

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på fleråriga ramar för de offentliga finanserna

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att riksdagen godkänner fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen mellan Belgien, Bulgarien, Danmark, Tyskland, Estland, Irland, Grekland, Spanien, Frankrike, Italien, Cypern, Lettland, Litauen, Luxemburg, Ungern, Malta, Nederländerna, Österrike, Polen, Portugal, Rumänien, Slovenien, Slovakien, Finland och Sverige.

Syftet med fördraget är att stärka parternas budgetdisciplin och öka samordningen av deras ekonomiska politik samt förbättra den ekonomiska styrningen i Europeiska unionen och inom euroområdet. I den nationella lagstiftningen ska det föreskrivas om ett medelfristigt mål för det strukturella saldot i de offentliga finanserna. Målet ska i regel ställas upp i linje med Europeiska unionens lagstiftning och så att man genom att nå det kan säkra de offentliga finansernas hållbarhet eller snabba framsteg i denna riktning. I fördraget förutsätts det dessutom att det genom lag föreskrivs om en korrigeringsmekanism som ska utlösas automatiskt om betydande avvikelser från det medelfristiga målet eller från anpassningsbanan mot detta mål konstateras. Genom lag ska det också föreskrivas om det organ som övervakar korrigeringsmekanismens funktion. Europeiska unionens domstol ska ha behörighet att pröva om dessa fördragsbestämmelser har införlivats i den nationella lagstiftningen på tillbörligt sätt.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen och om tillämpning av fördraget. I lagen finns bestämmelser om bland annat uppstäl-

lande av ett medelfristigt mål och om en korrigeringsmekanism. Korrigeringsmekanismen ska i sista hand kunna utgöras av statsrådets meddelande till riksdagen, i vilket det redogörs för de åtgärder genom vilka den betydande avvikelser från det medelfristiga målet kan avhjälpas senast före utgången av följande kalenderår.

En del av bestämmelserna i fördraget motsvarar rådets direktiv om krav på medlemsstaternas budgetramverk. Till denna del tas även bestämmelser om genomförande av direktivet in i lagen om sättande i kraft av fördraget. För genomförande av vissa andra krav enligt direktivet föreslås det i lagen en bestämmelse om bemyndigande att utfärda bestämmelser genom förordning av statsrådet. I förordningen ska det få föreskrivas bland annat om de finanspolitiska mål som ska användas vid statsrådets fleråriga planering när det gäller inkomster, utgifter, underskott och skulder inom den offentliga sektorns och dess undersektorer samt andra motsvarande omständigheter samt om planering av de åtgärder av statsrådet som krävs för att målen ska nås.

I både fördraget och direktivet förutsätts det att efterlevnaden av de finanspolitiska regler som förutsätts enligt fördraget och direktivet ska övervakas av ett oberoende organ. Enligt den föreslagna lagen om sättande i kraft ska övervakningsuppdraget anförtros statens revisionsverk. Av tydlighetsskäl föreslås det att en hänvisningsbestämmelse om detta tas in i lagen om statens revisionsverk.

Fördraget träder i kraft vid ingången av januari 2013, förutsatt att tolv parter som hör till euroområdet har deponerat sina ratifika-

tionsinstrument före det. I annat fall träder fördraget i kraft den första dagen i den månad som följer efter det att den tolfte parten som hör till euroområdet har deponerat sitt ratifikationsinstrument. Lagarna avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom

förordning samtidigt som fördraget träder i kraft. Den bestämmelse om bemyndigande att utfärda förordning som behövs för genomförande av direktivet och som föreslås i lagen om sättande i kraft av fördraget föreslås träda i kraft vid ingången av 2013.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	3
ALLMÅN MOTIVERING	5
1 INLEDNING	5
2 NULÄGE	5
2.1 Nationella bestämmelser och nationell praxis	5
Statsfinanserna	6
Den kommunala ekonomin	7
Socialskyddsfonderna	7
Landskapet Åland	8
2.2 Europeiska unionens rätt	8
EUF-fördraget	8
Stabilitets- och tillväxtpakten	9
Direktivet om budgetramverk	12
Meddelande från kommissionen om principer för korrigeringsmekanismer	15
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	17
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	18
4.1 Ekonomiska konsekvenser	18
4.2 Konsekvenser för myndigheterna	19
5 ANDRA OMSTÄNDIGHETER SOM INVERKAT PÅ PROPOSITIONENS INNEHÅLL	19
6 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	20
DETALJMOTIVERING	21
1 FÖRDRAGETS INNEHÅLL OCH FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND	21
1.1 Fördragsbestämmelserna	21
Ingressen	21
Avdelning I Syfte och tillämpningsområde	23
Avdelning II Förenlighet med och förhållande till unionsrätten	23
Avdelning III Finanspolitisk överenskommelse	23
Avdelning IV Samordning av den ekonomiska politiken samt konvergens	27
Avdelning V Styrning av euroområdet	27
Avdelning VI Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser	28
2 LAGFÖRSLAG	29
2.1 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna	29
2.2 Lag om ändring av 1 § i lagen om statens revisionsverk	32
3 IKRAFTTRÄDANDE	32
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE SAMT BEHANDLINGSORDNING ..	33
4.1 Behovet av riksdagens samtycke	33
4.2 Behandlingsordning	34
Behandlingsordning för fördraget	34

Behandlingsordning för ikraftträdandelagen	37
LAGFÖRSLAG	40
1. Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna	40
2. Lag om ändring av 1 § i lagen om statens revisionsverk	42
FÖRDRAGSTEXT	43

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Den ekonomiska och finansiella kris som började 2008 har redan pågått i fyra år. Krisen startade på bolånemarknaden i Förenta staterna och fortskred ganska snabbt till banksektorn på bredare front. När finansmarknaden lamslogs spred krisen sig också till övriga delar av ekonomin och framkallade en allvarlig global recession 2009. Under 2009 genomförde staterna omfattande stimulansåtgärder för att reducera konsekvenserna av recessionen, men ganska snart medförde de redan i övrigt existerande underskotts- och skuldsättningsproblemen i den offentliga sektorns finanser att den ekonomiska och finansiella krisen utvidgades till en skuldcrisis för staterna.

Island och Lettland var de första länderna i Europa som fick problem. Orsaken var strukturella svagheter i deras ekonomier. Efter att räntorna stigit till följde av misstron på marknaden drevs Grekland, Irland och Portugal år 2010 in i en situation där de tvingades begära externt finansiellt stöd från Europeiska unionen (EU), från de övriga staterna i euroområdet och från Internationella valutafonden (IMF). Den ekonomiska och finansiella krisen har fortsatt efter det. Sommaren 2012 fattades det beslut om att stödja den spanska banksektorn.

En viktig bidragande faktor till den tillspetsade skuldcrisen har varit att många medlemsstater har bedrivit en ekonomisk politik där man inte har följt fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, nedan *EUF-fördraget*, eller de regler för de offentliga finansernas stabilitet och hållbarhet som med stöd av EUF-fördraget fastställts genom sekundärrätten (stabilitets- och tillväxtpakten). I brist på strukturella reformer har detta på sina håll medfört stora budgetunderskott och skuldnivåer som varit större än vad som är tillåtet och svåra att rätta till. På grund av detta och för att effektivisera stabilitets- och tillväxtpakten har det ansetts vara motiverat att föreskriva om finanspolitiska regler för

medlemsstaternas offentliga finanser förutom i EU-lagstiftningen också i medlemsstaternas nationella lagstiftning.

Vid Europeiska rådets möte den 8-9 december 2011 enades stats- och regeringscheferna inom euroområdet om åtgärder för att förstärka Ekonomiska och monetära unionen. Ursprungligen var det meningen att man under toppmötet skulle enas om ändringar i grundfördragen. Det målet uppnåddes dock inte, utan man enades om att gå vidare med hjälp av ett europeiskt mellanstatligt avtal om stärkt budgetdisciplin. Belgien, Bulgarien, Danmark, Tyskland, Estland, Irland, Grekland, Spanien, Frankrike, Italien, Cypern, Lettland, Litauen, Luxemburg, Ungern, Malta, Nederländerna, Österrike, Polen, Portugal, Rumänien, Slovenien, Slovakien, Finland och Sverige ingick ett fördrag om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen, nedan *fördraget om en förstärkt ekonomisk union* eller *fördraget*, som undertecknades i Bryssel den 2 mars 2012. Endast Förenade kungariket och Tjeckien ställde sig utanför fördraget. Fördraget är öppet för alla EU-medlemsstater som är villiga att ansluta sig till det. Utgångspunkten är att fördraget ska införlivas inom unionens rättsliga ramar inom fem år efter det att fördraget trätt i kraft.

2 Nuläge

Inom EU riktas den finanspolitiska regleringen till medlemsstaternas offentliga sektor som helhet (eng. general government). I Finland hänförs staten, kommunerna, samkommunerna, de lagstadgade arbetspensionsbolagen och arbetspensionsanstalterna samt övriga socialskyddsfonder till den offentliga sektorn. I de offentliga finanserna ingår dessutom landskapet Åland.

2.1 Nationella bestämmelser och nationell praxis

Den nationella lagstiftningen i Finland innehåller inte några bestämmelser om skötseln av de samlade offentliga finanserna. Verksamheten och ekonomin för varje aktör inom den offentliga sektorn påverkas av respektive lagstiftning. I praktiken har riktlinjerna för de offentliga finansernas hållbarhet och den ekonomiska politiken samt för ramförordningen för statsfinanserna ingått i regeringsprogrammet för varje regering. I enlighet med 62 § i grundlagen överlämnas regeringsprogrammet till riksdagen i form av ett meddelande. Det att staten i sista hand har ansvaret för de samlade offentliga finansernas stabilitet och hållbarhet återspeglas också i det på EU-lagstiftningen baserade årliga stabilitetsprogram för Finland som statsrådet godkänner. De mål som ställs upp i stabilitetsprogrammet gäller de samlade offentliga finanserna.

I praktiken bildar den offentliga sektorns finanser en helhet. Det är meningen att de mekanismer för finansiering som är kopplade till den kommunala ekonomin och socialskyddsfondernas ekonomi ska överföra det utgiftstryck som påverkar dem på statsfinanserna. En betydande del av inkomsterna inom den kommunala ekonomin och av socialskyddsfondernas inkomster består av finansieringsandelar från staten. Också en betydande del av statens utgifter består av finansiering till kommunerna och socialskyddsfonderna. Staten kan påverka kommunernas och socialskyddsfondernas inkomster och utgifter genom sin lagstiftningsmakt och genom statsandelarna. I övrigt har staten njuuga möjligheter att påverka i synnerhet den kommunala ekonomin. Detsamma gäller till stor del också för arbetspensionssystemet och delvis även de övriga socialskyddsfonderna.

Statsfinanserna

Enligt 3 § 1 mom. i grundlagen fattar riksdagen beslut om statsfinanserna, som omfattar statens budgetekonomi och de statliga fonderna utanför statsbudgeten (dock inte statens pensionsfond som hänförs till socialskyddsfonderna). Inom nationalräkenskaperna hänförs även universiteten och det statliga placeringsbolaget Solidium till statssektorn.

Bestämmelser om statsbudgeten och fonder utanför statsbudgeten finns i 7 kap. i grundlagen, i lagen om statsbudgeten (423/1998), nedan *budgetlagen*, och i lagarna om var och en av fonderna utanför statsbudgeten. I bestämmelserna anges inte några begränsningar för beloppet av skulden eller underskottet i de offentliga finanserna eller i statens budgetekonomi och förpliktas inte till att ange sådana begränsningar eller ställa upp andra finanspolitiska mål för den offentliga sektorns finanser.

Av 1 och 1 a § i förordningen om statsbudgeten (1243/1992), nedan *budgetförordningen*, framgår att ett förfarande med fleråriga utgiftsramar tillämpas inom statens budgetekonomi. Syftet med ramförordningen och de utgiftsregler som grundas på det är att främja hanteringen av balansläget inom de offentliga finanserna. Utifrån 1 b § i budgetförordningen utfärdar statsrådet och finansministeriet närmare föreskrifter om hur budget- och ramförslagen ska uppgöras rent tekniskt.

Budgetlagstiftningen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den har inte innehållit några normer för nivån på utgiftsramarna, utan utgiftsreglerna har angetts i regeringsprogrammet eller man har annars enats om dem politiskt. De nuvarande ramreglerna täcker cirka 80 procent av utgifterna i statsbudgeten. Bland annat utgifter som varierar i enlighet med konjunkturerna och finansieringsautomatiken faller utanför utgiftsramen (dessa utgifter räknas dock in i ramen när det gäller konsekvenserna för utgifterna med anledning av ändringar i grunderna för dem), vilket i finländska förhållanden har haft en central betydelse för utjämningen av konjunktursvängningar och andra liknande ekonomiska fluktuationer. Ränteutgifterna för statsskulden, mervärdesskatteutgifterna, finansplaceringarna samt utgifter där staten agerar teknisk förmedlare av finansieringsandelar från utomstående faller likaså utanför ramen. Ramen omfattar inte heller fonderna utanför statens budgetekonomi. Internationella organisationer, såsom Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD), EU, IMF och kreditvärderingsinstitutet har i regel gett positiva bedömningar av ramsystemet för statsfinanserna i Finland. Även de nationella bedömningarna, bland

annat av Finlands Bank och statens revisionsverk, har i regel varit positiva. I bedömningarna har systemets betydelse för att dämpa utgiftsökningen för staten betonats. Utgifterna i den ordinarie statsbudgeten för 2012 uppgick till 52,4 miljarder euro, varav andelen utgifter inom utgiftsramen utgjorde 42,0 miljarder euro. Utgifterna i budgetpropositionen för 2013 uppgår till 54,1 miljarder euro, varav andelen utgifter inom ramen utgör 42,4 miljarder euro.

Utöver utgiftsregler har regeringsprogrammen i typiska fall också innehållit mål som gäller balansering av statsfinanserna och statens skuldkvot.

Den kommunala ekonomin

Bestämmelser om kommunernas självstyrelse har i form av en lag enligt 121 § i grundlagen utfärdats genom kommunallagen (365/1995). Enligt 65 § 3 mom. i kommunallagen ska kommunens ekonomiplan vara i balans eller visa överskott under en planperiod på högst fyra år, om det inte beräknas uppkomma överskott i balansräkningen för det år budgeten görs upp. Om underskott i balansräkningen inte kan täckas under planperioden, ska i anslutning till ekonomiplanen fattas beslut om specificerade åtgärder (åtgärdsprogram) genom vilka det underskott som saknar täckning ska täckas under en period som fullmäktige särskilt fastställer (skyldighet att täcka underskott). Bestämmelserna i kommunallagen begränsar inte direkt till exempel kommunens skuldsättning. Utifrån bestämmelserna förutsätts det dock att det resultaträkningsbaserade underskottet (i balansräkningen) följs och att den framtida utvecklingen bedöms samt att det vid behov vidtas åtgärder för att täcka det uppkomna eller beräknade underskottet.

Strävan att inom hela kommunsektorn (lokalförvaltningen) utveckla den finanspolitiska hanteringen framgår särskilt av det basserviceprogramförfarande som föreskrivs i 8 a § i kommunallagen och som ska iakttas när det gäller att samordna statens och kommunernas ekonomi. Basserviceprogramförfarandet består av basserviceprogrammet och basservicebudgeten. Förfarandet utgör en del

av statens och kommunernas samrådsförfarande och beredningen av statsbudgeten.

Basserviceprogrammet innehåller en bedömning av förändringar i kommunernas verksamhetsmiljö och efterfrågan på tjänster, av den kommunala ekonomins utveckling och kommunernas förändrade uppgifter samt ett program för de åtgärder som balanseringen av inkomster och utgifter kräver. Den kommunala ekonomin bedöms som en helhet, som en del av de offentliga finanserna och enligt kommungrupp. I basserviceprogrammet bedöms dessutom behovet av finansiering för kommunernas lagstadgade uppgifter samt utvecklandet av uppgifterna och förbättrandet av produktiviteten.

Basservicebudgeten uppgörs i samband med budgetpropositionen. I basservicebudgeten bedöms den kommunala ekonomins utveckling samt budgetpropositionens inverkan på den kommunala ekonomin. Basserviceprogrammet och basservicebudgeten utarbetas av finansministeriet i samarbete med social- och hälsovårdsministeriet, undervisnings- och kulturministeriet och vid behov andra ministerier. Finlands Kommunförbund deltar som permanent sakkunnig i basserviceprogramförfarandet.

År 2011 uppgick kommunernas sammanräknade utgifter till 40,1 miljarder euro.

Socialskyddsfonderna

Till socialskyddsfonderna räknas Folkpensionsanstalten, Arbetslöshetsförsäkringsfonden, arbetslöshetskassor, sjukkassor, bolag som sköter den lagstadgade arbetspensionsförsäkringen, pensionsstiftelserna, pensionskassorna och offentliga inrättningar (till exempel Kommunernas pensionsförsäkring). Inom statistikföringen togs arbetspensionsanstalterna in som en del av den offentliga sektorn i Finland genom ett beslut av Europeiska kommissionen (nedan *kommissionen*) i januari 1997, eftersom det handlar om ett lagstadgat förmånssystem som det är obligatoriskt att delta i.

Folkpensionsanstaltens verksamhet finansieras till största delen av staten. Övriga finansörer är kommunerna, de försäkrade och arbetsgivarna. Finansieringen av Folkpen-

sionsanstalten har ordnats så att de andelar som årligen tas ut hos finansörerna motsvarar anstaltens förmånsutgifter, varvid anstaltens ekonomi i princip är i balans. År 2011 uppgick Folkpensionsanstaltens utgifter för verksamheten, inklusive administrativa utgifter, till 12,91 miljarder euro och inkomster till 12,85 miljarder euro. Av utgifterna bestod 3,5 miljarder euro av folkpensioner, 4,4 miljarder euro av sjukförsäkringar och 4,6 miljarder euro av övriga förmåner.

Finansieringen av inkomstrelaterade arbetslöshetsförmåner har ordnats via Arbetslöshetsförsäkringsfonden. Arbetslöshetsförmånerna finansieras med en statlig finansieringsandel samt med arbetsgivarnas och löntagarnas försäkringspremier. De ska dimensioneras så att Arbetslöshetsförsäkringsfonden kan klara av finansieringen av de arbetslöshetsförmåner och det vuxenutbildningsstöd som den ansvarar för. År 2011 uppgick utgifterna för Arbetslöshetsförsäkringsfondens ordinarie verksamhet till sammanlagt 2,71 miljarder euro och inkomsterna till 2,75 miljarder euro. Fonden har en konjunkturbuffert vars tillgångar uppgick till 300 miljoner euro vid utgången av 2011. Buffertens maximibelopp är ett belopp motsvarande de årliga utgifterna för en arbetslöshetsgrad på 5 procent. Vid djupa vikande konjunkturer kan fonden ha ett underskott som motsvarar beloppet av utgifterna för samma arbetslöshetsgrad.

I Finland finansieras det lagstadgade inkomstrelaterade pensionsskyddet i huvudsak med pensionsavgifter som arbetsgivarna och arbetstagarna betalar samt med influtna pensionsmedel och intäkterna från dem. Placeringsintäkter inflyter av att en fjärdedel av de pensionsavgifter som tas ut fonderas för att användas för framtida pensioner. En del av utgifterna för pensionssystemet finansieras dessutom med statens betalningsandelar och Arbetslöshetsförsäkringsfondens betalningar till arbetspensionssystemet. År 2011 uppgick de olika pensionssystemens inkomster till sammanlagt 21,9 miljarder euro och pensionsutgifter till 20,5 miljarder euro. Vid utgången av 2011 var marknadsvärdet för pensionssystemens sammanräknade fonderade pensionsmedel ungefär 137 miljarder euro.

Landskapet Åland

Enligt 120 § i grundlagen har landskapet Åland självstyrelse enligt vad som särskilt bestäms i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Enligt 44 § 1 mom. i självstyrelselagen fastställer lagtinget budget för landskapet och fastställs närmare bestämmelser om landskapets budget i landskapslag.

2.2 Europeiska unionens rätt

EUF-fördraget

Den EU-rättsliga regleringen och övervakningen av den ekonomiska politiken och finanspolitiken baserar till centrala delar på artiklarna 121, 126 och 136 i EUF-fördraget.

Enligt artikel 121, som gäller samordning av den ekonomiska politiken, ska medlemsstaterna betrakta den ekonomiska politiken som en fråga av gemensamt intresse. Medlemsstaternas ekonomiska politik ska samordnas inom rådet, som också utifrån rapportering från kommissionen övervakar och regelbundet bedömer överensstämmelsen för medlemsstaternas ekonomiska politik med de gemensamt överenskomna riktlinjerna. Övervakningen utgår från de uppgifter som medlemsstaterna lämnat in. Om rådet anser att en medlemsstats politik inte är förenlig med riktlinjerna eller att det finns risk för att denna politik kan äventyra Ekonomiska och monetära unionens funktion, får kommissionen varna den berörda medlemsstaten. Rådet får på rekommendation av kommissionen lämna de rekommendationer som behövs i anslutning till detta. Rekommendationerna kan också offentliggöras. Rådet och kommissionen rapporterar om resultaten av den multilaterala övervakningen till Europaparlamentet. Parlamentet och rådet får anta närmare bestämmelser om övervakningsförfarandet.

Artikel 126 gäller medlemsstaternas skyldighet att undvika alltför stora underskott och skulder i den offentliga sektorns finanser. Kommissionen ska övervaka att skyldigheten fullgörs. Kommissionen bedömer huruvida det finns ett alltför stort underskott på grund-

val av huruvida andelen av det förväntade eller faktiska underskottet av bruttonationalprodukten överstiger ett visst referensvärde. Undantaget är de situationer där underskottets procenttal har minskat väsentligt och kontinuerligt och nått en nivå som ligger nära referensvärdet och de situationer där referensvärdet endast undantagsvis och övergående överskrids och procenttalet fortfarande ligger nära referensvärdet. Även skuldkvotens tillåtlighet bedöms i förhållande till ett visst referensvärde. Undantaget är de situationer där överstigningen av referensvärdet minskar i tillräcklig utsträckning och närmar sig referensvärdet i tillfredsställande takt.

Referensvärdena, det vill säga det högsta tillåtna underskottet i den offentliga sektorns finanser och den högsta tillåtna skuldsättningen i den offentliga sektorn, har precisrats i protokoll (nr 12) om förfarandet vid alltför stora underskott, nedan *protokoll 12*, vilket är fogat till fördragen. Referensvärdet för underskottet är 3 procent och för skuldsättningen 60 procent av bruttonationalprodukten till marknadspris. Enligt protokollet ansvarar medlemsstaternas regeringar för underskottet i den offentliga sektorn. Medlemsstaterna ska säkerställa att nationella budgetförfaranden gör det möjligt att följa fördragen.

I artikel 136 i EUF-fördraget finns särskilda bestämmelser för eurostaterna. Enligt artikeln ska rådet i enlighet med det tillämpliga förfarandet bland dem som anges i artiklarna 121 och 126, med undantag för det förfarande som anges i artikel 126.14, besluta om åtgärder för att bland annat stärka samordningen och övervakningen av eurostaternas budgetdisciplin.

Stabilitets- och tillväxtpakten

Stabilitets- och tillväxtpakten är inte ett fördrag utan ett finanspolitiskt regelverk, som består av rådets särskilt med stöd av artikel 121 i EUF-fördraget antagna förordning (EG) nr 1466/97 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken, nedan även *stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del*, och rådets med stöd av artikel 126 i EUF-fördraget

antagna förordning (EG) nr 1467/97 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott, nedan även *stabilitets- och tillväxtpaktens korrigerande del*. Viktig med tanke på ett effektiviserat genomförande av stabilitets- och tillväxtpakten är dessutom Europaparlamentets och rådets med stöd av artiklarna 121 och 136 i EUF-fördraget antagna förordning (EU) nr 1173/2011 om effektiv övervakning av de offentliga finanserna i euroområdet, nedan *förordningen om effektiviserad övervakning*. Den förordningen trädde i kraft i december 2011.

Stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del

Syftet med stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del är att på ett så tidigt stadium som möjligt förhindra att ett alltför stort underskott uppstår. I förordningen finns bestämmelser som gäller detta, bland annat bestämmelser om medelfristiga budgetmål samt om stabilitetsprogram och konvergensprogram. Förordningen ändrades 2005 i samband med översynen av stabilitets- och tillväxtpakten och i november 2011 som ett led i det så kallade six pack-lagpaketet för att strama upp samordningen av den ekonomiska politiken (Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) nr 1173/2011-1176/2011, rådets förordning (EU) nr 1177/2011 och rådets direktiv 2011/85/EU).

Enligt artikel 2a i förordningen ska varje medlemsstat ha ett medelfristigt mål för saldot inom den offentliga sektorn (medium term objective, MTO), som ställs upp för det strukturella budgetunderskottet. Med strukturellt budgetunderskott avses ett nyckeltal för de offentliga finanserna, rensat från konjunktursvängningar samt engångsåtgärder och tillfälliga åtgärder. Under en högkonjunktur accelererar ökningen av skatteinkomster och blir ökningen av utgifterna på grund av arbetslöshet långsammare. Under en lågkonjunktur sker det motsatta. I fråga om det strukturella budgetunderskottet är strävan att undanröja konjunkturliknande fluktuationer av detta slag i den offentliga sektorns finansiella ställning. Rådet (ekonomiska och finansiella frågor), Ekofinrådet, har (genom

den uppförandekod som behandlas längre fram) enats om en gemensamt antagen metod för att beräkna det strukturella budgetunderskottet.

Enligt artikel 2a första stycket får det medelfristiga målet avvika från offentliga finanser som ligger nära balans eller visar ett överskott, samtidigt som det (inom ramen för normala konjunktursvängningar) ska tillhandahålla en säkerhetsmarginal med avseende på referensvärdet på 3 procent av bruttonationalprodukten för underskott. I bestämmelsen förutsätts det att det medelfristiga målet ska säkerställa de offentliga finansernas hållbarhet eller snabba framsteg mot sådan hållbarhet samtidigt som det ska ge budgetmässigt handlingsutrymme, särskilt med tanke på behovet av offentliga investeringar.

Enligt artikel 2a andra stycket ska de faktorer som nämns ovan beaktas när det medelfristiga målet ställs upp. Eftersom den hållbarhet i de offentliga finanserna som avses i första stycket påverkas förutom av budgetunderskott också av den offentliga sektorns skuldbelopp och dess beräknade utveckling, förutsätts det enligt andra stycket också att medlemsstatens skuldkvot beaktas när målet ställs upp, även om detta inte framgår explicit av ordalydelsen i bestämmelsen. I uppförandekoden har medlemsstaterna enats om hur skuldkvoten ska beaktas när det medelfristiga målet ställs upp.

Enligt artikel 2a andra stycket får det medelfristiga målet inte understiga -1 procent av bruttonationalprodukten. Av de beräkningsregler som fastställts i uppförandekoden följer dock att målvärdet enligt den nedre gränsen inte alltid automatiskt kan väljas, eftersom bland annat de offentliga finansernas hållbarhet på lång sikt, skuldkvoten och ett visst budgetmässigt handlingsutrymme måste beaktas när målet ställs upp. De medelfristiga målen varierar från en medlemsstat till en annan, eftersom de ekonomiska realiteterna och hållbarhetsutmaningarna varierar från ett land till ett annat. Det medelfristiga målet enligt översynen av Finlands stabilitets- och tillväxtprogram den 4 april 2010 är för närvarande ett strukturellt budgetunderskott på 0,5 procent i förhållande till bruttonationalprodukten.

Enligt artikel 2a ska det medelfristiga målet revideras vart tredje år. Målet får dessutom revideras i samband med att en sådan reform genomförs som i hög grad inverkar på de offentliga finansernas hållbarhet. Iakttagandet av det medelfristiga målet ska ingå i de nationella medelfristiga budgetramarna så som föreskrivs i artikel 5 i rådets direkt 2011/85/EU om krav på medlemsstaternas budgetramar, nedan *direktivet om budgetramverk*.

I artiklarna 3-6 (och 7-10) finns detaljerade bestämmelser om innehåll, tidsplan och multilateral övervakning när det gäller stabilitetsprogrammen (och konvergensprogrammen). Enligt artikel 5.1 tredje stycket ska tillräckliga framsteg för att uppnå det medelfristiga budgetmålet utvärderas på grundval av en samlad bedömning med det strukturella saldoutgångspunkt, inbegripet en analys av nettoutgifterna efter diskretionära åtgärder på inkomstsidan.

Stabilitetsprogrammen ska läggas fram för kommissionen och rådet årligen senast före utgången av april. Enligt artikel 5.2 ska kommissionen och rådet granska programmen inom tre månader. Rådet ska om nödvändigt anta ett yttrande om programmet.

Enligt artikel 6.2 ska kommissionen rikta en varning till den berörda staten i enlighet med artikel 121.4 i EUF-fördraget, om kommissionen konstaterar betydande avvikelser från det medelfristiga målet eller från anpassningsbanan för att uppnå målet. Rådet ska inom en månad analysera situationen och i förekommande fall anta en rekommendation om nödvändiga korrigerande åtgärder på grundval av en rekommendation från kommissionen. I rådets rekommendation ska en tidsfrist på högst fem månader fastställas för att komma till rätta med avvikelserna. Tidsfristen ska minskas till tre månader om kommissionen i sin varning anser att situationen är särskilt allvarlig och kräver omedelbara åtgärder. Inom denna tidsfrist ska den berörda medlemsstaten rapportera till rådet om åtgärder som vidtagits med anledning av rekommendationen.

Om den berörda medlemsstaten underlåter att vidta lämpliga åtgärder inom den fastställda tidsfristen, ska kommissionen omedelbart rekommendera rådet att med kvalifi-

cerad majoritet anta ett beslut där det fastställs att effektiva åtgärder inte har vidtagits. Samtidigt får kommissionen rekommendera rådet att anta en reviderad rekommendation enligt artikel 121.4 i EUF-fördraget om nödvändiga politiska åtgärder.

Om rådet inte antar det beslutsförslag av kommissionen som avses ovan och den berörda medlemsstaten fortsatt underlåter att vidta lämpliga åtgärder, ska kommissionen en månad efter sin tidigare rekommendation rekommendera rådet att anta det beslut som fastställer att effektiva åtgärder inte har vidtagits. Beslutet ska anses vara antaget av rådet, om inte rådet med enkel majoritet beslutar att förkasta rekommendationen inom tio dagar från det att kommissionen har antagit den. Kommissionen får också i detta sammanhang rekommendera rådet att anta en reviderad rekommendation enligt artikel 121.4 i EUF-fördraget.

Enligt artikel 6.3 ska en avvikelse från det medelfristiga målet utvärderas på grundval av en samlad bedömning enligt artikel 5.1. I artikel 6.3 ingår dessutom två exaktare kriterier för bedömningen av om en avvikelse är betydande. Det första kriteriet gäller en situation där en medlemsstat inte har uppnått sitt medelfristiga mål. Vid bedömningen av om en avvikelse är betydande beaktas då särskilt om förändringen i det strukturella saldot uppgår till minst 0,5 procent av bruttonationalprodukten under ett år eller till i genomsnitt minst 0,25 procent av bruttonationalprodukten per år under två år i rad.

För bedömningen av det strukturella saldot behövs det särskilda kalkyler och statistiska metoder. För att utvecklingen av det strukturella saldot ska kunna följas effektivare togs utvecklingen av de offentliga utgifterna in som ett kompletterande bedömningskriterium i samband med att förordningen ändrades 2011. Vid bedömning av utgiftsutvecklingen betraktas som en betydande avvikelse en förändring på minst 0,5 procentenheter i förhållande till bruttonationalprodukten under ett enda år eller sammantaget under två år i rad. Det är inte meningen att kriteriet ska tillämpas schablonmässigt, utan enligt förordningen ska rådet och kommissionen göra en samlad bedömning av utvecklingen där det tas

hänsyn till bland annat om medlemsstaten har överskridit sitt medelfristiga mål.

I artikel 6.3 ingår också en definition som gäller exceptionella omständigheter. Enligt artikeln får en avvikelse lämnas utan avseende när den föranleds av en ovanlig händelse utanför den berörda medlemsstatens kontroll som har stor inverkan på den offentliga sektorns finansiella ställning. Som exceptionella omständigheter fastställs dessutom allvarliga konjunkturedgångar för euroområdet eller unionen som helhet, förutsatt att detta inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt. En liknande bestämmelse ingår också i sista stycket i artikel 5.1.

Stabilitets- och tillväxtpaktens korrigerande del

Stabilitets- och tillväxtpaktens korrigerande del gäller förfarandet vid alltför stora underskott. Syftet är att avskräcka från alltför stora underskott och skuldnivåer i den offentliga sektorns finanser och att i de fall sådana uppstår bidra till att de omgående korrigeras. I förordningen finns bland annat definitioner och bedömningar som gäller underskott samt bestämmelser om påskyndande av underskottsutförandet, om vilande förfarande och om sanktioner till följd av alltför stora underskott. Förordningen ändrades 2005 i samband med översynen av stabilitets- och tillväxtpakten och i november 2011 som ett led i det så kallade six pack-lagpaketet för att strama upp samordningen av den ekonomiska politiken.

I artikel 2.1 och 2.1a fastställs när underskottet och skulden ska anses överskrida referensvärdet på ett till skillnad från huvudreglerna tillåtet sätt enligt artikel 126 i EUF-fördraget. Underskott som överskrider gränsvärdet på 3 procent anses överskrida referensvärdet undantagsvis så som avses i EUF-fördraget, om överskridningen föranleds av en ovanlig händelse utanför den berörda medlemsstatens kontroll som har stor inverkan på den offentliga sektorns finansiella ställning eller om överskridningen föranleds av en allvarlig konjunkturedgång. Grunderna motsvarar sista stycket i artiklarna 5.1 och 6.3 i den förebyggande delen. Bedömningen av den senare grunden, det vill säga allvarlig konjunkturedgång, anknyter dessutom till

artikel 2.2 i förordningen. Enligt punkt 2 gäller att när kommissionen och rådet beslutar om ett alltför stort underskott föreligger får de anse att överskridandet av referensvärdet sker undantagsvis till följd av en allvarlig konjunktturnedgång, om underskottet överskrider referensvärdet på grund av en negativ årlig tillväxt av bruttonationalprodukten eller under en långvarig period av mycket låg årlig tillväxt av bruttonationalprodukten i förhållande till dess potential.

Enligt artikel 2.1 ska överskridandet av referensvärdet anses övergående, om kommissionens prognoser visar att underskottet kommer att understiga referensvärdet efter det att den ovanliga händelsen eller den allvarliga konjunktturnedgången har upphört.

Artikel 2.1a gäller iakttagande av referensvärdet 60 procent för skuldens andel. När skuldens andel överskrider referensvärdet ska den anses minska i tillräcklig utsträckning och närma sig referensvärdet i tillfredsställande takt enligt artikel 126.2 i EUF-fördraget, om differensen till referensvärdet under de föregående tre åren, som ett riktmärke, har minskat med i genomsnitt en tjugondel per år.

I artikel 2.3-2.7 ingår detaljerade bestämmelser om de faktorer som kommissionen och rådet ska beakta när de bedömer alltför stora underskott. I grund och botten handlar det om att kommissionen och rådet gör en samlad bedömning.

Enligt artikel 5.1 ska en medlemsstat som har ett alltför stort underskott förbättra sitt strukturella saldo i förhållande till bruttonationalprodukten med minst 0,5 procentenheter årligen.

I stabilitets- och tillväxtpaktens korrigerande del ingår inte några bestämmelser om medelfristiga budgetmål eller hur sådana ska uppnås.

Förordningen om effektiviserad övervakning

I förordningen fastställs ett system med sanktioner för att förstärka efterlevnaden av stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande och korrigerande delar i euroområdet. Enligt artikel 4 kan rådet ålägga en medlemsstat att lämna en räntebärande deposition, om medlemsstaten har underlåtit att iaktta de re-

kommendationer för att rätta till en betydande avvikelse från det medelfristiga målet som rådet har meddelat med stöd av artikel 6.2 andra stycket i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del. Den räntebärande depositionen ska uppgå till 0,2 procent av medlemsstatens bruttonationalprodukt under det föregående året. För underlåtelse av skyldigheterna enligt stabilitets- och tillväxtpaktens korrigerande del kan rådet bestämma att den berörda medlemsstaten ska lämna en icke räntebärande deposition eller ålägga den berörda medlemsstaten böter.

Beslut om de sanktioner som avses ovan fattas med omvänd kvalificerad majoritet. Det innebär att rådet ska anses ha antagit ett beslut om rådet inte med kvalificerad majoritet beslutar att förkasta kommissionens rekommendation inom tio dagar från kommissionens antagande av rekommendationen.

Uppförandekoden

Den så kallade uppförandekoden (Code of Conduct, Specifications on the implementation of the Stability and Growth Pact and Guidelines on the format and content of Stability and Convergence Programmes; 24 januari 2012) är ett viktigt dokument med tanke på tolkningen av stabilitets- och tillväxtpakten. I uppförandekoden ingår rikligt med anvisningar för hur indikatorerna ska tolkas och beräknas. Uppförandekoden har utarbetats i samarbete mellan kommissionen och ekonomiska och finansiella kommittén och behandlats inom rådet. Uppförandekoden har senast uppdaterats i januari 2012.

Direktivet om budgetramverk

Direktivet om budgetramverk ingår i det så kallade six pack-lagpaketet för att strama upp samordningen av den ekonomiska politiken i EU och euroområdet som antogs i november 2011. Direktivet trädde i kraft i december 2011 och ska genomföras senast den 31 december 2013. Direktivet har ännu inte genomförts i Finland. Till de delar som nämns nedan genomförs direktivet genom samma bestämmelse i lagen om sättande i kraft av fördraget som den genom vilken motsvarande bestämmelse i fördraget sätts i kraft. I la-

gen om sättande i kraft ingår dessutom en bestämmelse om bemyndigande att utfärda förordning för genomförande av vissa andra bestämmelser i direktivet som nämns nedan.

Enligt artikel 1 fastställs i direktivet närmare regler för hur budgetramverken i medlemsstaterna ska vara utformade. Dessa regler är nödvändiga för att säkerställa att medlemsstaterna uppfyller sina åtaganden enligt EUF-fördraget för att undvika alltför stora offentliga underskott. Syftet med direktivet är alltså delvis detsamma som det fördrag som nu föreslås bli godkänt och satt i kraft. Direktivet innehåller dock även sådana sakkomplex som fördraget inte gäller (till exempel artiklarna 3 och 4 som gäller nationalräkenskaper och prognoser).

Med budgetramverk avses enligt artikel 2 den uppsättning mekanismer, förfaranden, regler och institutioner som den offentliga sektorns budgetpolitik vilar på. Här avses särskilt system för budgeträkenskaper och statistisk rapportering, förfaranden för utarbetandet av prognoser, landsspecifika numeriska finanspolitiska regler, regler för att underbygga budgetprocessen, budgetramverk på medellång sikt som ingår i den nationella budgetprocessen, mekanismer för övervakning och analys av budgetprocessen samt mekanismer och regler för budgetrelationer mellan den offentliga sektorns olika undersektioner. I Finland kan i synnerhet ramförandet inom statens budgetekonomi hänföras till de förfaranden som avses i artikeln. Den regel om balans i den kommunala ekonomin som anges i kommunallagen kan betraktas som en i artikeln avsedd regel för varje enskild kommun och därmed för den kommunala ekonomin som helhet, även om bestämmelsen inte begränsar kommunens skuldsättning på grund av till exempel investeringsbehov. Även basserviceprogramförandet enligt kommunallagen med sikte på att samordna statsfinanserna och den kommunala ekonomin uppvisar drag som avses i artikeln. De regler och förfaranden som nämns ovan täcker dock inte de offentliga finanserna som helhet.

Artikel 3 gäller bokföringen i offentliga samfund samt nationalräkenskaperna. Medlemsstaterna ska ha inrättat offentliga räkenskapssystem för att ta fram uppgifter som

behövs för det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen (ENS 95). Räkenskapssystemen ska vara föremål för interna kontroller och oberoende revision. Medlemsstaterna ska se till att budgetuppgifter punktligt offentliggörs för alla den offentliga sektorns undersektorer så som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 2223/96 om det europeiska national- och regionalräkenskapssystemet i gemenskapen. Medlemsstaterna ska månatligen före följande månads utgång per undersektor för staten och för socialförsäkringarna offentliggöra budgetuppgifter enligt kontantmetoden. Uppgifter för den kommunala sektorn ska offentliggöras kvartalsvis före slutet av det följande kvartalet.

Artikel 4 innehåller bestämmelser som gäller makroekonomiska prognoser och budgetprognoser samt förfaranden i anslutning till dem, såsom känslighetsanalyser och alternativa kalkyler. Prognoserna ska utvärderas regelbundet, opartiskt och heltäckande på objektiva grunder för att tillräcklig kvalitets-säkring för prognoserna ska kunna garanteras och för att eventuella snedvridningar ska kunna undvikas. Medlemsstaterna ska också ange vilken institution som är ansvarig för utarbetandet av makroekonomiska prognoser och budgetprognoser, samt offentliggöra de metoder och antaganden som ligger till grund för prognoserna.

Enligt artikel 5 ska medlemsstaterna tillämpa numeriska finanspolitiska regler som effektivt främjar att de uppfyller sina skyldigheter enligt EUF-fördraget på budgetpolitikens område. Reglerna ska särskilt främja iakttagande av referensvärdet för underskottet och skulden som fastställts i enlighet med EUF-fördraget samt iakttagande av det medelfristiga mål som föreskrivs i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del. I artikeln förutsätts inte uttryckligen att vissa bestämda finanspolitiska regler används, men de regler som används ska vara sådana att de om de följs medför referensvärdena för underskott och skulder samt det medelfristiga målet iakttagas. I praktiken innebär artikel 5 att det inte nödvändigtvis förutsätts några andra finanspolitiska regler än det medelfristiga mål för det strukturella saldoto som fastställs i det fördrag som nu föreslås bli godkänt och

satt i kraft. Det här beror på att det medelfristiga målet ställs upp (inom ramen för normala konjunktursvängningar) med beaktande av en säkerhetsmarginal i förhållande till referensvärdet på 3 procent för underskottet, den offentliga sektorns skuldbelopp och dess utveckling samt också i övrigt de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet. Iakttagande av det medelfristiga mål som ställts upp på detta sätt bör således med andra ord leda till att inte bara referensvärdet för underskott enligt EUF-fördraget utan också referensvärdet för skulder enligt EUF-fördraget följs.

Enligt artikel 6.1 b ska organ som är oberoende av medlemsstaternas budgetmyndigheter övervaka hur de finanspolitiska reglerna iakttas. I lagförslaget i denna proposition har uppdraget anförtrots samma myndighet som den som ska övervaka budgetregeln enligt fördraget. Den myndighet som avses här är statens revisionsverk. I samband med den finanspolitiska revision som statens revisionsverk utför övervakas redan nu hur de statsfinansiella ramarna och den finanspolitiska regeln innehåller följs och fungerar.

Enligt artikel 6.1 c ska det i de finanspolitiska reglerna också specificeras vilka konsekvenserna blir om reglerna inte iakttas. Enligt skäl 16 i ingressen har erfarenheter visat att för att numeriska finanspolitiska regler ska fungera effektivt måste bristande efterlevnad få konsekvenser där kostnaderna kan handla om enbart anseende. Det är alltså i princip tillräckligt att en oberoende uppföljnings- och tillsynsmyndighet övervakar hur de regler och mål som inrättats med stöd av direktivet iakttas och framför offentliga ställningstaganden som gäller dem. Karaktären hos statens revisionsverks granskningsverksamhet uppfyller dessa krav.

Enligt artikel 6.2 kan de finanspolitiska reglerna innehålla ett begränsat antal undantagsklausuler enligt vilka tillfälliga avvikelser från reglerna kan medges. Undantagsklausulerna ska vara förenliga med den EU-rätt som gäller budgetpolitikens område. Det fördrag som föreslås bli godkänt och satt i kraft innehåller motsvarande bestämmelser om exceptionella omständigheter. Direktivet kan alltså genomföras genom samma be-

stämmelse som den genom vilken motsvarande bestämmelse i fördraget sätts i kraft.

Enligt artikel 7 ska de finanspolitiska reglerna återspeglas i medlemsstaternas årliga budgetlagstiftning. Så som konstaterats i samband med artikel 5 kan de offentliga finanserna som helhet administreras med iakttagande av det medelfristiga mål för det strukturella saldöt i den offentliga sektorns finanser som förutsätts enligt det fördrag som föreslås bli godkänt och satt i kraft. Kraven enligt artikel 7 kan således uppfyllas genom de nationella bestämmelser genom vilka regleringsskyldigheterna enligt fördraget genomförs när det gäller uppställande och iakttagande av det medelfristiga målet.

Enligt artikel 9.1 ska medlemsstaterna inrätta ett trovärdigt och effektivt budgetramverk på medellång sikt, som tryggar införande av en finanspolitisk planeringshorisont på minst tre år för att se till att den nationella finanspolitiska planeringen har ett flerårsperspektiv. Enligt artikel 9.2 ska det fleråriga budgetramverket innehålla förfaranden för upprättande av bland annat följande:

— Övergripande och transparenta fleråriga budgetmål för offentliga underskott, skulder och andra sammanfattande indikatorer (till exempel utgifter) och som överensstämmer med de finanspolitiska regler som avses ovan.

— Prognoser för den offentliga sektorns alla större utgifts- och inkomstposter med närmare detaljer för den statliga nivån och socialförsäkringsnivån, för innevarande och senare budgetår, vid oförändrad politik.

— En beskrivning av planerade politiska åtgärder på medellång sikt som påverkar den offentliga sektorns finanser, fördelade på större utgifts- och inkomstposter, som visar hur korrigeringen i riktning mot budgetmålen på medellång sikt ska uppnås i förhållande till prognoser vid oförändrad politik.

— En utvärdering av hur de planerade åtgärderna, i ljuset av deras långsiktiga effekter för den offentliga sektorns finanser, förväntas påverka de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet.

Det fleråriga budgetramverket enligt artikel 9 är ett verktyg för flerårig planering av de offentliga finanserna. Det kommer att innehålla delvis samma uppgifter som de stabili-

tetsprogram som med stöd av artikel 3 i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del ska lämnas in till rådet och kommissionen. I Finland har det inte föreskrivits om något flerårigt ramverk som grund för planeringen av de offentliga finanserna som helhet eller om uppgifterna i ramverket. Bestämmelserna i artikel 9.1 och 9.2 genomförs genom ett bemyndigande att utfärda förordning som tas in i lagen om sättande i kraft av det aktuella fördraget. Enligt bestämmelsen om bemyndigande ska det genom förordning av statsrådet få utfärdas bestämmelser om de finanspolitiska mål som ska användas vid statsrådets fleråriga planering när det gäller inkomster, utgifter, underskott och skulder inom den offentliga sektorns och dess undersektorer samt andra motsvarande omständigheter samt bestämmelser om de prognoser, den statistik och övriga uppgifter som används för att ställa upp målen samt om planering av övriga åtgärder som krävs av statsrådet än åtgärder för att uppnå det medelfristiga målet för det strukturella saldoot.

Enligt artikel 10 ska den årliga budgetberedningen basera sig på de inkomst- och utgiftsprognoser och prioriteringar som utgår från budgetramverket på medellång sikt enligt artikel 9.2. Varje avvikelse från detta ska förklaras. Bestämmelser om kravet på förklaring ska få utfärdas med stöd av det bemyndigande att utfärda förordning som nämns ovan.

Enligt artikel 11 ska ingen bestämmelse i direktivet hindra en ny regering i en medlemsstat från att uppdatera det medelfristiga ramverket så att det återspeglar dess egna prioriteringar. Medlemsstaten ska dock ange skillnaderna mellan det nya och det gamla budgetramverket. Bestämmelser om differentieringskravet ska få utfärdas med stöd av det bemyndigande att utfärda förordning som nämns ovan.

Enligt artikel 12 ska medlemsstaterna se till att åtgärder som vidtagits för iakttagande av bestämmelserna om budgeträkenskaper, prognoser och numeriska finanspolitiska regler är konsekventa för och täcker alla offentliga undersektorer. Enligt artikel 13.1 ska medlemsstaterna införa lämpliga samordningsmekanismer för den offentliga sektorns undersektorer för att se till att samtliga under-

sektorer omfattas av finanspolitisk planering. För att främja ansvar på finanspolitikens område ska det enligt artikel 13.2 klart anges vilket budgetansvar offentliga myndigheter inom olika offentliga undersektorer har. I fråga om kraven enligt artiklarna 12 och 13.2 hänvisas det till det som konstaterats i det föregående i samband med artiklarna 5 och 7. Åtminstone än så länge är det inte ändamålsenligt att i lag föreskriva om nya krav som gäller enskilda offentliga undersektorer. Den offentliga sektorns undersektorer kan samordnas så som avses i artikel 13.1 i direktivet genom statsrådets samlade planering av de offentliga finanserna om vilken det föreskrivs med stöd av bemyndigande att utfärda förordning.

Enligt artikel 14 ska medlemsstaterna identifiera och presentera den offentliga sektorns alla organ och medel som inte ingår i de ordinarie budgetarna på undersektorsnivå. Den samlade inverkan på den offentliga sektorns saldon och skulder av dessa organ och medel inom den offentliga sektorn ska presenteras inom ramen för de årliga budgetförfarandena och budgetplanerna på medellång sikt. Medlemsstaterna ska också offentliggöra närmare uppgifter om hur skatteutgifter påverkar inkomster. För alla offentliga undersektorer ska medlemsstaterna dessutom offentliggöra uppgifter om ansvarsförbindelser. Bestämmelser om dessa krav ska få utfärdas med stöd av det bemyndigande att utfärda förordning som nämns ovan.

Meddelande från kommissionen om principer för korrigeringsmekanismer

Kommissionen har i form av ett meddelande av den 20 juni 2012 (COM(2012) 342 final) lagt fram de principer för en korrigeringsmekanism som avses i artikel 3.1 e och 3.2 i fördraget om en förstärkt ekonomisk union och behandlas i detaljmotiveringen. Meddelandet består av en motiveringspromemoria och en bilaga där de egentliga principerna presenteras i sju punkter. Meddelandet baserar sig på diskussioner inom rådet och Eurogruppen där man enades om att ett meddelande från kommissionen är det lämpligaste sättet att presentera de gemensamt överenskomna principerna.

Punkt 1 gäller korrigeringsmekanismernas rättsliga status. Korrigeringsmekanismerna ska införas i nationell lagstiftning genom bindande och permanenta bestämmelser, helst av konstitutionellt slag, eller av annat slag som garanterat respekteras och efterlevs fullt ut under de nationella budgetförfarandena som helhet. Detta motsvarar artikel 3.2 i fördraget.

Enligt motiveringspromemorian innebär detta att den rättsliga statusen för korrigeringsmekanismen bör vara sådan att dess bestämmelser inte enkelt kan ändras bara av den vanliga budgetlagstiftningen. Här avses sannolikt i första hand en situation där statsbudgeten juridiskt har formen av en lag, vilket är fallet i flera EU-länder. I Finland är statsbudgeten dock ett separat beslut av riksdagen och därför är det inte möjligt att genom budgeten ändra lagen och den korrigeringsmekanism som föreskrivs genom den. I Finland kan korrigeringsmekanismen effektivt införas genom en vanlig lag.

I punkt 1 ingår också en annan princip som likaså framgår av artikel 3.2 i fördraget, nämligen att korrigeringsmekanismen till fullo ska respektera de nationella parlamentens behörighet. För införande av en korrigeringsmekanism behövs det alltså inte några bestämmelser som inskränker riksdagens prövningsrätt med avseende på genom hurdana lagstiftnings- och budgetbeslut de offentliga finanserna stabiliseras i enlighet med det medelfristiga målet.

Enligt **punkt 2** ska den nationella korrigeringsmekanismen nära grundas på de regler och koncept som redan ingår i EU-lagstiftningen. Detta gäller särskilt definitionen av begreppen ”betydande avvikelse” och ”exceptionella omständigheter”. Dessutom ska korrigeringen när det gäller belopp och tidsplan vara förenlig med eventuella rekommendationer till den berörda medlemsstaten inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten.

Punkt 3 gäller utlösningen av aktivering av en korrigeringsmekanism. Korrigeringsmekanismen ska aktiveras i tydligt definierade fall av en betydande avvikelse från det medelfristiga målet eller anpassningsplanen för att uppnå målet. Aktiveringen av mekanismen kan kopplas uteslutande till omständig-

heter där det enligt EU-lagstiftningen handlar om en betydande avvikelse eller mekanismen kan i stället eller utöver detta aktiveras också utifrån landsspecifika kriterier. För aktivering uteslutande utifrån landsspecifika kriterier förutsätts det dock att man med hjälp av dem kan nå ett med tanke på EU-lagstiftningen godtagbart slutresultat.

Aktivering av mekanismen kan både i samband med EU-grundade och i samband med nationella regler kopplas till antingen en prognostiserad eller en redan existerande betydande avvikelse. Om uteslutande nationella kriterier används, bör slutresultatet även i detta fall vara godtagbart med tanke på EU-lagstiftningen.

I **punkt 4** ingår fem principer för de korrigerande åtgärdernas art. (1) Reglerna för de korrigerande åtgärdernas omfattning och tidsplan ska bestämmas på förhand. Enligt motiveringspromemorian är syftet med detta att begränsa, men inte helt förebygga, skönsmåssigheten i planeringen av de korrigerande åtgärderna. (2) Större avvikelser bör leda till större korrigerande åtgärder. (3) Målet bör vara att korrigeringsmekanismen återställer det strukturella saldot på minst det medelfristiga målet enligt den ursprungligen planerade tidsplanen. En fördragsslutande part som redan en gång har uppnått det medelfristiga målet förväntas så snart som möjligt återställa målet. I allmänhet innebär detta återgång till målbilden antingen det år som omedelbart följer det år då avvikelsen konstaterats eller det efterföljande året. Det finns rum för flexibilitet i tidsgränserna från fall till fall. (4) Korrigeringsmekanismen ska säkerställa att de viktigaste finanspolitiska mål som fastställts innan en betydande avvikelse uppkom uppnås. På så vis kan man förebygga att uppnåendet av målen senareläggs. (5) En korrigeringsmekanism ska basera sig på en plan som ska vara bindande för budgetarna under korrigeringsåren.

I **punkt 5** ingår för det första metoder för att stödja möjligheterna att uppnå det medelfristiga budgetmålet. Ett exempel är regler om offentliga utgifter. I Finland används den metoden i synnerhet inom statsfinanserna (ramförfarandet).

För det andra ska man vid utformningen av en korrigeringsmekanism överväga bestäm-

melser om att i händelse av en aktivering samordna de finanspolitiska justeringarna över flera eller samtliga av den offentliga förvaltningens undersektorer. Enligt motiveringspromemorian medför detta inte nödvändigtvis en förutbestämd fördelning av korrigeringen mellan den centrala förvaltningen och dess lokala och regionala delar. Det viktiga är att de offentliga undersektorernas agerande inte äventyrar uppnåendet av de allmänna målen för de offentliga finanserna som helhet.

Punkt 6 gäller eventuella undantagsklausuler i den nationella lagstiftningen. Undantagsklausulerna bör styras av begreppet extraordinära omständigheter enligt definitionen i stabilitets- och tillväxtpakten. Med sådana omständigheter avses osedvanliga händelser utanför det berörda landets regerings kontroll med en betydande inverkan på de offentliga finanserna, eller perioder av allvarlig konjunkturedgång enligt definitionen i stabilitets- och tillväxtpakten. Till denna del motsvarar punkten artikel 3.3 b i fördraget.

Undantagsklausulerna ska tillämpas temporärt. Dessutom ska korrigeringsmekanismen innehålla en regel för hur de offentliga finanserna ska anpassas efter det att de extraordinära omständigheterna upphört enligt åtminstone den undre gräns som anges i stabilitets- och tillväxtpakten. Även denna korrigering ska basera sig på en plan som ska vara bindande för budgetarna under korrigeringsåren.

Punkt 7 gäller roll och oberoende för de nationella institutioner som övervakar efterlevnaden av reglerna. Ett oberoende organ eller ett organ med funktionell självständighet som agerar som övervakningsinstitution ska göra korrigeringsmekanismen mer trovärdig och transparent. Institutionen ska genomföra en offentlig bedömning av om det handlar om en i fördraget avsedd betydande avvikelse, huruvida korrigeringen av avvikelsen framskrider i enlighet med nationella bestämmelser och planer och huruvida det finns grunder för tillämpning utifrån exceptionella omständigheter. Den berörda fördragsslutande parten ska efterleva dessa ställningstaganden eller alternativt offentligt förklara varför parten inte gör så.

När uppgifterna för övervakningsinstitutionen organiseras ska hänsyn tas till redan be-

fintliga nationella arrangemang och det landsspecifika administrativa systemet. Bestämmelser om institutionens status, dess självständighet, rekryteringsförfaranden som grundas på erfarenhet och kompetens samt adekvata resurser och tillgång till den information som behövs ska utfärdas genom lag.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Syftet med denna proposition är att sätta i kraft fördraget om en förstärkt ekonomisk union. Syftet med fördraget är att stärka budgetdisciplinen och öka samordningen av den ekonomiska politiken samt förbättra den ekonomiska styrningen i Europeiska unionen och inom euroområdet.

I den nationella lagstiftningen ska det föreskrivas om ett medelfristigt mål för den strukturella saldoutgången i de offentliga finanserna. Målet ska i regel ställas upp i linje med stabilitets- och tillväxtpakten för Europeiska unionen samt så att man genom att nå det kan säkra de offentliga finansernas hållbarhet eller snabba framsteg i denna riktning. I stället för den enligt unionslagstiftningen tillåtna nivån minus 1,0 procent av bruttonationalprodukten ska målet i princip inte få understiga minus 0,5 procent av bruttonationalprodukten och bara på vissa villkor få sättas så lågt som minus 1,0 procent av bruttonationalprodukten. I fördraget förutsätts det dessutom att det genom lag föreskrivs om en korrigeringsmekanism som ska utlösas automatiskt om betydande avvikelser från det medelfristiga målet eller från anpassningsbanan mot detta mål konstateras. Genom lag ska det också föreskrivas om det organ som övervakar korrigeringsmekanismens funktion. Europeiska unionens domstol ska ha behörighet att pröva om dessa fördragsbestämmelser har införlivats i den nationella lagstiftningen på tillbörligt sätt. Domstolen ska kunna förelägga en part att betala ett standardbelopp eller böter, om parten inte har vidtagit de åtgärder som domstolen krävt enligt sin dom.

Propositionen innehåller ett förslag till en lag genom vilken de bestämmelser i det aktuella fördraget som hör till området för lagstiftningen sätts i kraft. I lagen ingår be-

stämmelser om den budgetregel som krävs enligt fördraget och om en korrigeringsmekanism för den. Till denna del innehåller lagen bara de bestämmelser som är nödvändiga för genomförandet av fördraget.

I den föreslagna lagen ingår också en bestämmelse om bemyndigande att utfärda bestämmelser genom förordning av statsrådet. Bemyndigandet behövs för att direktivet om budgetramverk ska genomföras nationellt. Eftersom fördraget och direktivet har ett nära samband i sak är det motiverat att bemyndigandet att utfärda förordning tas in i lagen om sättande i kraft av fördraget. I förordningen ska det få föreskrivas bland annat om de finanspolitiska mål som ska användas vid statsrådets fleråriga planering när det gäller inkomster, utgifter, underskott och skulder inom den offentliga sektorns och dess undersektorer samt andra motsvarande omständigheter samt om planering av de åtgärder av statsrådet som krävs för att målen ska nås.

Enligt lagförslaget ska det medelfristiga målvärdet anges på det sätt som förutsätts i fördraget, det vill säga i enlighet med stabilitets- och tillväxtpakten på en nivå som innebär att man kan säkerställa de offentliga finansernas hållbarhet eller snabba framsteg i denna riktning. När målvärdet fastställs bör hänsyn tas till att det budgetmässiga handlingsutrymmet är tillräckligt, i synnerhet när det gäller offentliga investeringar. Detta utgör inget hinder för normal konjunkturpolitik, eftersom målet är strukturellt. Under finländska förhållanden bör det medelfristiga målet på grund av den förändrade åldersstrukturen även i fortsättningen uppvisa ett överskott. Detta beror delvis av de strukturella reformer som genomförs för att stärka hållbarheten på lång sikt. Det medelfristiga mål som statsrådet för närvarande ställt upp på grundval av stabilitets- och tillväxtpakten motsvarar 0,5 procent av bruttonationalprodukten.

Enligt fördraget ska korrigeringsmekanismen utlösas, om betydande avvikelser från det medelfristiga målet konstateras. Enligt lagförslaget utgörs korrigeringsmekanismen i sista hand av statsrådets meddelande om korrigerering av det strukturella saldot. Skyldigheten att lämna ett meddelande, det vill säga fastställandet av en betydande avvikelse, ska

kopplas till vissa tydligt angivna kriterier som ska tillämpas utan prövningsrätt. Avsikten är att den betydande avvikelsen senast före utgången av det följande året ska avhjälpas genom åtgärder som specificeras i meddelandet. Eftersom det blir aktuellt med statsrådets meddelande först på ett relativt sent stadium, när kommissionen redan har gett en varning och rådet redan har beslutat om rekommendationer i anslutning till detta, föreslås det i lagen också bestämmelser som betonar vikten av att statsrådet agerar på eget initiativ redan på ett tidigare stadium.

Enligt lagen om sättande i kraft ska efterlevnaden av lagen och de bestämmelser som utfärdas med stöd av den övervakas av statens revisionsverk i egenskap av utomstående och oberoende organ. Revisionsverket ska alltså vara ett sådant av medlemsstaternas finanspolitik funktionellt oberoende organ för utvärdering och övervakning som avses i fördraget och i direktivet om budgetramverk. I lagen om statens revisionsverk föreslås en hänvisningsbestämmelse som gäller detta uppdrag.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen har inte några direkta ekonomiska konsekvenser. Det medelfristiga mål som statsrådet för närvarande ställt upp motsvarar 0,5 procent av bruttonationalprodukten. Enligt finansministeriets kalkyl av den 17 september 2012 var det strukturella saldot i den offentliga sektorns finanser år 2011 1,3 procent av bruttonationalprodukten. Åren 2012–2016 beräknas det strukturella saldot variera mellan 0,2 och 0,8 procent av bruttonationalprodukten. Under kommande år bör de växande utgifterna till följd av den stigande medelåldern beaktas i det medelfristiga målet. För att den nuvarande målnivån enligt det medelfristiga målet ska nås krävs det i fortsättningen sannolikt åtgärder som ökar den offentliga sektorns inkomster eller minskar dess utgifter, eller strukturella reformer som stärker hållbarheten på lång sikt.

De bestämmelser i fördraget om en förstärkt ekonomisk union som gäller den nedre gränsen för det medelfristiga målet är till vissa delar striktare än motsvarande krav enligt stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del. Förslaget begränsar den finanspolitiska prövningsrätten i situationer där det enligt stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del och uppförandekoden i anslutning till tillämpningen av den är tillåtet att ställa upp ett medelfristigt mål som är mindre än enligt den nedre gräns som under motsvarande omständigheter är tillåten enligt fördraget om en förstärkt ekonomisk union.

Den offentliga sektorns inkomster och utgifter kan påverkas i synnerhet genom lagstiftning som gäller beskattning samt offentlig service och förmåner. Eftersom statsrådets meddelande har valts till korrigeringsmekanism enligt lagförslaget, inskränker mekanismen inte regeringens och riksdagens behörighet att besluta om de korrigerande åtgärdernas art eller inriktning inom den offentliga sektorn.

Detta innebär dock inte att det är ändamålsenligt att de korrigerande åtgärderna vid tillämpningen av lagen kan inriktas fritt inom den offentliga sektorn. Till exempel arbetspensionstillgångarna är avsedda för finansiering av arbetspensioner, och det är då ändamålsenligt att det görs ändringar som förbättrar det strukturella saldoutslaget inom de offentliga finanserna i arbetspensionssystemet endast när detta behövs med tanke på arbetspensionssystemets finansiella hållbarhet. Samma princip bör i tillämpliga delar även i övrigt tillämpas inom den offentliga sektorn.

Propositionen har inga konsekvenser för undantaget gällande tillämpningen av det så kallade första livförsäkringsdirektivet (79/267/EEG) i Finlands EU-anslutningsakt (det så kallade ArPL-undantaget). Propositionen påverkar således inte de villkor som ska uppfyllas för att idkande av arbetspensionsförsäkringsverksamhet i Finland ska vara möjligt.

År 2011 uppgick den offentliga sektorns inkomster till 102,0 miljarder euro och dess utgifter till 103,8 miljarder euro. Av inkomsterna inflöt 82,0 miljarder euro i form av skatter och socialskyddsavgifter, 7,3 miljarder euro i form av förmögenhetsinkomster

och 12,7 miljarder euro i form av övriga inkomster. Av utgifterna bestod 48,1 miljarder euro av löner och kollektiva avgifter samt av insatsförbrukning och 39,2 miljarder euro av sociala inkomstöverföringar. De övriga utgifternas andel utgjorde 15,9 miljarder euro.

4.2 Konsekvenser för myndigheterna

Genom propositionen stärks garantierna för god skötsel av de offentliga finanserna. Om det strukturella saldoutslaget i den offentliga sektorns finanser avviker betydligt från det medelfristiga målet, ska statsrådet i sista hand lämna riksdagen ett meddelande enligt 44 § i grundlagen om de åtgärder genom vilka de offentliga finanserna kan stabiliseras enligt det medelfristiga målet senast före utgången av det följande året.

Statens revisionsverk ska som ett led i övervakningen av statsfinanserna övervaka efterlevnaden av lagen och iakttagandet av de nationella finanspolitiska regler och mål för de samlade offentliga finanserna som ställs upp med stöd av lagen. Uppdraget motsvarar till sin karaktär den finanspolitiska granskning som revisionsverket genomför när det gäller statsfinanserna. Det beräknas att uppdraget inte kommer att förutsätta att revisionsverket tilldelas mer resurser.

5 Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Den 21 juni 2012 gav riksdagen sitt samtycke till godkännande av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM). Samtidigt antog den en lag om sätande i kraft av de bestämmelser i fördraget som hör till området för lagstiftningen. Efter det godkände statsrådet fördraget och deponerades Finlands ratificeringsinstrument hos generalsekretariatet den 29 juni 2012. Enligt skäl 5 i ingressen i ESM-fördraget förutsätts det för beviljande av finansiellt stöd inom ramen för ESM från och med den 1 mars 2013 att den eurostat som begär finansiellt stöd har ratificerat det fördrag som nu föreslås bli godkänt och efter den högst ett år långa övergångsperiod som nämns i artikel 3.2 i det fördraget har införlivat de finanspo-

litiska reglerna och korrigeringsmekanismen för efterlevnaden av dem i sin nationella lagstiftning. Villkorligheten för finansiellt stöd har också konstaterats i sista stycket i ingressen i fördraget som nu föreslås bli godkänt. Villkoren för finansiellt stöd har inte fastställts i själva artiklarna i fördraget. ESM-fördraget trädde i kraft den 27 september 2012.

6 Beredningen av propositionen

Fördraget om en förstärkt ekonomisk union har beretts av en tillfällig arbetsgrupp under Eurogruppen. Alla EU-medlemsstater har medverkat i arbetsgruppen; Storbritannien dock bara som observatör. Även kommissionen och Europaparlamentet har deltagit i fördragsförhandlingarna. Finansministrarna i Eurogruppen i utvidgad sammansättning enades om största delen av innehållet i fördraget den 23 januari 2012. Slutligt samförstånd om fördraget nåddes vid ett inofficiellt möte för Europeiska rådets medlemmar den 30 januari 2012. Fördraget antogs den 2 mars 2012.

På nationell nivå har fördraget beretts vid finansministeriet i samarbete med justitieministeriet, utrikesministeriet och statsrådets kansli. Statsrådets ståndpunkter har utformats i regeringens EU-ministerutskott. Ärendet har behandlats av riksdagen (E 122/2011 rd och fyra kompletterande skrivelser den 12, 19, 26 och 28 januari 2012).

Under fördragsförhandlingarna ansåg Finland det vara problematiskt att det preliminära utkastet till fördragstext innehöll ett krav på att bestämmelser om det medelfristiga målet för det strukturella saldot i den offentliga

sektorns finanser och korrigeringsmekanismen med avseende på målet skulle utfärdas på konstitutionell nivå samt ett krav på att de nationella domstolarna skulle ha behörighet att övervaka hur målet uppnås inom de offentliga finanserna. Finland ansåg det vara tillräckligt att bestämmelser om budgetbalansregeln utfärdas genom en vanlig lag och att bestämmelsen om de nationella domstolarnas behörighet bör utgå ur fördraget. Även många andra medlemsstater framförde liknande ståndpunkter. Enligt det slutliga fördraget får bestämmelser om det medelfristiga målet och dess korrigeringsmekanism utfärdas också genom en vanlig lag i stället för på konstitutionell nivå. Det väsentliga är att de nationella bestämmelser som utfärdas för genomförande av den budgetdisciplin som förutsätts enligt fördraget är av bindande och permanent karaktär och att de fullt ut respekteras och efterlevs under hela den nationella budgetprocessen. I fördraget ingår inte någon bestämmelse om de nationella domstolarna.

Regeringspropositionen har beretts vid finansministeriet i samarbete med justitieministeriet, utrikesministeriet och statsrådets kansli. Ett propositionsutkast sändes på remiss till Näringslivets forskningsinstitut ETLA, Löntagarnas forskningsinstitut PT, Pellervon taloustutkimus PTT ry, Finlands Kommunförbund rf, Finlands Bank, Työeläkevakuuttajat TELA – Arbetspensionsförsäkrarna TELA ry, Statens ekonomiska forskningscentral och Statens revisionsverk. Alla utom Pellervon taloustutkimus PTT ry yttrade sig. Dessutom lämnade utrikesministeriet och statsrådets kansli utlåtanden. Regeringens proposition har till vissa delar preciserats med anledning av remissyttrandena och utlåtandena.

DETALJMOTIVERING

1 Fördragets innehåll och förhållande till lagstiftningen i Finland

1.1 Fördragsbestämmelserna

Ingressen

I första stycket i ingressen understryks de fördragsslutande parternas skyldighet att i egenskap av EU-medlemsstater betrakta sin ekonomiska politik som en fråga av gemensamt intresse.

Andra stycket framhäver förutsättningarna för starkare ekonomisk tillväxt och samordningen av den ekonomiska politiken inom euroområdet.

I tredje stycket betonas skyldigheten för regeringarna i de fördragsslutande staterna att slå vakt om stabila och hållbara offentliga finanser och att förhindra att underskottet i den offentliga sektorn blir alltför stort. Detta kräver att särskilda regler införs. Till dessa hör bl.a. en regel om budgetbalans och en automatisk korrigeringsmekanism för vidtagande av korrigerande åtgärder. Bestämmelser om dessa finns i artikel 3 i fördraget.

Enligt fjärde stycket i ingressen finns det behov av att säkerställa att de fördragsslutande parternas underskott i den offentliga sektorn och offentliga skuldsättning inte överstiger referensvärdena enligt EUF-fördraget, dvs. 3 respektive 60 procent av bruttonationalprodukten.

I femte stycket betonas skyldigheten att avstå från varje åtgärd som kan äventyra den ekonomiska unionen. Skyldigheten att undvika skuldsättning utanför den offentliga sektorns räkenskaper framhävs särskilt.

Sjätte stycket i ingressen hänvisar till det bakomliggande uttalandet från euroområdets stats- och regeringschefer i samband med Europeiska rådet den 9 december 2011. I uttalandet enas euroländerna om en förstärkt struktur för Ekonomiska och monetära unio-

nen och om att ta fram en ny finanspolitisk pakt.

Enligt sjunde stycket har man som målsättning att så snart som möjligt införliva bestämmelserna i fördraget i de fördrag som EU grundas på. Detta upprepas i fördragsartikel 16 där man som måldatum uppställer fem år efter det att fördraget trätt i kraft.

I åttonde stycket välkomnar de fördragsslutande parterna de två förslag till förordning som kommissionens lade fram den 23 november 2011 (KOM(2011) 819 slutlig och KOM(2011) 821 slutlig; ”two-pack”). De gäller skärpning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater som har, eller hotas av, allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet i euroområdet (*övervakning av medlemsstater med allvarliga problem*) och gemensamma bestämmelser för övervakning och bedömning av utkast till budgetplaner och säkerställande av korrigerande av alltför stora underskott i medlemsstater i euroområdet (*förhandskontroll av budgetplaner*). Dessutom nämner stycket kommissionens avsikt att lägga fram ytterligare lagstiftningsförslag om euroområdet. De ska framför allt gälla förhandsrapportering av planerade emissioner av skuldebrev, innehållet i program för ekonomiskt partnerskap för medlemsstater som omfattas av ett förfarande vid alltför stora underskott och samordningen av större planerade reformer av den ekonomiska politiken i medlemsstaterna.

I nionde stycket uttrycker de fördragsslutande parterna sin beredvillighet att stödja förslag som kommissionens kan komma att lägga fram i syfte att ytterligare stärka stabilitets- och tillväxtpakten. De möjliga förslagen kommer att gälla en ny uppsättning medefristiga mål i linje med de gränser som anges i fördraget.

Tionde stycket understryker att kommissionen vid sin översyn och övervakning av budgetåtaganden enligt fördraget kommer att agera inom ramen för sina befogenheter enligt EUF-fördraget, särskilt artiklarna 121,

126 och 136. Med andra ord utvidgar inte detta fördrag kommissionens behörighet i förhållande till stabilitets- och tillväxtpakten.

Enligt elfte stycket i ingressen kommer kommissionen, när det gäller tillämpningen av den regel om budgetbalans som anges i artikel 3 i detta fördrag, att genomföra den ovan nämnda övervakningen genom inrättande för varje fördragsslutande part av landsspecifika medelfristiga mål och tidsplaner för konvergens, på lämpligt sätt.

I tolfte stycket anges det att de medelfristiga målen bör uppdateras regelbundet. Detta ska ske på grundval av en gemensamt överenskommen metod, vars huvudsakliga parametrar ska ses över regelbundet. I praktiken avser man stabilitets- och tillväxtpaktens uppförandekod med den gemensamt överenskomna metoden. Översynen av metoden ska ske så att man på lämpligt sätt beaktar riskerna för de offentliga finansernas explicita och implicita åtaganden.

Enligt ingresstycke tretton bör uppnåendet av de medelfristiga målen utvärderas i linje med EU-lagstiftningen, särskilt med stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del. Utvärderingen av måloppfyllelsen kommer då att ske på grundval av en samlad bedömning med det strukturella saldoutgångspunkt. Bedömningen inbegriper en analys av utgifterna rensad på diskretionära åtgärder på inkomstsidan.

Fjortonde stycket anger att den korrigeringsmekanism som ska införas bör syfta till att korrigera avvikelser från det medelfristiga målet eller från anpassningsbanan mot detta mål. Också avvikelserns inverkan på den offentliga skuldsättningen bör beaktas.

I femtonde stycket noteras det att efterlevnaden av de fördragsslutande parternas skyldighet att införliva regeln om budgetbalans i deras nationella rättsliga system genom bindande, permanenta och helst konstitutionella bestämmelser bör omfattas av Europeiska unionens domstols behörighet, i enlighet med artikel 273 i EUF-fördraget. Domstolen får denna behörighet genom artikel 8 i detta fördrag.

Sextonde stycket erinrar om att artikel 260 i EUF-fördraget ger Europeiska unionens domstol befogenhet att förelägga en EU-medlemsstat som har underlåtit att följa dess

dom att betala ett standardbelopp eller ett vite. Vidare hänvisar stycket till kommissionens kriterier för hur detta standardbelopp eller vite ska föreläggas.

I sjuttonde stycket anges behovet att göra det lättare för rådet att i fråga om euroländerna anta åtgärder inom ramen för förfarandet vid alltför stora underskott. Stycket har att göra med artikel 7 i fördraget, som gäller förfarandet med omvänd kvalificerad majoritet.

Artonde stycket nämner de fördragsslutande parternas skyldighet vars skuldsättning i den offentliga sektorn överstiger 60 procent av bruttonationalprodukten att minska den överstigande delen med en genomsnittlig takt på en tjugondel per år. Bestämmelser om detta finns också i artikel 4 i fördraget.

Enligt nittonde stycket behöver man vid genomförandet av fördraget respektera den särskilda roll som tillkommer arbetsmarknadens parter i enlighet med varje fördragsslutande parts lagstiftning eller nationella system. I Finland har man enligt hävdvunnen praxis förhandlat om ändring av arbetspensionssystemet i trepartsförhandlingar mellan arbetsmarknadens parter och staten.

I tjugonde stycket betonas det att ingen bestämmelse i fördraget ska tolkas som om den på något sätt förändrar de villkor för den ekonomiska politiken på vilka en fördragsslutande part har beviljats finansiellt stöd genom ett stabiliseringsprogram med deltagande från Europeiska unionen, dess medlemsstater eller Internationella valutafonden.

Tjugoförsta stycket tar upp samordningen av den ekonomiska politiken och samordningsmekanismerna i de fördrag som Europeiska unionen grundas på – mekanismer som en smidigt fungerande Ekonomisk och monetär union kräver.

Tjugoandra stycket i ingressen gäller fördjupat samarbete. Bestämmelser om detta samarbete finns i artikel 20 i EU-fördraget och artiklarna 326–334 i EUF-fördraget. I detta stycke hänvisas det också till önskan att fullt ut tillämpa särskilda åtgärder för euroländerna i enlighet med artikel 136 i EUF-fördraget och samordningen av de planerade större reformerna av den ekonomiska politiken. Detta politiska åtagande att i framtiden vara positivt inställd till tillämpningen av

dessa artiklar upprepas i artikel 10 i detta fördrag.

I tjugotredje stycket nämns de förfaranden som euroländerna enades om under Europeiska rådets möte den 26 oktober 2011 om att förbättra styrningen av euroområdet. Detta inbegriper minst två eurotoppmöten per år, som ska sammankallas direkt efter Europeiska rådets möten eller möten med deltagande av samtliga de fördragsslutande parter som har ratificerat detta fördrag, om inte något annat följer av exceptionella förhållanden.

Ingresstycke tjugofyra erinrar om att den politiska europakten godkändes vid toppmötet i Bryssel den 25 mars 2011. Syftet med pakten är att förbättra medlemsstaternas konkurrenskraft och nå en högre grad av konvergens.

I stycke tjugofem nämns Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM). Från och med den 1 mars 2013 kommer beviljande av finansiellt stöd genom ESM att villkoras av att den berörda fördragsslutande parten har ratificerat det föreslagna fördraget och – inom den period för införlivande som avses i artikel 3.2 i det här fördraget – har infört finanspolitiska regler och den tillhörande korrigeringsmekanismen i sin nationella lagstiftning. Det villkorade finansiella stödet nämns också i femte stycket i ingressen till fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen. Däremot nämns inte villkorligheten i artiklarna i någotdera fördraget.

Avdelning I **Syfte och tillämpningsområde**

Artikel 1. Syftet med fördraget är att stärka budgetdisciplinen och samordningen av den ekonomiska politiken och att förbättra styrningen av euroområdets ekonomi. På detta sätt stöds uppnåendet av Europeiska unionens mål för hållbar tillväxt, sysselsättning, konkurrenskraft och social sammanhållning. Fördraget ska tillämpas fullt ut på euroländerna. Bestämmelser om dess tillämpning på andra medlemsländer än euroländerna finns i artikel 14.

Avdelning II **Förenlighet med och förhållande till unionsrätten**

Artikel 2. Fördraget ska tillämpas och tolkas i överensstämmelse med EU:s grundläggande fördrag, EU:s lagstiftning och EU-domstolens rättspraxis. Fördraget tillämpas inte om det är oförenligt med EU-rätten. I denna artikel hänvisas det särskilt till principen om lojalt samarbete enligt artikel 4.3 i EU-fördraget. Enligt den ska medlemsstaterna bland annat avstå från varje åtgärd som kan äventyra fullgörandet av unionens mål. Syftet är att här slå fast att fördraget i princip ligger i linje med EU-rätten och särskilt att påminna om att EU-rätten har företräde i förhållande till det fördrag de fördragsslutande parterna avser att ingå med varandra.

Artikeln bekräftar också att fördraget inte får inkräkta på unionens befogenhet att agera på den ekonomiska unionens område. EU:s behörighet varken ökas eller minskas genom fördraget.

Avdelning III **Finanspolitisk överenskommen**

Artikel 3. I denna artikel finns de finanspolitiska reglerna för det strukturella saldot i den offentliga sektorns finanser. De ska följas utöver och utan att det påverkar skyldigheter enligt EU-rätten.

Enligt artikel 3.1 a ska en fördragsslutande parts offentliga finanser vara i balans eller uppvisa överskott. I led b sägs det att den regeln ska anses vara respekterad om det årliga strukturella saldot i den offentliga sektorns finanser överensstämmer med det av landet självt uppställda medelfristiga målet enligt stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del och om det strukturella underskottet inte överstiger -0,5 procent av bruttonationalprodukten till marknadspriser. Regeln i led b är emellertid inte absolut, utan målvärdet får också enligt fördraget vara högst -1,0 procent av bruttonationalprodukten, om villkoren enligt artikel 3.1 d i fördraget är uppfyllda.

Enligt artikel 3.1 b ska de fördragsslutande parterna säkerställa en snabb konvergens mot sina respektive medelfristiga mål. Tidsramen för denna konvergens kommer att föreslås av kommissionen med hänsyn till de landsspecifika riskerna i fråga om hållbarhet. Framsteget för att nå och respekten för de medel-

fristiga målen ska utvärderas i linje med stabilitets- och tillväxtpakten.

I artikel 3.1 c föreskrivs det att de fördragslutande parterna får temporärt avvika från sina respektive medelfristiga mål eller från anpassningsbanan mot dessa mål endast under exceptionella omständigheter enligt definitionen i punkt 3 b i samma artikel. Med exceptionella omständigheter avses för det första ovanliga händelser som ligger utanför den berörda fördragsslutande partens kontroll och som har stor inverkan på den offentliga sektorns finanser. Definitionen motsvarar sista styckena i artiklarna 5.1 och 6.3 i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del och artikel 2.1 första stycket i den korrigerande delen av pakten. Sådana omständigheter är exempelvis omfattande naturkatastrofer.

Med exceptionella omständigheter avses för det andra perioder av allvarlig konjunkturnedgång enligt vad som anges i den reviderade stabilitets- och tillväxtpakten. Men då under förutsättning att den berörda fördragsslutande partens tidsbegränsade avvikelse inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt. Definitionen avser sista styckena i artiklarna 5.1 och 6.3 i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del. Enligt dem kan en medlemsstat tillåtas avvika från det medelfristiga målet eller från anpassningsbanan för att nå det målet i perioder av allvarliga konjunkturnedgångar för euroområdet eller unionen som helhet, förutsatt att detta inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt. För en närmare definition av allvarliga konjunkturnedgångar kan man också titta på artikel 2.2 i stabilitets- och tillväxtpaktens korrigerande del. Enligt den punkten kan en allvarlig konjunkturnedgång anses ske undantagsvis om det är fråga om negativ BNP-volymtillväxt eller en långvarig period av mycket låg årlig BNP-volymtillväxt i förhållande till dess potential.

Enligt artikel 3.1 d i det här fördraget får den nedre gränsen för det medelfristiga målet med avvikelse från huvudregeln på -0,5 procent i punkt 1 b i samma artikel vara högst -1,0 procent av bruttonationalprodukten när skuldsättningen i den offentliga sektorn ligger väsentligt under 60 procent av bruttonationalprodukten och när risken i fråga om de

offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet är låg. Dessa fördragsbestämmelser är delvis strängare än artikel 2a i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del och uppförandekoden för dess tillämpning. Enligt pakten och uppförandekoden är det nämligen beroende på de landsspecifika förhållandena exempelvis möjligt att det medelfristiga målet är lägre än -0,5 procent också när en medlemsstats skuldsättning inte ligger märkbart under referensvärdet på 60 procent.

I artikel 3.1 e finns bestämmelser om en korrigeringsmekanism. Den ska utlösas automatiskt om man konstaterar betydande avvikelser från det medelfristiga målet eller från anpassningsbanan mot detta mål. Mekanismen ska innebära en skyldighet att genomföra åtgärder för korrigerande avvikelse under en fastställd tidsperiod. EU-lagstiftningen innehåller i sig inga bestämmelser om korrigeringsmekanismen. Enligt artikel 3 i protokoll 12 till EUF-fördraget ska medlemsstaternas regeringar ansvara för underskottet i den offentliga sektorn.

Enligt artikel 3.2 ska de regler som anges i punkt 1 senast ett år efter det att fördraget trätt i kraft införas i det nationella finanspolitiska regelverket. Reglerna ska sättas i kraft i den nationella lagstiftningen genom bindande och permanenta bestämmelser, helst på konstitutionell nivå, eller på något annat sätt som garanterar att reglerna fullt ut respekteras och efterlevs under hela den nationella budgetprocessen.

Den i punkt 1 e avsedda korrigerande mekanismen för de offentliga finanserna ska enligt artikel 3.2 inrättas på nationell nivå på grundval av gemensamma principer som ska föreslås av kommissionen. Dessa principer ska framför allt gälla de korrigerande åtgärdernas art, omfattning och tidsram samt vilken roll och vilket oberoende de institutioner ska ha som ansvarar för att på nationell nivå övervaka att reglerna efterlevs. Kommissionen lade fram ett meddelande om gemensamma principer för nationella finanspolitiska korrigeringsmekanismer (KOM(2012) 342 slutlig) den 20 juni 2012. Meddelandet behandlas närmare under 2.2 i den allmänna motiveringen.

Enligt artikel 3.2 ska korrigeringsmekanismen till fullo respektera de nationella par-

lamentens maktbefogenheter. Därmed kräver införandet av mekanismen inga bestämmelser som skulle begränsa riksdagens rätt att göra avvägningar i fråga om hurdana lagstiftnings- och budgetbeslut som de offentliga finanserna ska stabiliseras med i överensstämmelse med det medelfristiga målet.

Vid tillämpningen av artikel 3 i fördraget ska enligt dess punkt 3 definitionerna i artikel 2 i protokoll 12 till EU-fördragen gälla. I den protokollsartikeln definieras begreppen "offentlig", "underskott", "investering" och "skuld". I artikel 3.3 i detta fördrag definieras dessutom "det årliga strukturella saldöt i den offentliga sektorns finanser" och "exceptiöna omständigheter". Definitionerna stämmer överens med den gällande stabilitets- och tillväxtpakten.

Artikel 4. Om en fördragsslutande parts skuldkvot överstiger referensvärdet på 60 procent ska parten minska skuldsättningen med en takt på en tjugondel per år av skillnaden mellan referensvärdet och skuldkvoten i enlighet med tillägget från december 2011 till artikel 2 i stabilitets- och tillväxtpaktens korrigerande del. Besluten fattas då enligt förfarandena i artikel 126 i EUF-fördraget.

Artikel 5. En fördragsslutande part som omfattas av ett förfarande vid alltför stort underskott ska upprätta ett program för budgetmässigt och ekonomiskt partnerskap. Programmet ska inbegripa en detaljerad beskrivning av de strukturreformer som säkerställer en verkningsfull och hållbar korrigerande av det alltför stora underskottet. Enligt fördraget ska sådana programs innehåll och form regleras i EU-lagstiftningen. Enligt åttonde stycket i ingressen till fördraget kommer kommissionen att lägga fram lagstiftningsförslag bland annat i fråga om detta. Programmen ska lämnas in till rådet och kommissionen för godkännande. Dessa institutioner kommer att övervaka programgenomförandet som en del av i den multilaterala övervakningen inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten.

Artikel 6. Enligt denna artikel ska de fördragsslutande parterna rapportera till rådet och kommissionen om sina planer på nationella emissioner av offentliga skuldebrev.

Artikel 7. Artikel 7 gäller utvidgning av tillämpningsområdet för omvänd kvalificerad majoritet till förfarandet vid alltför stora un-

derskott i fråga om euroländerna. För närvarande tillämpas beslut genom omvänd kvalificerad majoritet i enlighet med förordningen om effektiviserad övervakning bara när man fattar beslut om sanktioner för euroländer. Genom denna artikel kommer i praktiken alla förslag och rekommendationer som kommissionen lägger fram i fråga om underskotts-förfarandet att antas i rådet, om inte en kvalificerad majoritet av de fördragsslutande parterna motsätter sig dem.

Beslut genom omvända kvalificerad majoritet är ingen ny sak. Utöver förordningen om effektiviserad övervakning har detta beslutsförfarande tillämpats åtminstone i fråga om EU-lagstiftningen om dumpning och subventionerad import (se t.ex. förordningarna (EG) nr 2026/97 och 461/2004) och i samband med att delegerade rättsakter antas i enlighet med artikel 290.2 i EUF-fördraget.

Innehållet i artikel 7 i detta fördrag beror väsentligt på att den enhällighet som krävs för att ändra EU:s grundläggande fördrag inte kunde uppnås bland medlemsstaterna. I praktiken förbinder sig de fördragsslutande parterna nu genom artikel 7 i förväg till ett visst röstningsbeteende i rådet. Det finns inga juridiska hinder för detta. Ett bra exempel på ett liknande åtagande när det gäller omröstningsarrangemang utgörs av medlemsstaternas beslut från 1994 om en blockerande minoritet, också kallad Ioannina-kompromissen (se EGT 94/C 105, s. 1).

Det är bara fråga om att effektivisera beslutsfattandet i rådet. Kommissionen får inte utvidgad behörighet och det faktiska innehållet i artikel 126 i EUF-fördraget ändras inte. Förfarandet vid underskott, de tillgängliga instrumenten och sanktionernas natur kvarstår. Det väsentliga är att rådet behåller beslutanderätten i alla frågor och att rådet fortsatt har faktiska möjligheter att avvika från kommissionens förslag.

Artikel 8. Denna artikel gäller övervakningen av det nationella genomförandet av de finanspolitiska reglerna. Enligt den har EU-domstolen behörighet att avgöra om en fördragsslutande part har införlivat bestämmelserna i artikel 3.1 i den nationella lagstiftningen på det sätt som anges i artikel 3.2. Kommissionen ska enligt denna artikel lägga fram en rapport om varje fördragsslutande

parts nationella genomförandeåtgärder. Om kommissionen anser att en part inte satt i kraft bestämmelserna på ett riktigt sätt kommer en eller flera parter att väcka talan i ärendet vid EU-domstolen. Parterna har rätt att hänskjuta ärendet till domstolen också oberoende av kommissionens rapport. EU-domstolens dom är bindande och de åtgärder som krävs för att följa domen ska vidtas inom en tidsfrist som domstolen bestämmer.

Enligt artikel 8.2 kan en fördragsslutande part som på grundval av sin egen eller kommissionens bedömning anser att en annan fördragsslutande part inte har vidtagit tillräckliga åtgärder för att följa en dom från domstolen, på nytt väcka talan i detta ärende vid domstolen. EU-domstolen kan förelägga parten i fråga att betala ett standardbelopp eller ett vite, som inte får överstiga 0,1 procent av partens bruttonationalprodukt. Belopp som har ålagts ett euroland ska betalas till Europeiska stabilitetsmekanismen och i andra fall ska betalningarna gå till EU:s allmänna budget.

Den behörighet som EU-domstolen ges bygger på artikel 273 i EUF-fördraget. Enligt den artikel ska domstolen vara behörig att avgöra varje tvist mellan medlemsstater som berör ämnesområden som regleras i fördragen, om tvisten hänskjuts till domstolen enligt ett särskilt avtal mellan parterna. Dessa villkor uppfylls i det här fallet. Fördraget gäller en starkt ekonomisk union och är därmed nära sammanhängande med artiklarna 120–126 och 136 i EUF-fördraget och den EU-lagstiftning som antagits med stöd av dem. Artikel 8.3 i det här fördraget innehåller å sin sida en viljeyttring från de fördragsslutande parternas sida om att artikeln uttryckligen utgör ett särskilt avtal i den mening som avses i artikel 273 i EUF-fördraget.

Det hör på grundval av artikel 260 i EUF-fördraget till EU-domstolens grundläggande uppgifter att bestämma om ekonomiska sanktioner till följd av underlåtenhet att följa dess domar. Artikeln kan i och för sig inte tillämpas direkt på fördrag mellan stater, men det går att avtala om detta genom ett särskilt avtal i enlighet med artikel 273 i EUF-fördraget, dvs. i detta fall direkt genom artikel 8 i det här fördraget.

I praktiken förbinder sig parterna således genom artikel 8.1 redan i förväg till att ärendet alltid automatiskt hänskjuts till domstolen om kommissionen i sin rapport kommer fram till att någon av de fördragsslutande parterna inte följt artikel 3.2. Orsaken till ett sådant förfarande är att det i situationer enligt artikel 273 i EUF-fördraget bara är medlemsstater som kan vara parter vid domstolsbehandling. Att ge kommissionen direkt rätt att väcka talan skulle ha krävt att grundfördragen ändras. Bestämmelserna i grundfördragen hindrar emellertid inte att de fördragsslutande parterna ger kommissionen andra uppgifter som gäller genomförande av fördraget. EU-domstolen har i sin rättspraxis (mål C-316/91 och förenade mål C-181/91 och C-248/91) fastställt att EU-institutionerna genom delegering kan få i uppgift att samordna eller genomföra verksamhet som hör till medlemsstaternas behörighet eller ligger utanför EU-fördragets tillämpningsområde. I detta avseende är det också väsentligt att de uppgifter i fråga om rapportering, utvärdering och förslagsgivning som kommissionen får genom artikel 8 och även andra artiklar i fördraget hör till kommissionens grundläggande uppgifter enligt EU-fördragen.

För att artikel 8.1 ska fungera också i praktiken har de fördragsslutande parterna kommit överens om hur den punkten ska tillämpas genom ett protokoll som fogats till fördraget. Enligt punkt 1 i protokollet kommer de sökande som avses i punkt 2 att lämna in ansökan till EU-domstolen inom tre månader efter det att kommissionen i sin rapport konstaterat att en fördragsslutande part inte har fullgjort sina regleringsskyldigheter enligt artikel 3.2 i fördraget. Sökandena kommer, med undantag för den fördragsslutande part som talan avser, att agera i alla de fördragsslutande parternas intresse och i nära samarbete med dem. Sökandena kommer också att agera i enlighet med domstolens stadga och rättegångsregler.

Enligt punkt 2 i protokollet kommer sökandena att vara de fördragsslutande parter som är bundna av artiklarna 3 och 8 i fördraget och som är de medlemsstater som utgör den på förhand bestämda gruppen av tre medlemsstater som innehar ordförandeskapet för Europeiska unionens råd i enlighet med

artikel 1.4 i rådets arbetsordning (ordförandeskapstrion) vid tidpunkten för offentliggörandet av kommissionens rapport. Dessutom krävs det att dessa medlemsstater inte själva anses ha underlåtit att fullgöra sina skyldigheter enligt artikel 3.2 i fördraget i en rapport från kommissionen, inte på annat sätt är föremål för talan vid domstolen enligt artikel 8 i fördraget och inte är oförmögna att av annan välgrundad anledning av övergripande karaktär agera i enlighet med allmänna principer i internationell rätt. Om ingen av de tre berörda medlemsstaterna uppfyller dessa kriterier hör förpliktelsen att väcka talan i ärendet vid EU-domstolen till medlemmarna i den föregående ordförandeskapstrion enligt samma villkor.

Enligt punkt 3 i protokollet kommer de sökande under förfarandet i domstolen att på begäran ges allt nödvändigt tekniskt eller logistiskt stöd av de fördragsslutande parter i vilkas intresse talan har väckts. Enligt punkt 4 kommer dessa fördragsslutande parter att gemensamt stå för eventuella kostnader till följd av domstolens dom.

Enligt punkt 5 kommer de sökande omedelbart att underrätta domstolen om att de önskar återkalla sin talan i enlighet med de relevanta bestämmelserna i domstolens rättegångsregler, om en ny rapport från kommissionen kommer till slutsatsen att den fördragsslutande partens underlåtenhet att uppfylla sina skyldigheter enligt artikel 3.2 i fördraget inte längre kvarstår.

I punkt 6 förklarar de fördragsslutande parterna sin avsikt att fullt ut utnyttja det förfarande som fastställs i artikel 8.2 i fördraget, om kommissionen bedömer att en fördragsslutande part inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att följa domstolens dom enligt artikel 8.1 i fördraget.

Avdelning IV Samordning av den ekonomiska politiken samt konvergensen

Artikel 9. I denna artikel betonas en tillväxtfrämjande ekonomisk politik. De fördragsslutande parterna förbinder sig att vidta nödvändiga åtgärder inom alla områden som är väsentliga för att euroområdet ska fungera smidigt och på så sätt främja konkurrenskraf-

ten, sysselsättningen, de offentliga finansernas hållbarhet och den finansiella stabiliteten.

Artikel 10. Här meddelar de fördragsslutande parterna att också i framtiden är beredda att fördjupa och effektivisera sitt samarbete på delområden som är väsentliga för att euroområdet ska kunna fungera smidigt. Artikeln hänvisar till artikel 136 i EUF-fördraget, som gäller euroländerna, och artiklarna 20 i EU-fördraget och 326–334 i EUF-fördraget, som gäller fördjupat samarbete. Det är fråga om en politisk viljeyttring, eftersom samarbete enligt artikeln blir aktuellt om ”så är lämpligt och nödvändigt”. Detta ger varje fördragsslutande part en möjlighet att i stor utsträckning bestämma själv. Dessutom är det klart att de relativt stränga villkoren i grundfördragen måste vara uppfyllda innan samarbetet i fråga inleds. Exempelvis säger artikel 326 i EUF-fördraget att fördjupat samarbete inte negativt får påverka den inre marknaden eller den ekonomiska, sociala och territoriella sammanhållningen eller innebära hinder eller diskriminering i handeln eller snedvrida konkurrensen. Ett fördjupat samarbete kräver dessutom alltid också rådets och parlamentets uttryckliga godkännande.

Artikel 11. Enligt denna artikel ska de fördragsslutande parterna på förhand diskutera alla större reformer av den ekonomiska politiken som de planerar att genomföra och om så är lämpligt samordna dem sinsemellan. Europeiska unionens institutioner ska delta i denna samordning enligt EU-rätten.

Avdelning V Styrning av euroområdet

Artikel 12. Artikeln innehåller bestämmelser om eurotoppmöten. Sådana toppmöten ska hållas när så är nödvändigt, dock minst två gånger om året. Utöver euroländernas stats- och regeringschefer ska kommissionens ordförande och Europeiska centralbankens ordförande inbjudas att delta i dessa möten. Stats- och regeringscheferna i de fördragsslutande parter som inte har euron som valuta och som har ratificerat fördraget deltar i eurotoppmötenas diskussioner om fördragsslutande parters konkurrenskraft, förändringen av euroområdets övergripande arkitektur och de grundläggande regler som kommer att tillämpas i framtiden. När så är lämpligt och

åtminstone en gång per år deltar de också i diskussioner om särskilda frågor som gäller genomförande av fördraget. Europaparlamentets ordförande kan inbjudas till toppmötena för att höras. Eurotoppmötets ordförande ska lägga fram en rapport för Europaparlamentet efter varje eurotoppmöte. Eurotoppmötets ordförande ska också informera de fördragsslutande parter som inte har euron som valuta och de andra EU-medlemsstaterna om förberedelserna inför och resultaten av eurotoppmötena.

Artikel 13. I denna artikel finns bestämmelser om gemensamma konferenser för Europaparlamentet och de nationella parlamenten i syfte att diskutera budgetpolitiska och andra frågor som omfattas av fördraget. Konferenserna sammankallas i enlighet med avdelning II i protokollet (nr 1) om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, fogat till EU-fördragen, och då kommer Europaparlamentet och de nationella parlament att tillsammans bestämma hur konferensen ska organiseras. Konferensdeltagarna är företrädare för de berörda utskotten i Europaparlamentet och företrädare för de berörda utskotten i de nationella parlamenten.

Avdelning VI **Allmänna bestämmelser och slutbestämmelser**

Artikel 14. I denna artikel finns bestämmelserna om fördragets ikraftträdande. Enligt punkt 1 ska de fördragsslutande parterna ratificera fördraget i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser och deponera ratifikationsinstrumenten hos generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd.

Enligt artikel 14.2 träder fördraget i kraft den 1 januari 2013, förutsatt att tolv fördragsslutande parter som har euron som valuta då har deponerat sina ratifikationsinstrument. I annat fall träder det i kraft den första dagen i den månad som följer efter det att den tolfte fördragsslutande part som har euron som valuta har deponerat sitt ratifikationsinstrument.

I punkt 3 föreskrivs det att fördraget från och med den dag det träder i kraft ska tillämpas på de fördragsslutande parter som är euroländer och har ratificerat fördraget. På de övriga fördragsslutande parter som har euron

som valuta ska det tillämpas från och med den första dagen i den månad som följer efter det att de har deponerat sina respektive ratifikationsinstrument.

Punkt 4 anger att avdelning V, som gäller styrning av euroområdet, emellertid ska tillämpas på alla berörda fördragsslutande parter från och med den dag då fördraget träder i kraft. Det rör sig om en tillfällig tillämpning av avdelning V, och den börjar således i fråga om alla fördragsslutande parter när fördraget träder i kraft internationellt.

Genom punkt 5 blir det möjligt att tillämpa avdelningarna III och IV i fördraget på de fördragsslutande parter som ännu inte uppfyller villkoren för att införa euron som valuta och på Danmark från och med den dag då undantagen i fråga om dessa länder upphävs. Bestämmelser om undantag när det gäller att införa euron finns i artikel 139.1 i EUF-fördraget och i fråga om Danmark i protokollet om Danmark (nr 16). En sådan tillämpning är möjlig också tidigare i fråga om vissa eller alla bestämmelser i avdelningarna III och IV, om den berörda fördragsslutande parten särskilt förklarar sin avsikt i detta avseende.

Artikel 15. Artikeln gäller anslutning till fördraget. Fördraget är öppet för anslutning av alla EU-medlemsstater som inte under-tecknat fördraget. Anslutningen får verkan då anslutningsinstrumentet deponeras. Depositarien ska underrätta de övriga fördragsslutande parterna om anslutningen. Texten till fördraget på den anslutande medlemsstatens officiella språk ska läggas till som en giltig fördragstext i enlighet med artikeln.

Artikel 16. Enligt denna artikel ska fördragsbestämmelserna på grundval av erfarenheterna från fördragets genomförande bli en del av EU:s rättsordning senast fem år efter det att fördraget har trätt i kraft. Enligt sjunde stycket i ingressen är det primära sätet ändring av de grundläggande EU-fördragen. Detta skulle kunna ske exempelvis genom att ett nytt protokoll fogas till fördragen. Alternativt kan man undersöka möjligheterna att tillämpa de metoder som nämns i artikel 10 i det här fördraget, dvs. särskilda åtgärder för euroländerna enligt artikel 136 i EUF-fördraget eller fördjudat samarbete enligt artikel 20 i EU-fördraget.

2 Lagförslag

2.1 Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna

1 §. Sättande i kraft av fördraget. Paragrafen innehåller den sedvanliga blankettbestämmelsen om sättande i kraft genom lag av de bestämmelser i fördraget om en förstärkt ekonomisk union som hör till området för lagstiftning. De bestämmelser som hör till området för lagstiftning anges närmare i avsnitt 4.1 om behovet av riksdagens samtycke.

2 §. Mål för det strukturella saldot. Den föreslagna 2 § innebär att det är statsrådets allmänna sammanträde som har behörighet att ställa upp det medelfristiga målet för det strukturella saldot i de offentliga finanserna. Detta kommer att motsvara nuläget så till vida att statsrådet redan nu ställer upp ett medelfristigt mål i samband med Finlands stabilitetsprogram. Bestämmelsen kommer ändå inte att begränsa det allmänna sammanträdes rätt att alternativt ställa upp målet i något annat sammanhang. Därvid ska man dock beakta tidtabellerna för uppställande av målet enligt stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del.

Enligt paragrafen ska statsrådet ställa upp det medelfristiga målet i överensstämmelse med fördraget om en förstärkt ekonomisk union. Med andra ord ska det ställas upp inom ramen för de gränser som uppställs genom huvudregeln i artikel 3.1 b (nedre gräns -0,5 procent av bruttonationalprodukten) och undantagsregeln i artikel 3.1 d (nedre gräns -1,0 procent av bruttonationalprodukten). I dagens läge uppfyller Finland inte kriterierna för att få tillämpa led d eftersom risken i fråga om den långsiktiga hållbarheten är så pass stor att den inte kan betecknas som låg för Finlands del. Under de rådande omständigheterna måste vi således hålla oss till -0,5 pro-

cent av bruttonationalprodukten som nedre gräns för det medelfristiga målet.

3 §. Korrigeringsmekanism. Den korrigeringsmekanism som införs genom 3 § är uppdelad i tre etapper. Det föreslagna 1 mom. gäller frivilliga korrigeringar åtgärder som statsrådet vidtar på eget initiativ i förebyggande syfte, medan det i 2 och 3 mom. är fråga skyldigheter som statsrådet har till följd av för Finland negativa beslut som Europeiska unionens råd fattar inom ramen för den multilaterala övervakningen.

Enligt 1 mom. ska statsrådet vidta de korrigeringar åtgärder avseende de offentliga finansernas stabilitet och hållbarhet som det anser vara nödvändiga, om det enligt dess bedömning i det strukturella saldot i de offentliga finanserna finns en betydande avvikelse som kan äventyra uppnåendet av det medelfristiga målet. Bedömningen ska bygga på statsrådets övervakning och samlade bedömning av de offentliga finanserna eller på rådets yttrande om Finlands stabilitetsprogram. I sig kommer 1 mom. inte att förplikta statsrådet att vidta åtgärder, men det understryker statsrådets skyldighet och möjlighet att ta egna initiativ när det gäller balanserade och hållbara offentliga finanser.

Statsrådet kan övervaka och göra en samlad bedömning av de offentliga finanserna enligt 1 mom. i många olika sammanhang. Det kan vara fråga om regelbundet återkommande processer eller om sammanträden som situationen kräver. Till de regelbundet återkommande processerna hör bland annat besluten om ramarna för statsfinanserna, statens budgetar och tilläggsbudgetar samt Finlands stabilitetsprogram. Den interna beredning i statsrådet som är kopplad till tillsynen över de offentliga finanserna i dessa och många andra sammanhang sker i etablerade eller icke formbundna politiska eller lagstadgade beredningsorgan (bl.a. regeringens s.k. aftonskola, regeringsöverläggningar, regeringspartiernas partiledarträffar och statsrådets ministerutskott).

Det föreslagna 2 mom. avses gälla situationer där dels kommissionen i enlighet artikel 6.2 första stycket i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del riktat en varning till Finland om en betydande avvikelse i fråga om det medelfristiga budgetmålet, dels

rådet enligt artikel 6.2 andra stycket riktat en rekommendation om nödvändiga åtgärder till Finland. I så fall måste Finland inom en tidsfrist som rådet bestämmer särskilt, högst fem månader, vidta åtgärder för att komma till rätta med avvikelsen. När detta sker ska statsrådet överväga om det ska lämna riksdagen en redogörelse om de korrigerande åtgärderna i enlighet med grundlagens 44 §. Om statsrådet beslutar att lämna en redogörelse ska den åtminstone innehålla statsrådets bedömning av hur stor avvikelsen i det strukturella saldoto är jämfört med det medelfristiga målet som ställts upp med stöd av 2 § eller med anpassningsbanan mot detta mål samt en redogörelse för vilka lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder som behövs för att rätta till avvikelsen före utgången av följande kalenderår.

Paragrafens 3 mom. gäller situationer där rådet efter den tidsfrist på högst fem månader som nämns i 2 mom. konstaterar att Finland inte har vidtagit effektiva åtgärder för att rätta till det strukturella saldoto. I så fall ska statsrådet i enlighet med 44 § i grundlagen lämna riksdagen ett meddelande om de korrigerande åtgärderna. Meddelandet ska innehålla åtminstone samma information som enligt 2 mom. ska ingå i en eventuell redogörelse. Meddelandet ska lämnas utan ogrundat dröjsmål, vilket i regel betyder inom några veckor.

Statsrådets skyldighet att lämna ett meddelande är ett i artikel 3.2 i fördraget avsett annat sätt som garanterar att man faktiskt håller sig till det medelfristiga målet. Bestämmelserna om ett meddelande från statsrådet är skrivna så att man beaktar punkterna 1–4 i kommissionens meddelande om principerna för korrigeringsmekanismer. I sista hand garanterar bestämmelserna ”på annat sätt” att det medelfristiga målet håller (punkt 1). Bestämmelserna är till sin natur den nationella delen av ett pågående övervakningsärende i rådet som gäller Finland, och därför är bestämmelserna förenliga med EU:s övervakningsramar (punkt 2). Meddelandet från statsrådet, dvs. aktiveringen av korrigeringsmekanismen, kommer också att vara kopplat till noggrant fastställda kriterier (punkt 3), och dessutom bör åtgärderna enligt statsrådets meddelande leda till att den betydande

avvikelsen från det medelfristiga målet korrigeras inom en viss tidsfrist (punkt 4). Principerna i punkt 5 i kommissionens meddelande avses inte ingå i lagen eftersom de är delvis diskretionära och det i Finland inte finns några sådana bestämmelser om den offentliga förvaltningens delsektorer som bör beaktas när man bestämmer var de korrigerande åtgärderna ska sättas in inom den offentliga sektorn.

4 §. Exceptionella omständigheter. Enligt det föreslagna 4 § behöver statsrådet inte vidta några åtgärder för att korrigera det strukturella saldoto enligt 3 §, om rådet uttryckligen i fråga om Finland slår fast att det i Finland råder exceptionella omständigheter enligt fördraget om en förstärkt ekonomisk union. Genom att det är rådet som ska bestämma när det råder exceptionella omständigheter undviker man eventuella nationella meningskiljaktigheter när det gäller att tolka de rådande omständigheterna. Genom den föreslagna formuleringen ”Europeiska unionens råd uttryckligen slagit fast” understryks det på motsvarande sätt att också rådets ståndpunkt i frågan måste vara entydig. Definitionen av exceptionella omständigheter i fördraget om en förstärkt ekonomisk union motsvarar stabilitets- och tillväxtpakten.

5 §. Åtgärder när exceptionella omständigheter inte längre råder. I 5 § kopplas den exceptionella omständigheternas upphörande till ett uttryckligt ställningstagande i rådet avseende Finland. Motiveringen är densamma som för 4 §.

När de exceptionella omständigheterna inte längre råder ska statsrådet besluta om åtgärder för att det strukturella saldoto i de offentliga finanserna ska bli åtminstone 0,5 procentenheter bättre i förhållande till bruttonationalprodukten till marknadspriser. Bestämmelserna i 4 och 5 § motsvarar tillsammans punkt 6 i kommissionens meddelande.

Statens revisionsverk ska yttra sig om huruvida de nämnda åtgärderna är tillräckliga. Detta ingår i det övervakningsuppdrag som avses i punkt 7 i kommissionens meddelande. Revisionsverket ska i sitt yttrande särskilt utvärdera om de föreslagna åtgärderna förbättrar det strukturella saldoto. Om verket i sitt yttrande svarar nej på denna fråga eller på något annat sätt kommer fram till en negativ

slutsats för statsrådets del, kan statsrådet i enlighet med 7 § 2 mom. offentligt ta ställning till yttrandet när det är av annan åsikt och inte tänker beakta revisionsverkets yttrande.

6 §. Bemyndigande att utfärda förordning. I den föreslagna 6 § föreskrivs det om det bemyndigande att utfärda förordning som behövs för att genomföra direktivet om budgetramverk. Enligt paragrafen får statsrådet genom förordning utfärda bestämmelser om följande: 1) uppställande av de finanspolitiska mål som ska användas i statsrådets fleråriga planering av den offentliga sektorns och dess undersektorsers inkomster, utgifter, underskott, skuld och motsvarande, 2) de prognoser, den statistik och övriga uppgifter som ska användas för att uppställa målen och utvärdera måluppfyllelsen och 3) planeringen av de statsrådsåtgärder som behövs för att uppnå målen. Med de mål som ska fastställas genom förordning och de uppgifter som ska användas för uppställande av mål och utvärdering av måluppfyllelsen avses särskilt de mål, prognoser, beskrivningar och utvärderingar som nämns i artikel 9.2 i direktivet om budgetramverk och skyldigheterna enligt artiklarna 10, 11 och 14 i direktivet att förklara och presentera de uppgifter som ska ingå i det fleråriga budgetramverket. Vad som ska regleras genom förordning samt direktivets förhållande till fördraget behandlas närmare i avsnitt 2.2 om direktivet om budgetramverk i de allmänna motiven.

I praktiken kommer de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna som fastställs genom förordning att vara en handling som används i statsrådets egen flerårsplanering av de offentliga finanserna eller en del av en redan befintlig handling, såsom rambeslutet om statsfinanserna eller det årliga stabilitetsprogrammet. Statens revisionsverk kommer med stöd av 3 § 1 mom. att utöva tillsyn över att ramarna tagits fram på behörigt sätt. Revisionsverket kan också ta ställning till om man faktiskt hållit sig till de mål som uppställts genom förordning.

De mål som uppställs med stöd av bemyndigandet och tillsynen över målen ska inte ha någon betydelse för övriga juridiska personer som omfattas av de offentliga finanserna. Någon sådan betydelse avses inte heller den sista delen av bemyndigandet att ha, dvs. den

bestämmelse enligt vilken statsrådet genom förordning får utfärda bestämmelser om planeringen av nödvändiga statsrådsåtgärder i syfte att uppnå målen. Det kan till exempel bli fråga om en skyldighet att ta fram en plan för anpassning av de offentliga finanserna inom viss tid. Det ska då genom förordning gå att föreskriva om vissa typer av korrigeringsmekanismer på lägre nivå som utlöses på grundval av andra numeriska mål än det medelfristiga målet som gäller det strukturella saldot. Planer och andra åtgärder som förordningen kräver kommer att ha betydelse för andra juridiska personer som hör till den offentliga sektorn först om exempelvis det nämnda anpassningsprogrammet leder till att regeringen lämnar en proposition som gäller dessa juridiska personer. Bestämmelser om befogenheten att förbereda åtgärder som anges i förordningen utfärdas vid behov i reglementet för statsrådet.

7 §. Tillsyn över att lagen följs. Enligt 1 mom. ska statens revisionsverk utöva tillsyn över att denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser följs. Detta innebär bland annat övervakning av att ett medelfristigt mål för det strukturella saldot i de offentliga finanserna har uppställts (2 §) och av huruvida statsrådet lämnat riksdagen ett meddelande när lagen så kräver (3 § 3 mom.), åtgärderna enligt meddelandet är sådana att de faktiskt kommer att förbättra det strukturella saldot (3 § 3 mom.) och statsrådet har fullgjort sin skyldighet att fatta beslut om åtgärder som förbättrar det strukturella saldot efter det att det inte längre råder exceptionella omständigheter (5 §). Dessutom kommer revisionsverket att övervaka om statsrådet har uppställt de andra finanspolitiska mål som statsrådet ska utfärda genom förordning och om statsrådet i övrigt på ett riktigt sätt utarbetat den fleråriga plan för de offentliga finanserna som ska preciseras närmare genom förordning och som i direktivet om budgetramverk kallas flerårigt budgetramverk (6 §). Dessutom ska revisionsverket kunna ta ställning till om de offentliga finanserna har skötts i enlighet med det lagstadgade medelfristiga målet och övriga finanspolitiska mål, som ska uppställas genom förordning. Den rätt att offentligt ta ställning som revisionsverket har i dessa frågor kommer att ha en viktig effekti-

viserande effekt när det gäller att garantera efterlevnaden av de regler för budgetdisciplin som fördraget kräver, i enlighet med artikel 3.2 i fördraget.

Enligt första meningen i 2 mom. ska revisionsverket informera statsrådet om vilka slutsatser det dragit utifrån tillsynsobservationerna. Denna information kan lämnas antingen genom en revisionsberättelse till statsrådet där revisionsverkets slutsatser tydligt specificeras eller genom ett särskilt meddelande om revisionsberättelsen till statsrådet.

Enligt andra meningen i momentet ska statsrådet vid behov offentligt ta ställning till slutsatserna. Syftet med denna bestämmelse är att bidra till att den princip genomförs som nämns i punkt 7 i kommissionens meddelande, dvs. att en fördragsslutande part ska vara skyldig att efterleva övervakningsinstitutionernas bedömningar eller alternativt offentligt förklara varför de inte gör så. Lagen ger dock statsrådet möjlighet att bedöma om det ska komma med ett ställningstagande eller inte. I en situation där revisionsverket anser att denna lag inte har följts kommer verkets ståndpunkt sannolikt att komma upp i riksdagen i samband med behandlingen av revisionsverkets revisionsberättelse. Detta kommer sannolikt också att leda till att statsrådet framför sin ståndpunkt. Denna ståndpunkt kan komma att framföras för riksdagen eller ett riksdagsutskott separat eller så kan den komma att ingå i exempelvis en berättelse enligt 46 § i grundlagen (statens bokslutsberättelse), där regeringen bland annat rapporterar om vilka åtgärder den vidtagit med anledning av riksdagsbeslut. Dessa redan existerande konstitutionella förfaranden kommer att garantera att principen enligt punkt 7 i kommissionens meddelande följs i tillräcklig utsträckning också när statsrådet inte på eget initiativ offentliggör ett ställningstagande som gäller negativa slutsatser för dess vidkommande.

Bestämmelserna i 2 mom. påverkar inte regelverket om handlingars offentlighet. I praktiken kommer de nämnda frågorna, som är föremål för revisionsverkets tillsyn, och de tillhörande observationerna och slutsatserna sannolikt så gott som alltid att vara offentliga efter det att den berörda revisionsberättelsen blivit klar. I praktiken måste observationerna

vara offentliga för att statsrådet över huvud taget ska kunna ta ställning till dem offentligt.

Bestämmelserna i 1 och 2 mom. påverkar inte de bestämmelser som revisionsverket tillämpar i sin övervakning. Sådana bestämmelser ingår dels i 90 § 2 och 3 mom. i grundlagen, dels i lagen om statens revisionsverk (676/2000) och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

8 §. Ikraftträdande. Enligt förslaget ska lagen träda i kraft och de fördragsbestämmelser som inte hör till området för lagstiftning sättas i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet och som sammanfaller med fördragets ikraftträdande. Lagens 8 §, som gäller genomförande av direktivet om budgetramverk, föreslås träda i kraft den 1 januari 2013.

2.2 Lag om ändring av 1 § i lagen om statens revisionsverk

1 §. Ställning och uppgifter. Bestämmelser om revisionsverkets uppgifter finns i 1 § i lagen om statens revisionsverk (676/2000). För att verkets uppgifter så pass heltäckande som möjligt ska framgå direkt av lagen om statens revisionsverk föreslås det ett nytt 4 mom., enligt vilket revisionsverket ska fullgöra de uppgifter som föreslås i lagförslag 1.

3 Ikraftträdande

De parter som undertecknar fördraget måste ratificera det i enlighet med respektive konstitutionella bestämmelser och deponera ratifikationsinstrumenten hos generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd. Fördraget träder i kraft den 1 januari 2013, förutsatt att tolv fördragsslutande parter som hör till euroområdet då har deponerat sina ratifikationsinstrument. I annat fall träder det i kraft den första dagen i den månad som följer efter det att den tolfte fördragsslutande part som hör till euroområdet har deponerat sitt ratifikationsinstrument. När denna proposition lämnas har följande länder ratificerat fördraget: Cypern, Danmark, Grekland, Italien, Lettland, Litauen, Portugal, Slovenien, Spanien, Tyskland och Österrike.

Det föreslås att lagen om sättande i kraft av fördraget ska träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet och samtidigt som fördraget träder i kraft, med undantag för 6 §, som är kopplad till det nationella genomförandet av direktivet om budgetramverk. Enligt förslaget ska 8 § träda i kraft den 1 januari 2013. Ändringen av lagen om statens revisionsverk ska enligt förslaget träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet och som sammanfaller med fördragets ikraftträdande.

Samtycke från Ålands lagting behöver inte inhämtas för att fördraget ska kunna sättas i kraft. Fördraget innehåller inga förpliktelser som gäller enskilda enheter inom den offentliga sektorn.

4 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning

4.1 Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen eller annars har avsevärd betydelse eller som enligt grundlagen av någon annan anledning kräver riksdagens samtycke. Bestämmelser som av någon annan anledning kräver riksdagens godkännande omfattar bland annat internationella förpliktelser som har bindande konsekvenser för riksdagens budgetbefogenheter (t.ex. GrUU 45/2000 rd). Som sådana förpliktelser har i praktiken ansetts främst bestämmelser som medför direkta utgifter för staten. Riksdagens samtycke behövs, om en överenskommelse orsakar Finland sådana betydande upprepade kostnader eller engångsutgifter som inte kan täckas med de anslag och bemyndiganden som redan ingår i statsbudgeten.

Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis hör en bestämmelse till området för lagstiftning, om bestämmelsen gäller utövande eller inskränkning av en grundläggande fri- eller rättighet som är tryggad i grundlagen, om bestämmelsen i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, om det

enligt grundlagen ska föreskrivas i lag om den sak som bestämmelsen avser, om det finns gällande bestämmelser i lag om den sak som bestämmelsen avser eller om det enligt rådande uppfattning i Finland ska föreskrivas om den i lag. Enligt dessa grunder hör en internationell förpliktelse till området för lagstiftning oavsett om den står i strid med eller stämmer överens med en bestämmelse som utfärdats genom lag i Finland (GrUU 11/2000 rd och GrUU 12/2000 rd).

Artikel 3 i fördraget innehåller bestämmelser om bindande finanspolitiska regler för de fördragsslutande parterna och om en korrikeringsmekanism som gäller iakttagandet av reglerna. De fördragsslutande parterna ska införa bindande och permanenta bestämmelser om dessa i sin nationella lagstiftning, helst på konstitutionella nivå, eller på annat sätt som garanterar att reglerna fullt ut efterlevs under den nationella budgetprocessen. Korrikeringsmekanismen ska dock till fullo respektera de nationella parlamentens behörighet. Dessa bestämmelser är relevanta med avseende på riksdagens budgetmakt, eftersom den balans i de offentliga finanserna som parterna enligt fördraget ska uppnå kräver att riksdagen vid behov genom sin lagstiftnings- och budgetmakt påverkar de offentliga finanserna och eftersom statsfinanserna, som omfattas av riksdagens budgetmakt, utgör en betydande del av den offentliga sektorns finanser. Av samma orsak och på grund av den ingående regleringsskyldigheten är bestämmelserna betydelsefulla också med avseende på grundlagens bestämmelser om suveränitet och hör därmed till området för lagstiftning.

Artikel 4 i fördraget gäller skyldigheten att minska den offentliga sektorns skuld om den överstiger referensvärdet på 60 procent av bruttonationalprodukten. Bestämmelsen är bindande för riksdagens budgetbefogenhet och även av betydelse för suveräniteten.

Artikel 5.1 i fördraget gäller skyldigheten att upprätta ett program för budgetmässigt och ekonomiskt partnerskap när landet är föremål för ett förfarande vid alltför stort underskott. De strukturreformer som ingår i programmet måste utformas och genomföras. Dessa bestämmelser är av betydelse för

grundlagens bestämmelser om suveränitet och ingår därmed i området för lagstiftning.

I fördragsartikel 7 finns bestämmelser om ett förfarande där euroländerna förbinder sig att stödja förslag eller rekommendationer som Europeiska kommissionen lägger fram inom ramen för ett förfarande vid alltför stora underskott. Denna skyldighet gäller inte om en kvalificerad majoritet av euroländerna är emot det beslut som föreslagits eller rekommenderats. En sådan bestämmelse, som innebär att området för tillämpning av beslut genom omvänd kvalificerad majoritet utvidgas, är av betydelse för grundlagens bestämmelser om suveränitet och ingår därmed i området för lagstiftning.

Artikel 8.1 och 8.2 gäller kommissionens skyldighet att rapportera och de uppgifter som EU-domstolen tilldelas när det gäller att övervaka att fördraget följs. Domstolen föreslås få rätt att avgöra om en fördragsslutande part har infört skyldigheterna enligt fördraget i sin nationella lagstiftning på ett riktigt sätt. Domstolen ska också kunna förelägga en part att betala ett standardbelopp eller ett vite om en tidigare fällande dom inte följts inom viss tid. Artikel 8 utgör ett särskilt avtal mellan de fördragsslutande parterna i enlighet med artikel 273 i EUF-fördraget. Det är fråga om en ny obligatorisk och bindande mekanism för tvistlösning. Eftersom fördraget innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftning kan ett avgörande av tvisten i EU-domstolen påverka hur en bestämmelse om en på lagnivå reglerad fråga i Finland ska tillämpas. I sådana fall hör bestämmelsen om tvistlösning till området för lagstiftning (GrUU 31/2001 rd).

Således krävs riksdagens samtycke för att fördraget ska kunna godkännas.

4.2 Behandlingsordning

Behandlingsordning för fördraget

Utgångspunkter. Grundlagsutskottet har behandlat frågan om fördragsutkastet förhållande till grundlagen i utlåtande GrUU 24/2011 rd av den 20 januari 2012. Då pågick förhandlingarna om fördraget fortfarande och fördragsbestämmelserna hade då ännu

i någon utsträckning opreciserat innehåll. Därför lade utskottet närmast fram preliminära synpunkter, eftersom det inte kunde ta slutlig ställning till fördraget i förhållande till grundlagen. Statsrådet gav in den tilläggsutredning utskottet hade bett om. Detta skedde i form av en kompletterande E-skrivelse av den 26 januari 2012.

Utskottet anser att fördraget om en förstärkt ekonomisk union till sitt innehåll är nära kopplat till EU-lagstiftningen och EU-institutionerna och att det därmed till innehåll och effekter kan anses vara jämförbart med EU-ärenden (GrUU 24/2011 rd, s. 2/I). Fördragets nära koppling till Europeiska unionen måste beaktas också när den nationella behandlingsordningen övervägs. Enligt 1 § 1 mom. i grundlagen är Finland en suverän republik. Enligt 3 mom. i samma paragraf deltar Finland i internationellt samarbete i syfte att säkerställa fred och mänskliga rättigheter samt i syfte att utveckla samhället. Momentet nämner också uttryckligen att Finland är medlem i Europeiska unionen. EU-medlemskapet måste tas som utgångspunkt vid grundlagstolkning, särskilt när man tolkar grundlagsbestämmelserna om Finlands suveränitet (RP 60/2010 rd, GrUU 9/2006 rd och GrUB 9/2010 rd).

En tolkning av suveränitetsbestämmelserna i grundlagen utifrån Finlands medlemskap i Europeiska unionen innebär enligt utskottet att man beaktar att medlemskapet uttryckligen har inneburit inskränkningar i suveräniteten inom olika sektorer där offentlig makt utövas. En obetydlig utveckling av unionens uppgifter, t.ex. enbart en justering utifrån de befogenheter som unionen redan har, kan i vissa fall vara förenlig med suveränitetsbestämmelserna i grundlagen. En normal utveckling av unionens interna institutionella funktioner spelar vanligen ingen roll för suveräniteten (GrUU 7/2003 rd, GrUU 9/2006 rd och GrUU 36/2006 rd).

Enligt 94 § 2 mom. i grundlagen ska beslut om godkännande av en internationell förpliktelse fattas med enkel majoritet. Beslutet ska dock fattas med kvalificerad majoritet om det innebär att behörighet som är betydande för Finlands suveränitet överförs till Europeiska unionen eller till en internationell organisation eller institution. Syftet med den be-

stämelsen, som infördes i grundlagen 2012, är att skriva in tolkningspraxis när det gäller begränsning av suveräniteten enligt 1 § i grundlagen. Tolkningspraxis ska skilja mellan betydande överföring av behörighet och annan överföring. I bedömningen av vilken roll överföring av behörighet spelar för suveräniteten har utskottet fäst avseende vid hur begränsad överföringen är i sak och vid tillämpningsområdet (GrUU 38/2001 rd och GrUU 51/2001 rd) samt vid avtalsbestämmelsernas karaktär, syfte och materiella betydelse överlag (GrUU 61/2002 rd, GrUU 7/2003 rd, GrUU 6/2004 rd och GrUU 19/2010 rd). Internationella förpliktelser som är vanliga i dagens internationella samverkan mellan stater och som bara i obetydlig omfattning påverkar statens suveränitet spelar i och för sig ingen större roll med avseende på 1 § 1 mom. i grundlagen (GrUU 13/2012 rd).

Skyldigheter när det gäller att ställa upp det medelfristiga målet. Fördragets finanspolitiska regler, dvs. bestämmelserna om att ställa upp ett medelfristigt mål, finns i artikel 3.1 a–3.1 d. Dessa bestämmelser måste granskas med avseende på om inskränkingen av riksdagens budgetbefogenheter är så omfattande att propositionen behöver behandlas i kvalificerad lagstiftningsordning (se GrUU 13/2012 rd, s 3–4). Enligt grundlagsutskottets utlåtande om fördragsutkastet är det oklart om utkastet i detta avseende i förhållande till medlemstaternas skyldigheter enligt EU:s grundfördrag innehöll sådana betydande nya förpliktelser som inte redan skulle ha godkänts när grundfördragen sattes i kraft (GrUU 24/2011 rd).

De finanspolitiska reglerna i artikel 3.1 a–3.1 d motsvarar den gällande stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del, dock med den skillnaden att den absoluta nedre gränsen för det medelfristiga målet för en medlemsstats strukturella saldo enligt paktens artikel 1.0 är -1,0 procent av bruttonationalprodukten, medan den enligt fördraget om en förstärkt ekonomisk union i princip bara är -0,5 procent av bruttonationalprodukten. Det nedre gränsvärdet får dock enligt fördraget också vara -1,0 procent av bruttonationalprodukten när skuldsättningen i den offentliga sektorn i procent av bruttonationalprodukten ligger väsentligt under 60 procent och när risken i frå-

ga om de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet är låg. Såsom redan sagts ovan när fördragsbestämmelserna i fråga behandlades är dessa fördragsbestämmelser delvis strängare än stabilitets- och tillväxtpakten, eftersom fördragsbestämmelserna inte tillåter en lägre målvärde än -0,5 i alla de situationer där ett sådant värde är möjligt enligt paktens förebyggande del och uppförandekod.

Samtidigt innebär fördragsbestämmelserna ändå inte någon betydande förändring av Finlands redan nu bindande förpliktelser enligt stabilitets- och tillväxtpakten. Den förändring som fördraget innebär har inte heller någon faktisk betydelse för Finlands del, eftersom det medelfristiga budgetmålet enligt artikel 2a första stycket i stabilitets- och tillväxtpaktens förebyggande del ska ställas upp så att det säkerställer de offentliga finansernas hållbarhet eller snabba framsteg mot sådan hållbarhet samtidigt som det ska ge budgetmässigt handlingsutrymme, särskilt med tanke på behovet av offentliga investeringar. Dessa gällande EU-bestämmelser innebär med beaktande av hur Finlands åldersstruktur utvecklas att det medelfristiga målet inte ska vara lägre än vad huvudregeln i artikel 3.1 b i fördraget säger (-0,5 procent av bruttonationalprodukten). Finlands nuvarande medelfristiga mål, som uppställdes i samband med att stabilitets- och tillväxtpakten sågs över den 4 februari 2010, är 0,5 procent av bruttonationalprodukten.

Således är bestämmelserna i artikel 3.1 a–3.1 d i fördraget inte problematiska med avseende på grundlagens bestämmelser om suveränitet.

Korrigeringsmekanismen. Enligt artikel 3.1 e ska de fördragslutande parterna genomföra åtgärder med en korrigeringsmekanism som utlöses automatiskt om betydande avvikelse från det medelfristiga målet konstateras.

Enligt artikel 126 i EUF-fördraget ska medlemsstaterna undvika alltför stora underskott i den offentliga sektorns finanser. Artikel 126 innehåller också bestämmelser om vilka åtgärder rådet kan vidta mot medlemsstater med alltför stora underskott. I protokoll nr 12 föreskrivs det om medlemstaternas skyldighet att i enlighet med protokollsförfarandet ansvara för underskott i den offentliga sektorns finanser. Medlemsstaterna ska enligt

protokollet säkerställa att nationella förfaranden på budgetområdet gör det möjligt för dem att uppfylla de förpliktelser inom detta område som följer av EU-fördragen. Med andra ord finns det i EU-rätten inga bestämmelser om någon särskild korrigeringsmekanism. Med beaktande av förpliktelserna enligt EU-rätten att undvika och rätta till underskott kan man ändå inte anse att artikel 3.1 e skulle medföra sådana betydande nya förpliktelser för Finland som är problematiska med avseende på grundlagens suveränitetsbestämmelser.

Uppfyllande av förpliktelserna som gäller balans i de offentliga finanserna. Enligt artikel 3.2 i fördraget ska de regler som anges i punkt 1 få verkan i de fördragsslutande parternas nationella lagstiftning genom bindande och permanenta bestämmelser, helst på konstitutionell nivå, eller på annat sätt som garanterar att reglerna fullt ut respekteras och efterlevs under hela den nationella budgetprocessen. Dessutom ska de fördragsslutande parterna på nationell nivå inrätta den korrigeringsmekanism som avses i artikel 3.1 e på grundval av gemensamma principer som ska föreslås av kommissionen. Korrigeringsmekanismen ska dock till fullo respektera de nationella parlamentens behörighet.

Enligt grundlagsutskottet innebar det faktum att vanlig lagstiftningsordning verkade räcka enligt fördragsutkastet och att korrigeringsmekanismen inte får inskränka riksdagens behörighet, att utkastet var mindre problematiskt i konstitutionellt hänseende (GrUU 24/2011 rd, s. 3). Inrättandet av korrigeringsmekanismen kräver enligt ordalydelsen i artikel 3.2 i fördraget inte bestämmelser som begränsar riksdagens rätt att själv avgöra hurdana lagstiftnings- och budgetbeslut de offentliga finanserna ska stabiliseras med, i linje med det medelfristiga målet. Bestämmelsen om korrigeringsmekanismen är därmed inte problematisk med avseende på grundlagens suveränitetsbestämmelser.

EU-domstolens behörighet. Artikel 8 i fördraget ger EU-domstolen behörighet att avgöra huruvida en fördragsslutande part införlivat bestämmelserna i artikel 3.1 i den nationella lagstiftningen på det sätt som artikel 3.2 förutsätter.

I grundlagsutskottets tolkningspraxis, såsom i utlåtandet om Lissabonfördraget (GrUU 13/2008 rd), har det ansetts röra sig om en betydelsefull överföring av behörighet exempelvis när EU-domstolens befogenhet utvidgades till ett politikområde som polis-samarbete och straffrättsligt samarbete i och med att pelarindelningen försvann (artiklarna 82–89 i EUF-fördraget). Grundlagsutskottet ansåg att utvidgning av befogenheten till ett sådant jämförelsevis centralt politikområde med tanke på en medlemsstats suveränitet är så pass betydelsefullt att Lissabonfördraget också på grund av denna fördragsbestämmelse måste behandlas i kvalificerad lagstiftningsordning.

Genom Lissabonfördraget fick domstolen helt ny och anmärkningsvärt omfattande behörighet på ett centralt politikområde med tanke på statens suveränitet. De nya befogenheterna gällde exempelvis fastställande av brott och påföljder samt förebyggande, avslöjande och utredning av brott. Nu är det i stället fråga om ett fördrag där domstolens behörighet begränsat gäller frågan huruvida en part i den nationella lagstiftningen på korrekt sätt har infört bestämmelsen om balans i de offentliga finanserna i artikel 3.1 i fördraget. EU-domstolen kommer således inte att övervaka genomförandet av övriga fördragsbestämmelser eller tillämpningen av fördraget, inte ens när det gäller artikel 3.1. Det är alltså fråga om övervakning av att en noga avgränsad skyldighet fullgörs och om en avgränsad och synnerligen snäv befogenhet. Dessutom anges villkoren för överföring av domsrätten redan nu i artikel 273 i EUF-fördraget.

I enlighet med vad som redan sagts motsvarar artikel 3.1 i fördraget huvudsakligen redan gällande EU-lagstiftning. Med andra ord kräver fördraget närmast att man i den nationella lagstiftningen inför bestämmelser som huvudsakligen redan nu är EU-lagstiftning som är förpliktande för medlemsstaterna. Dessutom har EU-domstolen redan nu befogenheter på den ekonomiska politikens område. Vidare kommer domstolen inte genom fördraget att få befogenhet att övervaka tillämpningen av artikel 126 i EUF-fördraget, vilket uttryckligen utesluts genom punkt 10 i den artikeln. I praktiken kommer

domstolen att övervaka att skyldigheten enligt artikel 3.1 (regeln om balans i de offentliga finanserna) får verkan i de fördragsslutande parternas nationella lagstiftning, vilket å sin sida på det sätt som anges i artikel 273 i EUF-fördraget är nära kopplat till ämnesområden som regleras i grundfördragen och till den sekundärlagstiftning om effektivisering och övervakning av budgetdisciplinen som utfärdats med stöd av grundfördragen. Det är i artikel 8.1 därmed inte fråga om sådan betydande överföring av behörighet till EU-domstolen som avses i grundlagen och som därmed skulle kräva att fördraget godkänns med kvalificerad majoritet.

Enligt artikel 8.2 i fördraget ska EU-domstolen kunna besluta om ekonomiska påföljder för en fördragsslutande part som inte vidtagit tillräckliga åtgärder för att följa en dom av domstolen. I ingressen till fördraget nämns det att artikel 260 i EUF-fördraget ger Europeiska unionens domstol befogenhet att bestämma om ekonomiska påföljder för en medlemsstat som inte har följt en dom där den staten konstateras ha underlåtit att fullgöra en skyldighet enligt EU-fördragen och EU-lagstiftningen. Även om den artikeln inte är direkt tillämplig på denna typ av fördrag mellan stater får medlemsstaterna komma överens om detta separat genom ett särskilt avtal i enlighet med artikel 273 i EUF-fördraget, dvs. så som parterna nu gjort genom artikel 8.3 i det här fördraget.

Det ingår i EU-domstolens grundläggande uppgifter att bestämma om ekonomiska påföljder när en dom inte har följts, och Finland har accepterat detta i och med sitt EU-medlemskap. Genom Lissabonfördraget effektiviserades och försnabbades förfarandet om påförande av ekonomiska sanktioner enligt artikel 260 i EUF-fördraget. Detta inverkar inte på den nationella behandlingsordningen av Lissabonfördraget. Dessutom måste man beakta det är relativt allmänt att en fördragsslutande part kan påföras olika former av sanktioner om den bryter mot fördragsbestämmelser.

Därför är det i artikel 8.2 inte fråga om betydande överföring av behörighet med avseende på statens suveränitet, särskilt när man beaktar att EU-domstolen redan nu har möjlighet att bestämma om ekonomiska påfölj-

der med anledning av underlåtenhet att följa domar inom det området som fördraget gäller.

Andra fördragsbestämmelser med betydelse för suveräniteten. Fördragsbestämmelserna i artikel 4 om alltför stor skuldsättning, artikel 5 om program för budgetmässigt och ekonomiskt partnerskap och artikel 7 om beslutsprocessen inom ramen för förfarandet vid alltför stora underskott är inte i det avseende betydelsefulla för suveräniteten att de skulle kräva beslut med kvalificerad majoritet.

Behandlingsordning för ikraftträdandelagen

Den föreslagna ikraftträdandelagen är en s.k. blandad lag där bestämmelsen om sätande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftning (1 §) har blankettform och där det dessutom finns bestämmelser som behövs för genomförande av fördraget och direktivet om budgetramverk (3–7 §).

Enligt 95 § 2 mom. i grundlagen ska ett lagförslag om ikraftträdande av en internationell förpliktelse behandlas i vanlig lagstiftningsordning. Om förslaget emellertid gäller grundlagen eller ändring av rikets territorium eller med hänsyn till Finlands suveränitet betydande överföring av behörighet till Europeiska unionen eller till en internationell organisation eller institution, ska riksdagen, utan att förslaget lämnas vilande, godkänna det med ett beslut som har fattats med minst två tredjedelar av de avgivna rösterna. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis kan en så kallad inskränkt grundlagsordning enligt 95 § 2 mom. tillämpas bara om bestämmelserna i den föreslagna ikraftträdandelagen gäller en förpliktelse som följer direkt av fördraget. I annat fall ska behandlingsordningen bedömas utifrån 73 § i grundlagen (GrUU 45/2000 rd, s. 6/1).

Statens revisionsverks uppgifter. Den föreslagna 7 § i ikraftträdandelagen innehåller bestämmelser om tillsyn över att lagen följs. Enligt 90 § 2 mom. i grundlagen finns revisionsverket för revisionen av statsfinanserna och iakttagandet av statsbudgeten. Närmare bestämmelser om revisionsverkets uppgifter ska utfärdas genom lag. I praktiken har det ansetts att revisionsverket kan tilldelas också

andra uppgifter än de som grundlagens ordalydelse medför. Grundlagsutskottet ansåg i betänkande GrUB 2/2009 rd att revisionsverket trots grundlagen kan tilldelas uppgiften att övervaka kandidaternas skyldighet att redovisa för sina valbidrag, eftersom det med beaktande av 90 § 2 mom. i grundlagen fanns en tillräcklig koppling mellan övervakningen av redovisningarna och verksamheten inom olika statsorgan.

Enligt 7 § i den föreslagna ikraftträdandelagen ska revisionsverket i granskningen av statsfinanserna inbegripa tillsyn över att ikraftträdandelagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs. I praktiken kommer revisionsverket att övervaka bland annat om ett medelfristigt mål för det strukturella saldout i de offentliga finanserna och de andra finanspolitiska mål som statsrådet ska ställa upp genom förordning har uppställts, om statsrådet lämnat riksdagen ett meddelande när lagen så kräver, om åtgärderna enligt meddelandet till sin natur är sådana att de faktiskt kommer att förbättra det strukturella saldout och om statsrådet har fullgjort sin skyldighet att fatta beslut om åtgärder som förbättrar det strukturella saldout med minst 0,5 procent av bruttonationalprodukten efter det att det inte längre råder exceptionella omständigheter. De föreslagna tillsynsuppgifterna sträcker sig inte till verksamheten och ekonomin i kommunerna och samkommunerna, fonderna för social trygghet, arbetspensionsbolagen och andra enskilda juridiska personer inom den offentliga sektorn. Även om uppgifterna inte bara avser revision av statsfinanserna och iakttagande av statsbudgeten enligt 90 § 2 mom. i grundlagen har de föreslagna uppgifterna en så pass nära koppling också till statsfinanserna att uppgiften enligt statsrådets uppfattning kan tilldelas statens revisionsverk trots grundlagens bestämmelser.

Meddelande från statsrådet. I det föreslagna 3 § 3 mom. i ikraftträdandelagen finns bestämmelser om statsrådets skyldighet att i enlighet med 44 § i grundlagen lämna riksdagen ett meddelande om korrigerande åtgärder. Grundlagsutskottet har i sin utlåtandep Praxis haft en synnerligen negativ inställning till att genom lag införa en skyldighet att lämna redogörelser och meddelanden. I sina

utlåtanden GrUU 5/2004 rd och GrUU 37/2006 rd har utskottet slagit fast att meddelanden och redogörelser enligt 44 § i grundlagen är metoder med hjälp av vilka statsrådet på eget initiativ får frågor som gäller rikets styrelse eller internationella förbindelser att tas upp till behandling i riksdagen. Med hänvisning till förarbetena till grundlagen (RP 1/1998 rd, s. 96/1) konstaterade utskottet att statsrådet kan välja vilket förfarande det föredrar i ett ärende. Med beaktande av detta ansåg utskottet att det rimmar väldigt illa med ett grundlagsfäst system att statsrådet, samtidigt som dess principiella rätt till initiativ inskränks, genom bestämmelser i lag åläggs att i ett bestämt ärende och inom en viss tid lämna en redogörelse till riksdagen. I båda fallen ansåg utskottet att den bestämmelse som ålägger statsrådet att lämna redogörelse skulle utgå ur lagförslaget. De föreslagna skyldigheterna gällde en bedömning av lagens verkningar och behovet av förlängning av dess giltighetstid samt en utvärdering av genomförandet av kommun- och strukturreformen och uppnåendet av målen.

Enligt 3 § 2 mom. i lagen om statsborgen för ett europeiskt finansiellt stabiliseringsinstrument (668/2010) ska statsrådet innan det beslutar om beviljande av statsborgen lämna riksdagen ett meddelande i frågan, trots att 2 § i samma lag innehåller bestämmelser om hur stor den statsborgen som enligt lag får ställas som säkerhet högst får vara. Riksdagens EFSF-kommission ansåg att det är en främmande inslag i vår konstitution att man använder sig av ett meddelandeförfarande för att i ett enskilt fall få riksdagens samtycke till att aktivera statsborgen (riksdagens kanslis publikationer 1/2012, s. 25).

Den skyldighet att lämna meddelande som föreslås i 3 § 3 mom. i förslaget till ikraftträdandelag bör trots de nämnda ställningstagandena anses vara motiverad i detta fall. Det är fråga om situationer där finanspolitiken enligt det meddelande om regeringsprogrammet som riksdagen fått med stöd av 62 § i grundlagen visat sig vara otillräcklig när det gäller att följa den nu föreslagna lagen. Detta skulle samtidigt innebära att Finland inte håller sig till det medelfristiga målet enligt stabilitets- och tillväxtpakten. Enligt pakten skulle det vara fråga om ett läge där Europe-

iska kommissionen med stöd av artikel 4 i förordningen om effektiviserad övervakning inom 20 dagar från rådets beslut enligt 3 § 3 mom. rekommenderar att Finland åläggs att lämna en räntebärande deposition som uppgår till 0,2 procent av bruttonationalprodukten. Den åtstramning av den ekonomiska politiken som krävs är till sin natur en ändring av regeringsprogrammet där det med tanke på den parlamentariska täckningen vore bra att ändringen läggs fram för hela riksdagen för godkännande. Skyldigheten att lämna riksdagen ett meddelande är då kopplad till en samhälleligt märkbart viktig fråga som inte kan jämföras med exempelvis att riksdagen såsom i fallet ovan föreslås få ta ställning till en bedömning av lagens verkningar och behovet av förlängning av dess giltighetstid. Därmed är 3 § 3 mom. i lagförslaget inte problematiskt med avseende på grundlagen.

Enligt regeringens uppfattning innehåller fördraget inte några bestämmelser som gäller grundlagen i den mening som avses i dess 94 § 2 mom. Lagförslagen innehåller inte några bestämmelser som är problematiska med avseende på grundlagen. Enligt regeringen kan fördraget godkännas med enkel majoritet och lagförslagen godkännas i vanlig lagstift-

ningsordning. Regeringen anser det dock vara önskvärt att ett utlåtande om propositionen begärs av grundlagsutskottet.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med grundlagens 94 § föreslås det att

riksdagen godkänner det i Bryssel den 2 mars 2012 ingångna fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen mellan Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storhertigdömet Luxemburg, Ungern, Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Polen, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland och Konungariket Sverige.

Med stöd av vad som anförts ovan och eftersom avtalet innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

1.

Lag

Lag om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom ekonomiska och monetära unionen och om tillämpning av fördraget samt om kraven på de fleråriga ramarna för de offentliga finanserna

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Sättande i kraft av fördraget

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i det i Bryssel den 2 mars 2012 ingångna fördraget om stabilitet, samordning och styrning inom ekonomiska och monetära unionen mellan Konungariket Belgien, Republiken Bulgarien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Storbritannien och Luxemburg, Ungern, Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Polen, Republiken Portugal, Rumänien, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien, Republiken Finland och Konungariket Sverige gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §

Mål för det strukturella saldot

Statsrådet ska ställa upp ett medelfristigt mål för det strukturella saldot i de offentliga finanserna i enlighet med det fördrag som nämns i 1 §.

3 §

Korrigeringsmekanism

Statsrådet ska vidta de åtgärder som statsrådet anser nödvändiga för att korrigera de offentliga finansernas stabilitet och hållbarhet, om det enligt dess bedömning finns en sådan betydande avvikelse som kan äventyra uppnåendet av det medelfristiga målet. Statsrådet ska bedöma frågan i samband med övervakningen och den samlade bedömningen av de offentliga finanserna eller efter det att Europeiska unionens råd påpekat saken i sitt yttrande om Finlands stabilitetsprogram.

Om rådet lämnar Finland en rekommendation om behövliga åtgärder enligt artikel 6.2 andra stycket i rådets förordning (EG) nr 1466/97 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken ska statsrådet göra en bedömning av huruvida det är motiverat att ge riksdagen en redogörelse i enlighet med 44 § i grundlagen. Redogörelsen ska innehålla en bedömning av hur stor avvikelsen i det strukturella saldot är i förhållande till det medelfristiga målet eller till anpassningsbanan mot detta mål samt en rapport om behövliga lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder för att

korrigera avvikelsen före utgången av följande kalenderår.

Om rådet i enlighet med artikel 6.2 fjärde eller femte stycket i den förordning som nämns i 2 mom. meddelar ett beslut där det fastställs att Finland inte har vidtagit effektiva åtgärder, ska statsrådet utan ogrundat dröjsmål lämna riksdagen ett meddelande i enlighet med 44 § i grundlagen. Meddelandet ska innehålla en bedömning av hur stor avvikelsen i det strukturella saldot är i förhållande till det medelfristiga målet eller till anpassningsbanan mot detta mål samt en rapport om vilka lagstiftningsåtgärder och andra åtgärder som behövs för att korrigera avvikelsen före utgången av följande kalenderår.

4 §

Exceptionella omständigheter

De åtgärder för att korrigera det strukturella saldot som anges i 3 § behöver inte vidtas om rådet uttryckligen slagit fast att det i Finland råder exceptionella omständigheter enligt artikel 3.3 b i det fördrag som nämns i 1 §.

5 §

Åtgärder när exceptionella omständigheter inte längre råder

Om rådet uttryckligen slagit fast att exceptionella omständigheter enligt 4 § inte längre råder i Finland ska statsrådet besluta om åtgärder som är ämnade att genomföras samma eller senast följande kalenderår för att det strukturella saldot för de offentliga finanserna ska förbättras med minst 0,5 procentenheter. Statens revisionsverk ska yttra sig om huruvida åtgärderna är tillräckliga.

6 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Statsrådet får genom förordning utfärda bestämmelser om uppställande av de finanspolitiska mål som ska användas vid statsrådets fleråriga planering av den offentliga sektorns och dess undersektorers inkomster, utgifter, underskott, skuld och motsvarande omständigheter, om de prognoser, den statistik och övriga uppgifter som ska användas för att uppställa målen och utvärdera måluppfyllelsen och om planeringen av de behövliga statsrådsåtgärderna för att uppnå målen.

7 §

Tillsyn över att lagen följs

Statens revisionsverk utövar som en del av skötseln av statsfinanserna tillsyn över efterlevnaden av denna lag och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Revisionsverket ska informera statsrådet om vilka slutsatser det dragit utifrån tillsynen. Statsrådet tar vid behov offentligt ställning till slutsatserna.

8 §

Ikraftträdande

Om ikraftträdandet av denna lag och om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i fördraget bestäms genom förordning av statsrådet. Lagens 6 § träder i kraft den 2013.

2.

Lag**om ändring av 1 § i lagen om statens revisionsverk**

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till 1 § i lagen om statens revisionsverk (676/2000) ett nytt 4 mom. som följer:

1 §
Ställning och uppgifter

unionen och om tillämpning av fördraget
samt om kraven på de fleråriga ramarna för
de offentliga finanserna (xxx/201X).

Revisionsverket fullgör de uppgifter som
anges i lagen om sättande i kraft av de be-
stämmelser som hör till området för lagstift-
ningen i fördraget om stabilitet, samordning
och styrning inom ekonomiska och monetära

Om ikraftträdandet av denna lag bestäms
genom förordning av statsrådet.

Helsingfors den 8 november 2012

Statsminister

JYRKI KATAINEN

Förvaltnings- och kommunminister *Henna Virkkunen*

Fördragstext

**FÖRDRAG OM STABILITET, SAM-
ORDNING OCH STYRNING
INOM EKONOMISKA OCH MONETÄ-
RA UNIONEN MELLAN
KONUNGARIKET BELGIEN, REPU-
BLIKEN BULGARIEN, KONUNGARI-
KET DANMARK, FÖRBUNDSREPU-
BLIKEN TYSKLAND, REPUBLIKEN
ESTLAND, IRLAND,
REPUBLIKEN GREKLAND, KO-
NUNGARIKET SPANIEN, REPUBLI-
KEN FRANKRIKE, REPUBLIKEN ITA-
LIEN, REPUBLIKEN CYPERN, REPU-
BLIKEN LETTLAND, REPUBLIKEN
LITAUEN, STORHERTIGDÖMET
LUXEMBURG, UNGERN, MALTA, KO-
NUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,
REPUBLIKEN ÖSTERRIKE, REPU-
BLIKEN POLEN, REPUBLIKEN POR-
TUGAL, RUMÄNIEN, REPUBLIKEN
SLOVENIEN,
REPUBLIKEN SLOVAKIEN, REPU-
BLIKEN FINLAND OCH KONUNGA-
RIKET SVERIGE**

KONUNGARIKET BELGIEN, REPU-
BLIKEN BULGARIEN, KONUNGARIKET
DANMARK, FÖRBUNDSREPUBLICEN
TYSKLAND, REPUBLIKEN ESTLAND,
IRLAND, REPUBLIKEN GREKLAND,
KONUNGARIKET SPANIEN, REPUBLI-
KEN FRANKRIKE, REPUBLIKEN ITALI-
EN, REPUBLIKEN CYPERN, REPUBLI-
KEN LETTLAND, REPUBLIKEN LITAU-
EN, STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,
UNGERN, MALTA, KONUNGARIKET
NEDERLÄNDERNA, REPUBLIKEN ÖS-
TERRIKE, REPUBLIKEN POLEN, REPU-
BLIKEN PORTUGAL, RUMÄNIEN, REPU-
BLIKEN SLOVENIEN, REPUBLIKEN
SLOVAKIEN, REPUBLIKEN FINLAND
OCH KONUNGARIKET SVERIGE,

nedan kallade de fördragsslutande parterna,

**TREATY ON STABILITY, COORDI-
NATION AND GOVERNANCE
IN THE ECONOMIC AND MONETARY
UNION BETWEEN
THE KINGDOM OF BELGIUM, THE
REPUBLIC OF BULGARIA,
THE KINGDOM OF DENMARK, THE
FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,
THE REPUBLIC OF ESTONIA, IRE-
LAND, THE HELLENIC REPUBLIC,
THE KINGDOM OF SPAIN, THE
FRENCH REPUBLIC,
THE ITALIAN REPUBLIC, THE RE-
PUBLIC OF CYPRUS, THE REPUBLIC
OF LATVIA,
THE REPUBLIC OF LITHUANIA, THE
GRAND DUCHY OF LUXEMBOURG,
HUNGARY, MALTA, THE KINGDOM
OF THE NETHERLANDS, THE RE-
PUBLIC OF AUSTRIA,
THE REPUBLIC OF POLAND, THE
PORTUGUESE REPUBLIC, ROMANIA,
THE REPUBLIC OF SLOVENIA, THE
SLOVAK REPUBLIC,
THE REPUBLIC OF FINLAND AND
THE KINGDOM OF SWEDEN**

THE KINGDOM OF BELGIUM, THE
REPUBLIC OF BULGARIA, THE KING-
DOM OF DENMARK, THE FEDERAL
REPUBLIC OF GERMANY, THE REPUB-
LIC OF ESTONIA, IRELAND, THE HEL-
LENIC REPUBLIC, THE KINGDOM OF
SPAIN, THE FRENCH REPUBLIC, THE
ITALIAN REPUBLIC, THE REPUBLIC OF
CYPRUS, THE REPUBLIC OF LATVIA,
THE REPUBLIC OF LITHUANIA, THE
GRAND DUCHY OF LUXEMBOURG,
HUNGARY, MALTA, THE KINGDOM OF
THE NETHERLANDS, THE REPUBLIC
OF AUSTRIA, THE REPUBLIC OF PO-
LAND, THE PORTUGUESE REPUBLIC,
ROMANIA, THE REPUBLIC OF SLOVE-
NIA, THE SLOVAK REPUBLIC, THE RE-
PUBLIC OF FINLAND AND THE KING-
DOM OF SWEDEN,

hereinafter referred to as "the Contracting

SOM ÄR MEDVETNA OM deras skyldighet att, i egenskap av medlemsstater i Europeiska unionen, betrakta sin ekonomiska politik som en fråga av gemensamt intresse,

SOM ÖNSKAR främja förutsättningarna för starkare ekonomisk tillväxt i Europeiska unionen och i detta syfte utveckla en allt närmare samordning av den ekonomiska politiken i euroområdet,

SOM BEAKTAR att behovet av att regeringarna slår vakt om sunda och hållbara offentliga finanser och förhindrar att underskotten i den offentliga sektorn blir alltför stora är av väsentlig betydelse för att stabiliteten i euroområdet som helhet ska kunna säkerställas och kräver därför att särskilda regler införs, inbegripet en regel om budgetbalans och en automatisk mekanism för vidtagande av korrigerande åtgärder,

SOM ÄR MEDVETNA om behovet av att säkerställa att deras underskott i den offentliga sektorn inte överstiger 3 % av bruttonationalprodukten till marknadspris och att deras skuldsättning i den offentliga sektorn inte överstiger, eller att den minskar tillräckligt mot, 60 % av bruttonationalprodukten till marknadspris,

SOM ERINRAR OM att de fördragsslutande parterna, i egenskap av medlemsstater i Europeiska unionen, ska avstå från varje åtgärd som kan äventyra fullgörandet av unionens mål inom ramen för den ekonomiska unionen, särskilt skuldsättning utanför den offentliga sektorns räkenskaper,

SOM BEAKTAR att stats- och regeringscheferna i euroområdets medlemsstater den 9 december 2011 enades om en förstärkt struktur för Ekonomiska och monetära unionen, vilken bygger på de fördrag på vilka Europeiska unionen grundas och underlättar genomförandet av åtgärder som vidtas på grundval av artiklarna 121, 126 och 136 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

Parties";

CONSCIOUS of their obligation, as Member States of the European Union, to regard their economic policies as a matter of common concern;

DESIRING to promote conditions for stronger economic growth in the European Union and, to that end, to develop ever-closer coordination of economic policies within the euro area;

BEARING IN MIND that the need for governments to maintain sound and sustainable public finances and to prevent a general government deficit becoming excessive is of essential importance to safeguard the stability of the euro area as a whole, and accordingly, requires the introduction of specific rules, including a "balanced budget rule" and an automatic mechanism to take corrective action;

CONSCIOUS of the need to ensure that their general government deficit does not exceed 3 % of their gross domestic product at market prices and that their general government debt does not exceed, or is sufficiently declining towards, 60 % of their gross domestic product at market prices;

RECALLING that the Contracting Parties, as Member States of the European Union, are to refrain from any measure which could jeopardise the attainment of the Union's objectives in the framework of the economic union, particularly the practice of accumulating debt outside the general government accounts;

BEARING IN MIND that the Heads of State or Government of the euro area Member States agreed on 9 December 2011 on a reinforced architecture for economic and monetary union, building upon the Treaties on which the European Union is founded and facilitating the implementation of measures taken on the basis of Articles 121, 126 and 136 of the Treaty on the Functioning of the European Union;

SOM BEAKTAR att stats- och regeringscheferna i euroområdet medlemsstater och andra medlemsstater i Europeiska unionen har som målsättning att så snart som möjligt införliva bestämmelserna i detta fördrag i de fördrag på vilka Europeiska unionen grundas,

SOM VÄLKOMNAR de lagstiftningsförslag som Europeiska kommissionen lade fram den 23 november 2011 för euroområdet inom ramen för de fördrag på vilka Europeiska unionen grundas om skärpning av den ekonomiska övervakningen och övervakningen av de offentliga finanserna i medlemsstater som har, eller hotas av, allvarliga problem i fråga om sin finansiella stabilitet och om gemensamma bestämmelser för övervakning och bedömning av utkast till budgetplaner och säkerställande av korrigerande av alltför stora underskott i medlemsstaterna, och SOM NOTERAR Europeiska kommissionens avsikt att lägga fram ytterligare lagstiftningsförslag för euroområdet, framför allt om förhandsrapportering av planerade emissioner av skuldebrev, om program för ekonomiskt partnerskap med angivande av strukturreformer för medlemsstater som omfattas av ett förfarande vid alltför stora underskott samt om samordningen av större planerade reformer av den ekonomiska politiken i medlemsstaterna,

SOM UTTRYCKER sin beredvillighet att stödja förslag som Europeiska kommissionen kan komma att lägga fram i syfte att ytterligare stärka stabilitets- och tillväxtpakten genom att för de medlemsstater som har euron som valuta införa en ny uppsättning medelfristiga mål i linje med de gränser som anges i detta fördrag,

SOM NOTERAR att Europeiska kommissionen vid sin översyn och övervakning av budgetåtagandena enligt detta fördrag kommer att agera inom ramen för sina befogenheter i enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artiklarna 121, 126 och 136,

SOM NOTERAR särskilt att, vad gäller tillämpningen av den regel om budgetbalans

BEARING IN MIND that the objective of the Heads of State or Government of the euro area Member States and of other Member States of the European Union is to incorporate the provisions of this Treaty as soon as possible into the Treaties on which the European Union is founded;

WELCOMING the legislative proposals made by the European Commission for the euro area, within the framework of the Treaties on which the European Union is founded, on 23 November 2011, on the strengthening of economic and budgetary surveillance of Member States experiencing or threatened with serious difficulties with respect to their financial stability, and on common provisions for monitoring and assessing draft budgetary plans and ensuring the correction of excessive deficit of the Member States, and TAKING NOTE of the European Commission's intention to present further legislative proposals for the euro area concerning, in particular, ex ante reporting of debt issuance plans, economic partnership programmes detailing structural reforms for Member States under an excessive deficit procedure as well as the coordination of major economic policy reform plans of Member States;

EXPRESSING their readiness to support proposals which the European Commission might present to further strengthen the Stability and Growth Pact by introducing, for Member States whose currency is the euro, a new range for medium-term objectives in line with the limits established in this Treaty;

TAKING NOTE that, when reviewing and monitoring the budgetary commitments under this Treaty, the European Commission will act within the framework of its powers, as provided by the Treaty on the Functioning of the European Union, in particular Articles 121, 126 and 136 thereof;

NOTING in particular that, in respect of the application of the "balanced budget rule"

som anges i artikel 3 i detta fördrag, den övervakningen kommer att genomföras genom inrättande för varje fördragsslutande part av landsspecifika medelfristiga mål och tidsplaner för konvergens, på lämpligt sätt,

SOM NOTERAR att de medelfristiga målen bör uppdateras regelbundet på grundval av en gemensamt överenskommen metod, vars huvudsakliga parametrar också ska ses över regelbundet, där man på lämpligt sätt beaktar riskerna för de offentliga finansernas explicita och implicita åtaganden i enlighet med vad som fastslås i målen för stabilitets- och tillväxtpakten,

SOM NOTERAR att tillräckliga framsteg för att uppnå de medelfristiga målen bör utvärderas på grundval av en samlad bedömning med det strukturella saldot som utgångspunkt, inbegripet en analys av utgifterna renade för diskretionära åtgärder på inkomstsidan, i linje med bestämmelserna i Europeiska unionens rätt, särskilt rådets förordning (EG) nr 1466/97 av den 7 juli 1997 om förstärkning av övervakningen av de offentliga finanserna samt övervakningen och samordningen av den ekonomiska politiken, ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1175/2011 av den 16 november 2011 (nedan kallad *den reviderade stabilitets- och tillväxtpakten*),

SOM NOTERAR att den korrigeringsmekanism som de fördragsslutande parterna ska införa bör syfta till att korrigera avvikelser från det medelfristiga målet eller från anpassningsbanan, inklusive dessa avvikelserns ackumulerade effekter på den offentliga skuldsättningens dynamik,

SOM NOTERAR att efterlevnaden av de fördragsslutande parternas skyldighet att införliva regeln om budgetbalans i deras nationella rättsliga system genom bindande, permanenta och helst konstitutionella bestämmelser bör omfattas av Europeiska unionens domstols behörighet, i enlighet med artikel 273 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt,

SOM ERINRAR OM att artikel 260 i för-

set out in Article 3 of this Treaty, that monitoring will be carried out through the setting up, for each Contracting Party, of country-specific medium-term objectives and of calendars of convergence, as appropriate;

NOTING that the medium-term objectives should be updated regularly on the basis of a commonly agreed method, the main parameters of which are also to be reviewed regularly, reflecting appropriately the risks of explicit and implicit liabilities for public finance, as embodied in the aims of the Stability and Growth Pact;

NOTING that sufficient progress towards the medium-term objectives should be evaluated on the basis of an overall assessment with the structural balance as a reference, including an analysis of expenditure net of discretionary revenue measures, in line with the provisions specified under European Union law, in particular Council Regulation (EC) No 1466/97 of 7 July 1997 on the strengthening of the surveillance of budgetary positions and the surveillance and coordination of economic policies, as amended by Regulation (EU) No 1175/2011 of the European Parliament and of the Council of 16 November 2011 ("the revised Stability and Growth Pact");

NOTING that the correction mechanism to be introduced by the Contracting Parties should aim at correcting deviations from the medium-term objective or the adjustment path, including their cumulated impact on government debt dynamics;

NOTING that compliance with the Contracting Parties' obligation to transpose the "balanced budget rule" into their national legal systems, through binding, permanent and preferably constitutional provisions, should be subject to the jurisdiction of the Court of Justice of the European Union, in accordance with Article 273 of the Treaty on the Functioning of the European Union;

RECALLING that Article 260 of the Trea-

draget om Europeiska unionens funktionssätt ger Europeiska unionens domstol befogenhet att förelägga en medlemsstat i Europeiska unionen vilken har underlåtit att följa dess dom, att betala ett standardbelopp eller ett vite och SOM ERINRAR OM att Europeiska kommissionen har utarbetat kriterier för hur detta standardbelopp eller vite ska föreläggas inom ramen för den artikeln,

SOM ERINRAR OM behovet av att underlätta antagandet av åtgärder inom ramen för Europeiska unionens förfarande vid alltför stora underskott för de medlemsstater som har euron som valuta och vars planerade eller faktiska underskott i den offentliga sektorns finanser i förhållande till bruttonationalprodukten överstiger 3 %, samtidigt som målet med detta förfarande - nämligen att förmå och vid behov tvinga en medlemsstat att minska det eventuella underskott som konstaterats - stärks påtagligt,

SOM ERINRAR OM skyldigheten för de fördragsslutande parter vars skuldsättning i den offentliga sektorn överstiger referensvärdet på 60 % att minska den överstigande delen med en genomsnittlig takt på en tjugondel per år som ett riktmärke,

SOM BEAKTAR behovet av att vid genomförandet av detta fördrag respektera den särskilda roll som tillkommer arbetsmarknadens parter i enlighet med varje fördragsslutande parts lagstiftning eller nationella system,

SOM BETONAR att ingen bestämmelse i detta fördrag ska tolkas som om den på något sätt förändrar de villkor för den ekonomiska politiken på vilka en fördragsslutande part har beviljats finansiellt stöd genom ett stabiliseringsprogram med deltagande från Europeiska unionen, dess medlemsstater eller Internationella valutafonden,

SOM NOTERAR att en smidigt fungerande Ekonomisk och monetär union kräver att de fördragsslutande parterna arbetar gemensamt i riktning mot en ekonomisk politik där de, samtidigt som de bygger vidare på de meka-

ty on the Functioning of the European Union empowers the Court of Justice of the European Union to impose a lump sum or penalty payment on a Member State of the European Union which has failed to comply with one of its judgments and RECALLING that the European Commission has established criteria for determining the lump sum or penalty payment to be imposed in the framework of that Article;

RECALLING the need to facilitate the adoption of measures under the excessive deficit procedure of the European Union in respect of Member States whose currency is the euro and whose planned or actual ratio of general government deficit to gross domestic product exceeds 3 %, whilst strongly reinforcing the objective of that procedure, namely to encourage and, if necessary, compel a Member State to reduce a deficit which might be identified;

RECALLING the obligation for those Contracting Parties whose general government debt exceeds the 60 % reference value to reduce it at an average rate of one twentieth per year as a benchmark;

BEARING IN MIND the need to respect, in the implementation of this Treaty, the specific role of the social partners, as it is recognised in the laws or national systems of each of the Contracting Parties;

STRESSING that no provision of this Treaty is to be interpreted as altering in any way the economic policy conditions under which financial assistance has been granted to a Contracting Party in a stabilisation programme involving the European Union, its Member States or the International Monetary Fund;

NOTING that the proper functioning of the economic and monetary union requires the Contracting Parties to work jointly towards an economic policy where, whilst building upon the mechanisms of economic policy

nismer för samordning av den ekonomiska politiken som definieras i de fördrag på vilka Europeiska unionen grundas, vidtar nödvändiga åtgärder inom alla områden som är väsentliga för ett smidigt fungerande euroområde,

SOM särskilt NOTERAR de fördragsslutande parternas önskan att mer aktivt använda sig av fördjupat samarbete enligt artikel 20 i fördraget om Europeiska unionen och artiklarna 326–334 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt utan att detta negativt påverkar den inre marknaden, samt deras önskan att fullt ut tillämpa särskilda åtgärder för de medlemsstater som har euron som valuta i enlighet med artikel 136 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och ett förfarande för diskussion och samordning på förhand mellan de fördragsslutande parter som har euron som valuta i fråga om alla de större reformer av den ekonomiska politiken som de planerar, i syfte att skapa riktmärken för bästa praxis,

SOM ERINRAR OM att stats- och regeringscheferna i euroområdet medlemsstater den 26 oktober 2011 enades om att förbättra styrningen av euroområdet, inbegripet att hålla minst två eurotoppmöten per år, vilka, om det inte är motiverat av exceptionella förhållanden, ska sammankallas direkt efter Europeiska rådets möten eller möten med deltagande av samtliga de fördragsslutande parter som har ratificerat detta fördrag,

SOM ERINRAR också OM att stats- och regeringscheferna i euroområdet medlemsstater och i andra medlemsstater i Europeiska unionen den 25 mars 2011 godkände europluspakten, där ett antal frågor som är väsentliga för att främja konkurrenskraften inom euroområdet anges,

SOM BETONAR vikten av fördraget om inrättande av Europeiska stabilitetsmekanismen som en del av den övergripande strategin för att stärka Ekonomiska och monetära unionen, och SOM PÅPEKAR att beviljande av finansiellt stöd inom ramen för nya program knutna till Europeiska stabilitetsmekanismen

coordination, as defined in the Treaties on which the European Union is founded, they take the necessary actions and measures in all the areas which are essential to the proper functioning of the euro area;

NOTING, in particular, the wish of the Contracting Parties to make a more active use of enhanced cooperation, as provided for in Article 20 of the Treaty on European Union and Articles 326 to 334 of the Treaty on the Functioning of the European Union, without undermining the internal market, and their wish to have full recourse to measures specific to the Member States whose currency is the euro pursuant to Article 136 of the Treaty on the Functioning of the European Union, and to a procedure for the ex ante discussion and coordination among the Contracting Parties whose currency is the euro of all major economic policy reforms planned by them, with a view to benchmarking best practices;

RECALLING the agreement of the Heads of State or Government of the euro area Member States, of 26 October 2011, to improve the governance of the euro area, including the holding of at least two Euro Summit meetings per year, to be convened, unless justified by exceptional circumstances, immediately after meetings of the European Council or meetings with the participation of all Contracting Parties having ratified this Treaty;

RECALLING also the endorsement by the Heads of State or Government of the euro area Member States and of other Member States of the European Union, on 25 March 2011, of the Euro Plus Pact, which identifies the issues that are essential to fostering competitiveness in the euro area;

STRESSING the importance of the Treaty establishing the European Stability Mechanism as an element of the global strategy to strengthen the economic and monetary union and POINTING OUT that the granting of financial assistance in the framework of new programmes under the European Stability

från och med den 1 mars 2013 kommer att villkoras av att den berörda fördragsslutande parten har ratificerat det här fördraget och – så snart som den period för införlivande som avses i artikel 3.2 i det här fördraget har löpt ut – att den fördragsslutande parten uppfyller villkoren i samma artikel,

SOM NOTERAR att Konungariket Belgien, Förbundsrepubliken Tyskland, Republiken Estland, Irland, Republiken Grekland, Konungariket Spanien, Republiken Frankrike, Republiken Italien, Republiken Cypern, Storstiftet Luxemburg, Malta, Konungariket Nederländerna, Republiken Österrike, Republiken Portugal, Republiken Slovenien, Republiken Slovakien och Republiken Finland är fördragsslutande parter som har euron som valuta och därför kommer att vara bundna av detta fördrag från och med den första dagen i den månad som följer efter det att de har deponerat sina respektive ratifikationsinstrument, förutsatt att fördraget då har trätt i kraft, och

SOM OCKSÅ NOTERAR att Republiken Bulgarien, Konungariket Danmark, Republiken Lettland, Republiken Litauen, Ungern, Republiken Polen, Rumänien och Konungariket Sverige är fördragsslutande parter som, i egenskap av medlemsstater i Europeiska unionen, vid undertecknandet av detta fördrag har ett undantag från deltagande i den gemensamma valutans och som – så länge detta undantag inte har upphävts – endast kan vara bundna av de bestämmelser i avdelningarna III och IV i detta fördrag som de förklarar sin avsikt att vara bundna av då de deponerar sitt ratifikationsinstrument eller vid en senare tidpunkt,

HAR ENATS OM FÖLJANDE BESTÄMMELSER.

AVDELNING I

SYFTE OCH TILLÄMPNINGSOMRÅDE

ARTIKEL 1

1. Genom detta fördrag enas de fördragsslutande parterna, i egenskap av medlemsstater i

Mechanism will be conditional, as of 1 March 2013, on the ratification of this Treaty by the Contracting Party concerned and, as soon as the transposition period referred to in Article 3(2) of this Treaty has expired, on compliance with the requirements of that Article;

NOTING that the Kingdom of Belgium, the Federal Republic of Germany, the Republic of Estonia, Ireland, the Hellenic Republic, the Kingdom of Spain, the French Republic, the Italian Republic, the Republic of Cyprus, the Grand Duchy of Luxembourg, Malta, the Kingdom of the Netherlands, the Republic of Austria, the Portuguese Republic, the Republic of Slovenia, the Slovak Republic and the Republic of Finland are Contracting Parties whose currency is the euro and that, as such, they will be bound by this Treaty from the first day of the month following the deposit of their instrument of ratification if the Treaty is in force at that date;

NOTING ALSO that the Republic of Bulgaria, the Kingdom of Denmark, the Republic of Latvia, the Republic of Lithuania, Hungary, the Republic of Poland, Romania and the Kingdom of Sweden are Contracting Parties which, as Member States of the European Union, have, at the date of signature of this Treaty, a derogation or an exemption from participation in the single currency and may be bound, as long as such derogation or exemption is not abrogated, only by those provisions of Titles III and IV of this Treaty by which they declare, on depositing their instrument of ratification or at a later date, that they intend to be bound;

HAVE AGREED UPON THE FOLLOWING PROVISIONS:

TITLE I

PURPOSE AND SCOPE

ARTICLE 1

1. By this Treaty, the Contracting Parties agree, as Member States of the European Un-

Europeiska unionen, om att stärka den ekonomiska pelaren inom Ekonomiska och monetära unionen genom att inom ramen för en finanspolitisk överenskommelse anta en uppsättning regler avsedda att främja budgetdisciplin, samt om att öka samordningen av deras ekonomiska politik och förbättra styrningen av euroområdet och därigenom stödja uppnåendet av Europeiska unionens mål för hållbar tillväxt, sysselsättning, konkurrenskraft och social sammanhållning.

2. Detta fördrag ska tillämpas fullt ut på de fördragsslutande parter som har euron som valuta. Det ska också tillämpas på de övriga fördragsslutande parterna i den utsträckning och på de villkor som anges i artikel 14.

AVDELNING II

FÖRENLIGHET MED OCH FÖRHÅLLANDE TILL UNIONSRÄTTEN

ARTIKEL 2

1. Detta fördrag ska tillämpas och tolkas av de fördragsslutande parterna i överensstämmelse med de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen, särskilt artikel 4.3 i fördraget om Europeiska unionen, och med Europeiska unionens rätt, inbegripet förfarandereglerna i de fall sekundärlagstiftning behövs antas.

2. Detta fördrag ska tillämpas i den mån det är förenligt med de fördrag som ligger till grund för Europeiska unionen och med Europeiska unionens rätt. Det får inte inkräkta på unionens befogenhet att agera på den ekonomiska unionens område.

AVDELNING III

FINANSPOLITISK ÖVERENSKOMMELSE

ARTIKEL 3

1. De fördragsslutande parterna ska tillämpa de regler som anges i denna punkt utöver och utan att det påverkar deras skyldigheter

ion, to strengthen the economic pillar of the economic and monetary union by adopting a set of rules intended to foster budgetary discipline through a fiscal compact, to strengthen the coordination of their economic policies and to improve the governance of the euro area, thereby supporting the achievement of the European Union's objectives for sustainable growth, employment, competitiveness and social cohesion.

2. This Treaty shall apply in full to the Contracting Parties whose currency is the euro. It shall also apply to the other Contracting Parties to the extent and under the conditions set out in Article 14.

TITLE II

CONSISTENCY AND RELATIONSHIP WITH THE LAW OF THE UNION

ARTICLE 2

1. This Treaty shall be applied and interpreted by the Contracting Parties in conformity with the Treaties on which the European Union is founded, in particular Article 4(3) of the Treaty on European Union, and with European Union law, including procedural law whenever the adoption of secondary legislation is required.

2. This Treaty shall apply insofar as it is compatible with the Treaties on which the European Union is founded and with European Union law. It shall not encroach upon the competence of the Union to act in the area of the economic union.

TITLE III

FISCAL COMPACT

ARTICLE 3

1. The Contracting Parties shall apply the rules set out in this paragraph in addition and without prejudice to their obligations under

enligt Europeiska unionens rätt:

a) En fördragsslutande parts offentliga finanser ska vara i balans eller uppvisa överskott.

b) Regeln i led a ska anses vara respekterad om det årliga strukturella saldot i den offentliga sektorns finanser överensstämmer med det landsspecifika medelfristiga målet enligt definitionen i den reviderade stabilitets- och tillväxtpakten med ett nedre gränsvärde för det strukturella underskottet på 0,5 % av bruttonationalprodukten till marknadspriser. De fördragsslutande parterna ska säkerställa en snabb konvergens mot sina respektive medelfristiga mål. Tidsramen för denna konvergens kommer att föreslås av Europeiska kommissionen med hänsyn tagen till de landsspecifika riskerna i fråga om hållbarhet. Framstegen för att nå och respekten för de medelfristiga målen ska utvärderas på grundval av en samlad bedömning med det strukturella saldot som utgångspunkt, inbegripet en analys av utgifterna efter diskretionära åtgärder på inkomstsidan, i linje med den reviderade stabilitets- och tillväxtpakten.

c) De fördragsslutande parterna får temporärt avvika från sina respektive medelfristiga mål eller från anpassningsbanan mot dessa mål endast under exceptionella omständigheter enligt definitionen i punkt 3 b.

d) När skuldsättningen i den offentliga sektorn i procent av bruttonationalprodukten till marknadspriser ligger väsentligt under 60 % och när risken i fråga om de offentliga finansernas långsiktiga hållbarhet är låg får det nedre gränsvärdet för det medelfristiga mål som preciseras i led b högst motsvara ett strukturellt underskott på 1,0 % av bruttonationalprodukten till marknadspriser.

e) Om betydande avvikelser från det medelfristiga målet eller från anpassningsbanan mot detta mål konstateras ska en korrigeringsmekanism utlösas automatiskt. Denna mekanism ska inbegripa den berörda fördragsslutande partens skyldighet att genomföra åtgärder för korrigerings av avvikelserna under en fastställd tidsperiod.

European Union law:

(a) the budgetary position of the general government of a Contracting Party shall be balanced or in surplus;

(b) the rule under point (a) shall be deemed to be respected if the annual structural balance of the general government is at its country-specific medium-term objective, as defined in the revised Stability and Growth Pact, with a lower limit of a structural deficit of 0,5 % of the gross domestic product at market prices. The Contracting Parties shall ensure rapid convergence towards their respective medium-term objective. The timeframe for such convergence will be proposed by the European Commission taking into consideration country-specific sustainability risks. Progress towards, and respect of, the medium-term objective shall be evaluated on the basis of an overall assessment with the structural balance as a reference, including an analysis of expenditure net of discretionary revenue measures, in line with the revised Stability and Growth Pact;

(c) the Contracting Parties may temporarily deviate from their respective medium-term objective or the adjustment path towards it only in exceptional circumstances, as defined in point (b) of paragraph 3;

(d) where the ratio of the general government debt to gross domestic product at market prices is significantly below 60 % and where risks in terms of long-term sustainability of public finances are low, the lower limit of the medium-term objective specified under point (b) can reach a structural deficit of at most 1,0 % of the gross domestic product at market prices;

(e) in the event of significant observed deviations from the medium-term objective or the adjustment path towards it, a correction mechanism shall be triggered automatically. The mechanism shall include the obligation of the Contracting Party concerned to implement measures to correct the deviations over a defined period of time.

2. De regler som anges i punkt 1 ska senast ett år efter det att detta fördrag träder i kraft få verkan i de fördragsslutande parternas nationella lagstiftning genom bindande och permanenta bestämmelser, helst på konstitutionell nivå, eller på annat sätt som garanterar att reglerna fullt ut respekteras och efterlevs under hela den nationella budgetprocessen. De fördragsslutande parterna ska på nationell nivå inrätta den korrigeringsmekanism som avses i punkt 1 e på grundval av gemensamma principer som ska föreslås av Europeiska kommissionen och som framför allt ska gälla de korrigerande åtgärdernas art, omfattning och tidsram, även under exceptionella omständigheter, samt vilken roll och vilket oberoende de institutioner ska ha som ansvarar för att på nationell nivå övervaka att de regler som anges i punkt 1 efterlevs. Korrigeringsmekanismen ska till fullo respektera de nationella parlamentens behörighet.

3. Vid tillämpningen av denna artikel ska de definitioner gälla som anges i artikel 2 i protokollet (nr 12) om förfarandet vid alltför stora underskott, fogat till Europeiska unionens fördrag.

Vidare ska följande definitioner gälla vid tillämpningen av denna artikel:

a) *det årliga strukturella saldot i den offentliga sektorns finanser*: det årliga, konjunktursensade saldot rensat för engångsåtgärder och tillfälliga åtgärder.

b) *exceptionella omständigheter*: ovanliga händelser som ligger utanför den berörda fördragsslutande partens kontroll och som har stor inverkan på den offentliga sektorns finanser, eller perioder av allvarlig konjunkturedgång enligt vad som anges i den reviderade stabilitets- och tillväxtpakten, under förutsättning att den berörda fördragsslutande partens tidsbegränsade avvikelse inte äventyrar den finanspolitiska hållbarheten på medellång sikt.

ARTIKEL 4

2. The rules set out in paragraph 1 shall take effect in the national law of the Contracting Parties at the latest one year after the entry into force of this Treaty through provisions of binding force and permanent character, preferably constitutional, or otherwise guaranteed to be fully respected and adhered to throughout the national budgetary processes. The Contracting Parties shall put in place at national level the correction mechanism referred to in paragraph 1(e) on the basis of common principles to be proposed by the European Commission, concerning in particular the nature, size and time-frame of the corrective action to be undertaken, also in the case of exceptional circumstances, and the role and independence of the institutions responsible at national level for monitoring compliance with the rules set out in paragraph 1. Such correction mechanism shall fully respect the prerogatives of national Parliaments.

3. For the purposes of this Article, the definitions set out in Article 2 of the Protocol (No 12) on the excessive deficit procedure, annexed to the European Union Treaties, shall apply.

The following definitions shall also apply for the purposes of this Article:

(a) "annual structural balance of the general government" refers to the annual cyclically adjusted balance net of one-off and temporary measures;

(b) "exceptional circumstances" refers to the case of an unusual event outside the control of the Contracting Party concerned which has a major impact on the financial position of the general government or to periods of severe economic downturn as set out in the revised Stability and Growth Pact, provided that the temporary deviation of the Contracting Party concerned does not endanger fiscal sustainability in the medium-term.

ARTICLE 4

Om kvoten mellan en fördragsslutande parts offentliga sektors skuld och bruttonationalprodukt överstiger det referensvärde på 60 % som avses i artikel 1 i protokollet (nr 12) om förfarandet vid alltför stora underskott, fogat till Europeiska unionens fördrag, ska den fördragsslutande parten, som ett riktmärke, minska den överstigande delen med en genomsnittlig takt på en tjugondel per år i enlighet med artikel 2 i rådets förordning (EG) nr 1467/97 av den 7 juli 1997 om påskyndande och förtydligande av tillämpningen av förfarandet vid alltför stora underskott, ändrad genom rådets förordning (EU) nr 1177/2011 av den 8 november 2011. Huruvida det föreligger ett alltför stort underskott på grund av att skuldkriteriet har överträtts kommer att beslutas i enlighet med förfarandet i artikel 126 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

ARTIKEL 5

1. En fördragsslutande part som omfattas av ett förfarande vid alltför stora underskott enligt de fördrag på vilka Europeiska unionen grundas ska upprätta ett program för budgetmässigt och ekonomiskt partnerskap, som inbegriper en detaljerad beskrivning av de strukturreformer som måste utformas och genomföras för att säkerställa en verkningsfull och hållbar korrigerings av dess alltför stora underskott. Sådana programs innehåll och form ska regleras i Europeiska unionens rätt. Inlämnande av programmen till Europeiska unionens råd och till Europeiska kommissionen för godkännande och övervakningen av dem kommer att ingå i de befintliga övervakningsförfarandena inom ramen för stabilitets- och tillväxtpakten.

2. Genomförandet av programmet för budgetmässigt och ekonomiskt partnerskap och de därmed förenliga årliga budgetplanerna kommer att övervakas av Europeiska unionens råd och av Europeiska kommissionen.

ARTIKEL 6

För att bättre samordna planeringen av deras nationella emissioner av skuldebrev ska de fördragsslutande parterna på förhand rap-

When the ratio of a Contracting Party's general government debt to gross domestic product exceeds the 60 % reference value referred to in Article 1 of the Protocol (No 12) on the excessive deficit procedure, annexed to the European Union Treaties, that Contracting Party shall reduce it at an average rate of one twentieth per year as a benchmark, as provided for in Article 2 of Council Regulation (EC) No 1467/97 of 7 July 1997 on speeding up and clarifying the implementation of the excessive deficit procedure, as amended by Council Regulation (EU) No 1177/2011 of 8 November 2011. The existence of an excessive deficit due to the breach of the debt criterion will be decided in accordance with the procedure set out in Article 126 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

ARTICLE 5

1. A Contracting Party that is subject to an excessive deficit procedure under the Treaties on which the European Union is founded shall put in place a budgetary and economic partnership programme including a detailed description of the structural reforms which must be put in place and implemented to ensure an effective and durable correction of its excessive deficit. The content and format of such programmes shall be defined in European Union law. Their submission to the Council of the European Union and to the European Commission for endorsement and their monitoring will take place within the context of the existing surveillance procedures under the Stability and Growth Pact.

2. The implementation of the budgetary and economic partnership programme, and the yearly budgetary plans consistent with it, will be monitored by the Council of the European Union and by the European Commission.

ARTICLE 6

With a view to better coordinating the planning of their national debt issuance, the Contracting Parties shall report ex-ante on

portera till Europeiska unionens råd och till Europeiska kommissionen om sina planer på emissioner av offentliga skuldebrev.

their public debt issuance plans to the Council of the European Union and to the European Commission.

ARTIKEL 7

De fördragsslutande parter som har euron som valuta förbinder sig att, med full respekt för de processuella kraven i de fördrag på vilka Europeiska unionen grundas, stödja förslag eller rekommendationer som Europeiska kommissionen lägger fram då den bedömer att en medlemsstat i Europeiska unionen vilken har euron som valuta har överträtt underskottskriteriet inom ramen för ett förfarande vid alltför stora underskott. Denna skyldighet ska inte gälla om de fördragsslutande parter som har euron som valuta konstaterar att en kvalificerad majoritet av dem är emot det beslut som har föreslagits eller rekommenderats, varvid den kvalificerade majoriteten ska beräknas i analogi med relevanta bestämmelser i de fördrag på vilka Europeiska unionen grundas utan att hänsyn tas till den berörda fördragsslutande partens ståndpunkt.

While fully respecting the procedural requirements of the Treaties on which the European Union is founded, the Contracting Parties whose currency is the euro commit to supporting the proposals or recommendations submitted by the European Commission where it considers that a Member State of the European Union whose currency is the euro is in breach of the deficit criterion in the framework of an excessive deficit procedure. This obligation shall not apply where it is established among the Contracting Parties whose currency is the euro that a qualified majority of them, calculated by analogy with the relevant provisions of the Treaties on which the European Union is founded, without taking into account the position of the Contracting Party concerned, is opposed to the decision proposed or recommended.

ARTICLE 7

ARTIKEL 8

1. Europeiska kommissionen uppmanas att inom lämplig tid lägga fram en rapport till de fördragsslutande parterna om de bestämmelser som har antagits av var och en av dem för att uppfylla skyldigheterna i artikel 3.2. Om Europeiska kommissionen, efter att ha gett den berörda fördragsslutande parten tillfälle att inkomma med sina synpunkter, i sin rapport drar slutsatsen att den fördragsslutande parten inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt artikel 3.2 kommer en eller flera fördragsslutande parter att väcka talan i ärendet vid Europeiska unionens domstol. Om en fördragsslutande part oberoende av kommissionens rapport anser att en annan fördragsslutande part inte har uppfyllt sina skyldigheter enligt artikel 3.2 har även denna part möjlighet att väcka talan i ärendet vid domstolen. I båda fallen ska domstolens dom vara bindande för parterna i förfarandet, vilka ska vidta de åtgärder som krävs för att följa domen inom en tidsfrist som ska fastställas av domstolen.

1. The European Commission is invited to present in due time to the Contracting Parties a report on the provisions adopted by each of them in compliance with Article 3(2). If the European Commission, after having given the Contracting Party concerned the opportunity to submit its observations, concludes in its report that such Contracting Party has failed to comply with Article 3(2), the matter will be brought to the Court of Justice of the European Union by one or more Contracting Parties. Where a Contracting Party considers, independently of the Commission's report, that another Contracting Party has failed to comply with Article 3(2), it may also bring the matter to the Court of Justice. In both cases, the judgment of the Court of Justice shall be binding on the parties to the proceedings, which shall take the necessary measures to comply with the judgment within a period to be decided by the Court of Justice.

ARTICLE 8

2. Om en fördragsslutande part på grundval av sin egen eller Europeiska kommissionens bedömning anser att en annan fördragsslutande part inte har vidtagit de åtgärder som krävs för att följa en i punkt 1 avsedd dom från domstolen kan den väcka talan i detta ärende vid domstolen och kräva att ekonomiska sanktioner ska föreläggas i enlighet med de kriterier som Europeiska kommissionen fastställt inom ramen för artikel 260 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt. Om domstolen finner att den fördragsslutande parten i fråga inte har följt dess dom, kan den förelägga parten att betala ett standardbelopp eller ett vite, som ska vara anpassat till omständigheterna och som inte får överstiga 0,1 % av partens bruttonationalprodukt. Belopp som har ålagts en fördragsslutande part som har euron som valuta ska betalas till Europeiska stabilitetsmekanismen. I andra fall ska betalningarna gå till Europeiska unionens allmänna budget.

3. Denna artikel utgör ett särskilt avtal mellan de fördragsslutande parterna i den mening som avses i artikel 273 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

AVDELNING IV

SAMORDNING AV DEN EKONOMISKA POLITIKEN SAMT KONVERGENS

ARTIKEL 9

Som en utveckling av den samordning av den ekonomiska politiken som definieras i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt förbinder sig de fördragsslutande parterna att arbeta gemensamt för en ekonomisk politik som främjar Ekonomiska och monetära unionens smidiga funktion och ekonomisk tillväxt genom ökad konvergens och konkurrenskraft. För detta ändamål ska de fördragsslutande parterna vidta nödvändiga åtgärder inom alla områden som är väsentliga för att euroområdet ska fungera smidigt, och på så sätt bidra till målen om att stärka konkurrenskraften, främja sysselsättningen, bidra ytterligare till insatser för de offentliga finansernas hållbarhet samt förstärka den finansiella sta-

2. Where, on the basis of its own assessment or that of the European Commission, a Contracting Party considers that another Contracting Party has not taken the necessary measures to comply with the judgment of the Court of Justice referred to in paragraph 1, it may bring the case before the Court of Justice and request the imposition of financial sanctions following criteria established by the European Commission in the framework of Article 260 of the Treaty on the Functioning of the European Union. If the Court of Justice finds that the Contracting Party concerned has not complied with its judgment, it may impose on it a lump sum or a penalty payment appropriate in the circumstances and that shall not exceed 0,1 % of its gross domestic product. The amounts imposed on a Contracting Party whose currency is the euro shall be payable to the European Stability Mechanism. In other cases, payments shall be made to the general budget of the European Union.

3. This Article constitutes a special agreement between the Contracting Parties within the meaning of Article 273 of the Treaty on the Functioning of the European Union.

TITLE IV

ECONOMIC POLICY COORDINATION AND CONVERGENCE

ARTICLE 9

Building upon economic policy coordination, as defined in the Treaty on the Functioning of the European Union, the Contracting Parties undertake to work jointly towards an economic policy that fosters the proper functioning of the economic and monetary union and economic growth through enhanced convergence and competitiveness. To that end, the Contracting Parties shall take the necessary actions and measures in all the areas which are essential to the proper functioning of the euro area in pursuit of the objectives of fostering competitiveness, promoting employment, contributing further to the sustainability of public finances and reinforcing financial stability.

biliteten.

ARTIKEL 10

I enlighet med kraven i de fördrag på vilka Europeiska unionen grundas är de fördragsslutande parterna redo att, närhelst så är lämpligt och nödvändigt, aktivt använda särskilda åtgärder för de medlemsstater som har euron som valuta enligt artikel 136 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördjupat samarbete enligt artikel 20 i fördraget om Europeiska unionen och artiklarna 326–334 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt i frågor som är väsentliga för att euroområdet ska kunna fungera smidigt, utan att detta påverkar den inre marknaden negativt.

ARTIKEL 11

I syfte att skapa riktmärken för bästa praxis och arbeta för en närmare samordning av den ekonomiska politiken säkerställer de fördragsslutande parterna att alla större reformer av den ekonomiska politiken som de planerar att genomföra kommer att diskuteras på förhand och om så är lämpligt samordnas dem emellan. Europeiska unionens institutioner ska delta i denna samordning enligt Europeiska unionens rätt.

AVDELNING V

STYRNING AV EUROOMRÅDET

ARTIKEL 12

1. Stats- och regeringscheferna i de fördragsslutande parter som har euron som valuta ska hålla informella sammanträden vid eurotoppmöten, tillsammans med Europeiska kommissionens ordförande. Europeiska centralbankens ordförande ska inbjudas att delta i dessa möten.

Eurotoppmötets ordförande ska utses med enkel majoritet av stats- och regeringscheferna i de fördragsslutande parter som har euron som valuta samtidigt som Europeiska rådet utser sin ordförande och för samma mandatperiod.

ARTICLE 10

In accordance with the requirements of the Treaties on which the European Union is founded, the Contracting Parties stand ready to make active use, whenever appropriate and necessary, of measures specific to those Member States whose currency is the euro, as provided for in Article 136 of the Treaty on the Functioning of the European Union, and of enhanced cooperation, as provided for in Article 20 of the Treaty on European Union and in Articles 326 to 334 of the Treaty on the Functioning of the European Union on matters that are essential for the proper functioning of the euro area, without undermining the internal market.

ARTICLE 11

With a view to benchmarking best practices and working towards a more closely coordinated economic policy, the Contracting Parties ensure that all major economic policy reforms that they plan to undertake will be discussed ex-ante and, where appropriate, coordinated among themselves. Such coordination shall involve the institutions of the European Union as required by European Union law.

TITLE V

GOVERNANCE OF THE EURO AREA

ARTICLE 12

1. The Heads of State or Government of the Contracting Parties whose currency is the euro shall meet informally in Euro Summit meetings, together with the President of the European Commission. The President of the European Central Bank shall be invited to take part in such meetings.

The President of the Euro Summit shall be appointed by the Heads of State or Government of the Contracting Parties whose currency is the euro by simple majority at the same time as the European Council elects its President and for the same term of office.

2. Eurotoppmöten ska hållas när så är nödvändigt, dock minst två gånger om året, för att diskutera frågor som rör det särskilda ansvar som de fördragsslutande parter som har euron som valuta delar när det gäller den gemensamma valutan, andra frågor som rör styrningen av euroområdet och de regler som gäller för detta samt strategiska riktlinjer för hur den ekonomiska politiken ska föras för att öka konvergensen inom euroområdet.

3. Stats- och regeringscheferna i de fördragsslutande parter som inte har euron som valuta och som har ratificerat detta fördrag ska delta i eurotoppmötens diskussioner om fördragsslutande parter konkurrenskraft, förändringen av euroområdets övergripande arkitektur och de grundläggande regler som kommer att tillämpas på denna i framtiden jämte, när så är lämpligt och åtminstone en gång per år, i diskussioner om särskilda frågor angående genomförandet av detta fördrag om stabilitet, samordning och styrning inom Ekonomiska och monetära unionen.

4. Eurotoppmötets ordförande ska ansvara för förberedelserna inför och kontinuiteten i eurotoppmötena, i nära samarbete med Europeiska kommissionens ordförande. Eurogruppen ska vara det organ som ska ha i uppgift att förbereda och följa upp eurotoppmötena och dess ordförande kan inbjudas att delta i sådana möten för detta ändamål.

5. Europaparlamentets ordförande kan inbjudas att höras. Eurotoppmötets ordförande ska lägga fram en rapport till Europaparlamentet efter varje eurotoppmöte.

6. Eurotoppmötets ordförande ska löpande och ingående informera de fördragsslutande parter som inte har euron som valuta och de andra medlemsstaterna i Europeiska unionen om förberedelserna inför och resultaten av eurotoppmötena.

2. Euro Summit meetings shall take place when necessary, and at least twice a year, to discuss questions relating to the specific responsibilities which the Contracting Parties whose currency is the euro share with regard to the single currency, other issues concerning the governance of the euro area and the rules that apply to it, and strategic orientations for the conduct of economic policies to increase convergence in the euro area.

3. The Heads of State or Government of the Contracting Parties other than those whose currency is the euro, which have ratified this Treaty, shall participate in discussions of Euro Summit meetings concerning competitiveness for the Contracting Parties, the modification of the global architecture of the euro area and the fundamental rules that will apply to it in the future, as well as, when appropriate and at least once a year, in discussions on specific issues of implementation of this Treaty on Stability, Coordination and Governance in the Economic and Monetary Union.

4. The President of the Euro Summit shall ensure the preparation and continuity of Euro Summit meetings, in close cooperation with the President of the European Commission. The body charged with the preparation of and follow up to the Euro Summit meetings shall be the Euro Group and its President may be invited to attend such meetings for that purpose.

5. The President of the European Parliament may be invited to be heard. The President of the Euro Summit shall present a report to the European Parliament after each Euro Summit meeting.

6. The President of the Euro Summit shall keep the Contracting Parties other than those whose currency is the euro and the other Member States of the European Union closely informed of the preparation and outcome of the Euro Summit meetings.

I enlighet med avdelning II i protokollet (nr 1) om de nationella parlamentens roll i Europeiska unionen, fogat till Europeiska unionens fördrag, kommer Europaparlamentet och de fördragsslutande parternas nationella parlament att tillsammans bestämma hur man bör organisera och främja en konferens som sammanför företrädare för de berörda utskotten i Europaparlamentet och företrädare för de berörda utskotten i de nationella parlamenten i syfte att diskutera budgetpolitiska och andra frågor som omfattas av det här fördraget.

As provided for in Title II of Protocol (No 1) on the role of national Parliaments in the European Union annexed to the European Union Treaties, the European Parliament and the national Parliaments of the Contracting Parties will together determine the organisation and promotion of a conference of representatives of the relevant committees of the European Parliament and representatives of the relevant committees of national Parliaments in order to discuss budgetary policies and other issues covered by this Treaty.

AVDELNING VI

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 14

1. Detta fördrag ska ratificeras av de fördragsslutande parterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser. Ratifikationsinstrumenten ska deponeras hos generalsekretariatet vid Europeiska unionens råd (nedan kallad *depositarien*).

2. Detta fördrag träder i kraft den 1 januari 2013, förutsatt att tolv fördragsslutande parter som har euron som valuta då har deponerat sina ratifikationsinstrument, eller den första dagen i den månad som följer efter det att den tolfte fördragsslutande part som har euron som valuta har deponerat sitt ratifikationsinstrument, varvid det som infaller först ska gälla.

3. Detta fördrag ska tillämpas från och med den dag det träder i kraft på de fördragsslutande parter som har euron som valuta vilka har ratificerat fördraget. Det ska tillämpas på de övriga fördragsslutande parter som har euron som valuta från och med den första dagen i den månad som följer efter det att de har deponerat sina respektive ratifikationsinstrument.

4. Med avvikelse från punkterna 3 och 5 ska avdelning V tillämpas på alla berörda fördragsslutande parter från och med den dag då detta fördrag träder i kraft.

TITLE VI

GENERAL AND FINAL PROVISIONS

ARTICLE 14

1. This Treaty shall be ratified by the Contracting Parties in accordance with their respective constitutional requirements. The instruments of ratification shall be deposited with the General Secretariat of the Council of the European Union ("the Depositary").

2. This Treaty shall enter into force on 1 January 2013, provided that twelve Contracting Parties whose currency is the euro have deposited their instrument of ratification, or on the first day of the month following the deposit of the twelfth instrument of ratification by a Contracting Party whose currency is the euro, whichever is the earlier.

3. This Treaty shall apply as from the date of entry into force amongst the Contracting Parties whose currency is the euro which have ratified it. It shall apply to the other Contracting Parties whose currency is the euro as from the first day of the month following the deposit of their respective instrument of ratification.

4. By derogation from paragraphs 3 and 5, Title V shall apply to all Contracting Parties concerned as from the date of entry into force of this Treaty.

5. I fråga om de fördragsslutande parter som är medlemsstater med undantag enligt definitionen i artikel 139.1 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt eller har undantag enligt protokollet (nr 16) om vissa bestämmelser angående Danmark, fogat till Europeiska unionens fördrag, ska det här fördraget – när den berörda fördragsslutande parten har ratificerat det här fördraget – tillämpas från och med den dag då beslutet om upphävande av detta undantag får verkan, om inte den berörda fördragsslutande parten förklarar sin avsikt att vid en tidigare tidpunkt vara bunden av alla eller delar av bestämmelserna i avdelningarna III och IV i det här fördraget.

ARTIKEL 15

Detta fördrag ska vara öppet för anslutning av andra medlemsstater i Europeiska unionen än de fördragsslutande parterna. Anslutningen ska få verkan då anslutningsinstrumentet deponeras hos depositarien, vilken ska underrätta de övriga fördragsslutande parterna om anslutningen. Texten till detta fördrag på den anslutande medlemsstatens officiella språk, som också är ett officiellt språk och ett arbetsspråk i unionsinstitutionerna, ska efter det att den godkänts av de fördragsslutande parterna deponeras i depositariens arkiv såsom varande en giltig text av detta fördrag.

ARTIKEL 16

Inom högst fem år efter det att detta fördrag har trätt i kraft ska på grundval av en utvärdering av erfarenheterna från dess genomförande nödvändiga åtgärder vidtas i enlighet med fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionssätt i syfte att införliva innehållet i det här fördraget inom Europeiska unionens rättsliga ramar.

Som skedde i Bryssel den andra mars år tjugohundratolv.

Detta fördrag, upprättat i ett enda original på bulgariska, danska, engelska, estniska, finska, franska, grekiska, iriska, italienska,

5. This Treaty shall apply to the Contracting Parties with a derogation, as defined in Article 139(1) of the Treaty on the Functioning of the European Union, or with an exemption, as referred to in Protocol (No 16) on certain provisions related to Denmark annexed to the European Union Treaties, which have ratified this Treaty, as from the date when the decision abrogating that derogation or exemption takes effect, unless the Contracting Party concerned declares its intention to be bound at an earlier date by all or part of the provisions in Titles III and IV of this Treaty.

ARTICLE 15

This Treaty shall be open to accession by Member States of the European Union other than the Contracting Parties. Accession shall be effective upon depositing the instrument of accession with the Depositary, which shall notify the other Contracting Parties thereof. Following authentication by the Contracting Parties, the text of this Treaty in the official language of the acceding Member State that is also an official language and a working language of the institutions of the Union, shall be deposited in the archives of the Depositary as an authentic text of this Treaty.

ARTICLE 16

Within five years, at most, of the date of entry into force of this Treaty, on the basis of an assessment of the experience with its implementation, the necessary steps shall be taken, in accordance with the Treaty on the European Union and the Treaty on the Functioning of the European Union, with the aim of incorporating the substance of this Treaty into the legal framework of the European Union.

Done at Brussels this second day of March in the year two thousand and twelve.

This Treaty, drawn up in a single original in the Bulgarian, Danish, Dutch, English, Estonian, Finnish, French, German, Greek,

lettiska, litauiska, maltesiska, nederländska, polska, portugisiska, rumänska, slovakiska, slovenska, spanska, svenska, tyska och ungerska språken, vilka alla texter är lika giltiga, ska deponeras i depositariens arkiv, vilken ska överlämna en bestyrkt kopia till var och en av de fördragslutande parterna.

Hungarian, Irish, Italian, Latvian, Lithuanian, Maltese, Polish, Portuguese, Romanian, Slovak, Slovenian, Spanish and Swedish languages, each text being equally authentic, shall be deposited in the archives of the Depositary, which shall transmit a certified copy to each of the Contracting Parties.
